

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLVI. št. 138 (13.671)

Trst, petek, 15. junija 1990

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

primorski dnevnik

Rudarji že drugič množično priskočili na pomoč predsedniku Iliescu

Poulični teror v Bukarešti

Pred podivjano množico niso bili varni niti ženske niti otroci - V spopadih je bilo vsaj sedem mrtvih in več sto ranjenih - Ranjen študentski voditelj - Odstavili notranjega ministra generala Chitaca

BUKAREŠTA — Že drugič odkar je na oblasti, je romunski predsednik Iliescu poklical na pomoč rudarje, ki so ob boku vojske nastopili kot rešitelji vlade in Iliescovega predsedniškega položaja. Že v noči na četrtek se jih je na tisoče odzvalo pozivu predsednika Romunije, naj se z vsemi sredstvi brani Fronta narodne rešitve pred »divljanjem fašistov«, kot je manifestante iz vrst opozicije in uporne študente označil Ion Iliescu.

Tako kot februarja, ko je bil položaj v Bukarešti precej manj kritičen kot sedaj, so prišli z rudarskimi celadami na glavi in oboroženi s palicami. Skupaj z vojsko, ki je nadomestila policijo, ki nikakor ni mogla uvesti »reda«
v prestonici, so rudarji začeli pravi lov na vsakogar, ki se jim je zadel vsaj deloma sumljiv.

Obračun spopadov je po podatkih notranjega ministrstva tragičen. Že v noči na torek naj bi umrlo pet oseb, nekaj sto pa naj bi jih bilo ranjenih. Toda podatki iz bolnišnic govorijo, da je bilo ubitih sedem ljudi, med težko ranjenimi pa naj bi bil tudi študentski voditelj Manteanu. Manifestantom je za nekaj časa uspelo zasesti tudi državno televizijo, policijsko poveljstvo in del notranjega ministrstva. Vsemu temu se policija ni znala upreti in zato je Iliescu včeraj takoj odstavil notranjega ministra generala Chitaca in na njegovo mesto imenoval majorja Viorela Ursu, ki je in vojaški sodnik in predsednik sodišča, na katerem sodijo sinu bivšega romunskega diktatorja Ceausesca.

»Red«
je po nočnih dogodkih izsilila že vojska z odločnim posegom in pomočjo tankov, vendar pa so tudi rudarji hoteli dati svoj delež k »pomiritvi«
položaja v Bukarešti.

Zato se niso omejili le na patroliranje po ulicah glavnega mesta in na pregledovanje mimoidočih. Tako so uničili sedeže dveh opozicijskih strank, pravi pogrom pa so uprizorili med prebivalstvom. Na skrajno brutalen način so se s palicami, brkami in udarci lotili starcev, žensk in otrok. Na Univerzitetnem trgu so brez vzroka napadli neko žensko z otrokom. Peterica rudarjev je žensko za lase vlekla naokoli, jo brcala v trebuh in hrbet, enaka usoda pa je doletela tudi njenega otroka. Včeraj dopoldne so v stilu pravih komandosov napadli sedeža Kmečke in Liberalne stranke in uničili povsem novo stavnico in vse stroje, s katerimi so nameravali tiskati strankino glasilo.

Pred rudarji pa ni bila varna niti bukarešanska univerza. Po vdoru v univerzitetno poslopje so na brutalen način pretepli več študentov, katere so morali odpeljati v bolnišnico. Rudarji so še zahtevali ukinitve neodvisnega časopisa v državi Romania libera, ker naj bi »sejal sovražstvo in nered«.

Na ta način je bil upor proti Iliescu vsaj trenutno zaduščen, že popoldne pa so v centru Bukarešte pripravili zborovanje v podporo Fronte narodne rešitve. Udeleženci so vzklicali gesla v podporo predsedniku Iliescu in napadali opozicijo. Romunska vlada je včeraj tudi izrečno obtožila opozicijo, da je kriva za torkove in včerajšnje nered, v celoti pa je vlada podprla divjanje rudarjev, ki naj bi poslegli v bran demokracije. V vladnem sporočilu je še rečeno, da so na sedežih opozicijskih strank, ki so ju rudarji popolnoma razdejali, našli »molotovke, najrazličnejšo municijo in mamila«.

Kamerunčani so si privoščili tudi Romunijo

Uspeh Italije proti ZDA Prva zmaga Jugoslavije

Včerajšnje tekme svetovnega nogometnega prvenstva so končno prinesle nekaj vedrine v jugoslovanski tabor. Zmaga proti Kolumbiji (1:0) je tudi razbremenila igralce, ki so naposled le pokazali nekaj tega, kar znajo. Za zadetek je poskrbel Jozić. Jugoslovani, ki so tudi zastreljali 11-metrovko, so tako naredili morda odločilni korak h kvalifikaciji, saj jih Arabski emirati ne bi smeli presenetiti. Italija pa je kljub zmagi (1:0) proti ZDA razočarala. Nad tem se (na srečo) ne razburja nihče.

Spet se je proslavil Kamerun, ki je sploh prva ekipa (druga je Italija), ki si je že zagotovila nastop v osmini finala. Z zadetkoma veterana Mille so Kamerunčani z 2:1 odpravili Romunijo.

Na sliki (AP) Nicola Berti se bori za žogo z Vermesom in Harkesom.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

V skupščini preprečil poslancu, da govori v materinščini

Ponesrečen izpad slovenskega pravosodnega ministra Pirnata

Opravičila in protesti po škandalu

LJUBLJANA — Po škandalu na skupnem zasedanju vseh zborov je poslanec v ZSD Roman Jakič v imenu ZSMS-LS ostro protestiral proti nastopu delegata Rajka Pirnata, ki je prepovedal delegatu Milanu Aksentijeviću govoriti v njegovem materinem jeziku. Jože Zupančič, predsednik zbora združenega dela, ki je bil na skupnem zasedanju član delovnega predsedstva, se je Aksentijeviću osebno opravičil in napovedal razpravo o tej problematiki za prihodnjo sejo zbora združenega dela. Jože Pučnik, predsednik Demosa, ki je tudi spremljal skupno zasedanje, pa je menil, da bi Aksentijević po poslovniku morali omogočiti nastop v materinem jeziku.

Prepoved, da bi poslanec Aksentijević govoril v svojem materinem jeziku (zavrnil ga je delegat Rajko Pirnat), je socialist Viktor Žakelj v družbenopolitičnem zboru ocenil kot ravnanje, ki ni nikomur koristilo, ampak le še pogloblja razkol med nami in Jugoslavi-jo. Ostro je protestiral tudi prenovitelj Milan Balažič in opozoril na 13. člen skupščinskega poslovnika, po katerem ima vsakdo pravico govoriti v materinem jeziku. Ravnanje nekaterih poslancev Demosa je ocenil kot nedemokratično.

LJUBLJANA — Za incident, ki bo zagotovo pustil črn madež na slovenskem parlamentu, je včeraj poskrbel sam pravosodni minister dr. Rajko Pirnat, ko je na skupni seji vseh treh zborov, namenjeni informaciji o premestitvi orožja TO, kar iz poslanske klopi grobo prekinil razpravo delegata obo- roženih sil polkovnika Milana Aksentijevića z besedami: »Protestiram proti uporabi tujega jezika!«
Istočasno se je nekaj Demosovih poslancev na čelu z Marjanom Podobnikom napotilo k izhodnim vratom.

Polkovnik Aksentijević je namreč po nekaj uvodnih besedah, izrečenih v slovenščini, opravičujoč se nadaljeval svojo razpravo v materinščini, kar je užalilo (ušesa in principe) pravosodnega ministra. V dvorani je završalo, nekdo je še zavpil, naj ne zganjajo histe-rije, predsedujoči skupne seje Ivan Bizjak pa je, ocenjujoč, da se bo zadeva slabo iztekla, naredil še drug korak: Aksentijeviću je vzel besedo, ki mu jo je na začetku, resnici na ljubo,

dal izjemoma. Po scenariju naj bi delegati razpravljali o informaciji pred- sedstva RS in sekretariata za LO na ločenih sejah, polkovnik Aksentijević pa se je priglasi k besedi, češ da je on vendarle edini predstavnik obo- ro- ženih sil in da zadevo le stežka pojas- njuje na treh koncih.

Tako so skupno sejo prekinili, pol- kovnika Aksentijevića pa smo takoj zatem srečali na hodniku. Na kratko je povedal, o čem je sploh nameraval razpravljati in kakšni občutki ga navdajajo po tem neljubem incidentu: »Nisem ogorčen. To sem nekako tudi pričakoval. Vedno se trudim govoriti slovensko, da ne bi izzival ekstremis- tov, kajti to ni moj namen. Toda imam vso pravico uporabljati tudi materin- ščino. Lažje se izražam, to pa mi omo- goča tudi poslovnik skupščine. Nena- zadnje v tej skupščini predstavljam pripadnike obo- roženih sil in teritorial- no obrambo, med katerimi je prav tako veliko Slovencev. V bistvu je do

Reakcije sodnikov, odvetnikov in politikov na pismo predsednika Cossige

Za večino je bil opomin dobrodošel

RIM — Pismo predsednika Cossige Višjemu sod- nemu svetu je povzročilo burne reakcije, ki gredo od začudenja do ogorčenja, od potrtosti do solidar- nosti. Začudenje so bili še posebno sodniki, člani Višjega sodnega sveta, ki so dali nekaj plemičnih izjav. »Če bi vsi odstopili,«
pravi predsednik prve komisije samoupravnega telesa sodnikov Nino Ab- bate, »ali če bi zahtevali odstop podpredsednika Mirabellija, bi samo povzročili težko institucionalno krizo, poleg tega pa bi potisnili to telo na rob propa- da.«
Iz tega lahko razberemo prikrito kritiko predsedniku republike. Člani Vsedržavnega združe- nja sodnikov so prepustili besedo svojim najboljšim uglednim zastopnikom Raffaelu Bertoniju in Ma- riu Cicali, ki sta izjavila, da ju je pismo presunilo in razžalostilo in dodala, da je VSS vedno opravljal svojo funkcijo v skladu z nalogami, ki mu jih odreja ustava. Med drugim gre tudi za »opravljanje neob- hodno potrebnih preverjanj«, sta dokaj polemično podčrtala Bertonio in Cicala, ki predsedniku republi- ke oporekata tudi odločitve, da ne izvaja svoje dol-

žnosti predsedovanja VSS, čeprav so se sodniki večkrat izrazili v tem smislu. Povsem drugačnega mnenja so odvetniki, ki v popolnem soglasju s Cos- sigo trdijo, da je njegovo pismo institucionalno in vsebinsko neoporečno.

Tudi v političnih krogih je Cossigovo pismo sprožilo različne reakcije. V sorazmernem soglasju so stranke vladne večine podčrtale korektnost pred- sednikovega posega, plemični pa so bili komunisti in pravosodni minister v senci Stefano Rodotà, ki zastopa neodvisno levico. Ombretta Fumagalli (KD) je dejala: »Zelo pozitivno ocenjujem stališče, ki ga je zavzel predsednik republike. To je bila primerna in pogumna poteza, VSS je preveč spolitiziran.«
Glede na to, da je bila sama pet let članica tega telesa v zastopstvu KD, bo najbrž tudi držalo.

S posegom predsednika republike soglašata tudi socialistični podtajnik Giuliano Amato, ki trdi, da je Cossiga pokazal velik čut odgovornosti v pogum- nem iskanju resnice, in Salvo Andò, ki pravi, da bi

morale opazke predsednika republike služiti kot pouk vsem. Filippo Caria (PSDI) in Patuelli (PLI) sta prav tako podprla Cossigov poseg, republikanci pa niso dali izjav. Nastopili so radikalc, ki so dejali, da so tudi sami iznesli kritike na račun VSS in zahtevali celo referendum, le da so jih takrat na- padli, češ da so za destabilizacijo. Sedaj, ko bi se morali veseliti pisma, pa jih muči dvom, da bo ce- lotna pozornost osredotočena izključno na že zapa- del zbor svetovalcev, kar bo onemogočilo razpravo o volitvah v VSS, ki ga bodo obnovili, ko bo 20. junija parlament na skupni seji izglasoval nove za- stopnike.

Na valu polemik se širi nova institucionalna vihra, ki odpira debate in vabi k iskanju zaveznis- tev. Levica KD išče stike s KPI, pa tudi z zastopniki PSI, v sami KPI pa sta se na institucionalno temo rahlo zbližala Ingrao in Occhetto, kar skrbi »melio- riste«, čeprav jih tajnik miri s skorajšnjim sklica- njem kongresa za rojstvo nove politične grupacije.

G. R.

Pomemben korak na poti narodne sprave v Sloveniji

Slovenske civilne in cerkvene oblasti se bodo poklonile spomenu padlih v Kočevskem Rogu

LJUBLJANA — V Sloveniji se veliki govori, piše, polemizira in razpravlja o narodni spravi. Danih je bilo že več enostranskih pobud, ki so naletele na kritike, vnelo pa se je tudi več polemik. Celoten problem je v ospredju zanimanja in je zaradi tega postal eno izmed najvažnejših moralnih, civilizacijskih in tudi političnih vprašanj.

Nova kočevska občina je ustanovila »komisijo za ureditev in zaščito grobišč v Kočevskem Rogu«, ki načrtuje za 8. julija svečan pogreb žrtev, pred toliko leti pobitih v teh kraških globinah. Uradni program pripravljajo krajevni dejavniki, v resnici pa je že zdavnaj presegel krajevne okvire. V ta namen je včeraj popoldne ob 15.00 potekal sestanek med slovenskim nadškofom in metropolitom Alojzijem Šuštarjem in člani slovenskega predsedstva s predsednikom Milanom Kučanom na čelu.

Slovenski nadškof dr. Alojzij Šuštar je bil zgovoren in odkrit. Potrdil je, da je pod pritiskom različnih ljudi in da je na temelju tega prišlo do sklepa, da bo Cerkev v nedeljo, 8. julija, v Ko-

čevskem Rogu simbolično pokopala in imela pogrebno mašo ter molitve »za vse tukaj pobite domobrance in žrtve druge svetovne vojne«. V okviru cerkvenega pogreba bo govoril samo nadškof in nihče drugi. Slišati se bilo predlog, da bi govorili politični predstavniki. Vse to so zavrnili, tudi najtežje in kočljive predloge, da bi spregovorili svoji pobitih.

Važna sta dva poudarka: molimo za vse, za domobrance, za partizane, jetnike v Dachau, četnike, za vse tiste, ki so padli in so žrtve druge svetovne vojne.

Cerkev ne želi izrekati nobenih ocen in obtožb, pa tudi ne deliti krivde. Treba je doseči mir s mrtvimi, da se bo utrdil mir z živimi. To mora biti izraz človeške plemenitosti, spoštovanja, kulture in znak sposobnosti, da vse pride do pravega izraza.

Dodali smo, da je vse to tudi odraz modrosti, ki jo lahko kot opazovalci priznamo slovenskemu nadškofu, kot je splošno priznana predsedniku slovenskega naroda Milanu Kučanu, da

bi zares dosegli spravo, da bi bila tudi ta maša zadušnica in pogreb dejanje miru ter utrjevanje sožitja.

Podobno trezno in razumno besedo smo slišali tudi od Boga Gorjana, ki je pred štirimi leti kot predsednik Zveze borcev Slovenije in sedaj kot član predsedstva ZKS-Stranke demokratične prenovе poudaril, da »potrebujemo spravo in pieteto do vseh mrtvih. Zato je prav, da se daruje maša, ki bo tudi boleč in težak očitek. To bo priznanje civilizacijskega odnosa, kot sem ga zahteval pred štirimi leti, ko sem se izrekel za pietetni odnos do vseh mrtvih, pri tem pa bil proti politizaciji tega problema za izkoriščanje v politične potrebe. Rog je množični grob Slovencev in tudi onih, ki jih je pobil italijanski okupator 1942. leta, ko je začel množično pobijanje v ofenzivi in ko so mu že pomagali domači izdajalci. Takrat je bilo na Rogu ob življenje veliko nedolžnih ljudi.«

Predsednik slovenske republike Milan Kučan bo seveda šel v Rog in to kot predsednik vseh Slovencev. O tem je včeraj tekla beseda na predsedstvu

z ljubljanskim škofom in to stališče je logična odločitev po ustavnih določilih izvoljenega predsedstva slovenske republike. To je prispevek k sožitju, pomirjenju in ustvarjanju ozračja miru, ne med mrtvimi, temveč med živimi. O teh vprašanjih bo slovenski predsednik govoril že v nedeljo, 17. junija, v bližini Vač pri Litiji, kjer je geografsko središče Slovenije in kjer se bodo zbrali župani vseh slovenskih občin.

Predsednik ZKS-Stranke demokratične prenovе, Ciril Ribičič, pa je o problemu razpravljal predvsem iz političnega zornega kota. Še pred volitvami in kasneje so se dogovarjali, da gre za vprašanje, ki je splošno nacionalnega pomena in da se je treba truditi, da pride do vsestranskega konsenza. Žal do tega ni prišlo, zato tudi polemike in enostranske poteze. Vendar je Demos sprejel pobudo. Opozicija in Demos se bosta o tej temi pogovarjala na skupnem sestanku prihodnjo sredo.

BOGO SAMSA

Ministrov ponesrečen izpad

NADALJEVANJE S 1. STRANI

bro, da je tako reagiral ravno pravosodni minister Pirnat, kajti s tem je pokazal svoj pravi obraz; pokazal je, kakšna je demokracija, ki jo zastopa in kaj je v tem kontekstu tudi pravica narodov in narodnosti do lastnega jezika. Osebo to skupščino spoštujem, toda bojim se takšnih pravnikov!«

V svoji razpravi pa je želel govoriti, kot nam je v nadaljevanju dejal, o nesmiselnem politiziranju vprašanja prenestitve orožja TO, o ukazovanju in izvrševanju ukazov, o pomenu subordinacije v armadi, o tem, da tam ni prostora za neizvrševanje ukazov, če ti to osebno ne ugaja. Želel je govoriti tudi o razglasjanju »najboljših sinov slovenskega naroda, vrhunskih strokovnjakov in aktivnih oficirjev za izdajalce slovenskega naroda le zaradi tega, ker so izvrševali ukaze«, ter po drugi strani o razglasitvi za junake tistih starešin, ki ukaza niso izvršili. »S tem se ruši osnovno načelo obstajanja armade nasploh.«

V nadaljevanju je polkovnik Aksentijević še dejal, da je želel, naj mu obrambni minister Janša konkretno pove, kdo je v TO Slovenije izvajal pritisk na starešine slovenske narodnosti, zaradi tega, ker so, kot je dejal Janša pri podajanju informacije, »mislili s svojo glavo in niso uresničili ukazov«. »Dovoljujem,« je še dejal Aksentijević, »da je prihajalo do medsebojnega prepričevanja o izvršitvi ukaza, toda na razmerju starešina - starešina, ne pa Srb - Hrvat - Slovenec itd.! Dejstvo je, da je ravno med starešinami TO največ Slovencev, zato menim, da je Janševa trditev čista laž.«

Ob koncu je še dejal, da napad nanj sredi skupščinskega poslopa razume kot korak stran od demokracije in kot teptanje najvišjih civilizacijskih dosežkov na tem prostoru.

V 13. členu Poslovnika skupščine republike Slovenije piše: »Skupščina in njena telesa poslujejo v slovenskem jeziku. Vsak delegat ima pravico govoriti v jeziku svojega naroda. Govori v jezikih drugih jugoslovanskih narodov in italijanske in madžarske narodnosti se prevajajo v slovenski jezik.«

Vane Gošnik, podpredsednik skupščine RS je s tem v zvezi dejal: »S poslovnikom še nismo seznanjeni. Ne bi želel biti nesramen do predsedujočega skupnega zasedanja Ivana Bizjaka, vendar mislim, da bi se zadeva iztekla veliko boljše, če bi vztrajal pri vnaprejšnjem dogovorjenem stališču, da se razprave opravijo po zborih in da potemtakem nobenemu ne bi dovolil razprave na skupnem zasedanju. Ko pa je to že dopustil, se mi zdi, da je bilo netaktno, da je polkovnik Aksentijević prekinil, hkrati pa je bilo tudi netaktno, da je Aksentijević govoril v srbohrvaščini. To se mi je zdelo ponesrečeno zaradi siceršnje občutljivosti poslancev. O nastopu dr. Pirnata lahko rečem, da se mi zdi, da ga je zadeva čustveno prizadela in da je zato reagiral na način, ki sicer v zakonodnih parlamentih ni nič nenavadnega. Naša napaka pa je verjetno tudi v tem, da s poslovnikom še nismo natančno seznanjeni in bi kdo iz skupščinskih strokovnih služb vendarle lahko reagiral z opozorilom nanj. S tem seveda nikakor nečem metati krivde na strokovne službe, le opozoriti na prepočasnost ustreznega reagiranja vseh.«

Za izjavo v zvezi s protestom na skupni seji zbora smo zaprosili tudi slovenskega pravosodnega ministra dr. Rajka Pirnata, ki je dejal: »Po 212. členu ustave RS poslujejo vsi državni organi, pa tudi posamezniki, ki opravljajo družbeno službo, v slovenskem jeziku. Drugi odstavek tega člena določa, da ima nekdo, ki v postopku pred državnimi organi uveljavlja svoje pravice in dolžnosti, možnost, da lahko uporablja svoj jezik. V tem primeru mu je treba zagotoviti prevajalca. Prepričan sem, da je treba tudi v luči te ustavne določbe tolmačiti 13. člen skupščinskega poslovnika, ki se nanaša na prevajanje iz jezika drugih jugoslovanskih narodov. Tudi v skupščini potemtakem velja, da le v primeru, ko uveljavlja pred skupščino svoje pravice (recimo Marojevič, ko je ugovarjal volitvam), sme uporabljati svoj materni jezik. Poslanec Aksentijević pa je član skupščine. Je torej član državnega organa, opravlja družbeno funkcijo v smislu slovenske ustave in zato tudi mora uporabljati slovenski jezik. Nevzdržno je, po mojem tolmačenju, da lahko 13. člen poslovnika odpravlja določbo ustave. Danes bom predlagal, da zakonodajnopravna komisija slovenske skupščine zavzame stališče do rabe kakega drugega jezika v svojem poslovanju, razen v slovenskem, italijanskem ali madžarskem jeziku. Pomnimni moram, da je enakovrednost teh dveh jezikov s slovenskim zajamčena v 250. členu ustave in jo zato mora tudi 13. člen poslovnika na tak način tolmačiti in spoštovati. Hkrati pa bi vendarle rad pripomnil, da je po mojem mnenju poslanec Aksentijević uporabil srbohrvaški jezik prav zato, da bi poudaril svojo pripadnost JLA. Kajti na prejšnjih zasedanjih skupščine se je izkazalo, da zelo dobro govori slovensko.«

Kljub mitingom se ZK Srbije trdovratno oklepa oblasti

LJUBLJANA — Iz Beograda poročajo, da okrogle mize na srbski skupščini ni bilo. Prišel je podpredsednik vlade Mihajlović, prišlo je petnajst predstavnikov srbskih opozicijskih strank, ki pa so odločno protestirali, ker niso povabili Vuka Draškovića in ker na sestanku ni bilo ZKS. Mihajlović se je izgovarjal, da doslej srbskih komunistov kot vladne stranke niso nikoli vabili. Razšli so se v vročem ozračju, vendar so se domenili, da se dobijo čez pet dni.

Srbski tisk objavlja o mitingu združene srbske opozicije izredno enostranska in čudna poročila. »Politika« poroča, da je bilo komaj 7 do 8 tisoč ljudi, objavlja pa sliko dela množice, s katere je dobro vidno, da je bilo navzočih več desetisočev, in najbrž je res najbolj točna ocena o petdesetih tisočih. Vsemu mitingu je list pripisal izrazito nacionalistični, pretepaški in neresen značaj.

Toda tudi v Srbiji so instituti, ki raziskujejo javno mnenje. Včeraj so med mitingom zbrai vzorec in dobili zelo zanimive rezultate. 90 odstotkov prisotnih se strinja z osnovnim sporočilom shoda, da je treba takoj razpisati demokratične volitve. Osnovna gesla so bila tri: Srbija, volitve in demokracija. Miloševićev ime se je pojavilo večkrat, vedno z negativnim predznakom. Nevtiralnih opazovalcev je bilo komaj 10 odstotkov. Povprečna starost mitingarjev pa je bila 35 let. Največji in najburnejši aplavz je požel Vuk Drašković, katerega je podprlo 40 odstotkov prisotnih.

Oporečniški miting združene opozicije pa se je v Beogradu končal pozno ponoči z brutalnim napadom posebnega odreda srbske milice. Skupina demonstrantov je izpred skupščine Srbije namreč odšla pred poslopje srbske RTV. Hoteli so protestirati proti načinu poročanja in lažnivemu televizijskemu dnevniku beogradske TV. Nekaj časa so vpili pred zgradbo televizije, potem je iz sosednje ulice pridrela skupina »specialcev«, ki je na najbolj surov način, rekli bi prav po romunsko, napadla in pretepla manifestante.

Vse te podrobnosti so predstavniki petih strank včeraj povedali na tiskovni konferenci. S seboj so prinesli zdravniška potrdila, iz katerih je jasno razvidno, da je bila večina najvidnejših strankarskih voditeljev temeljito »ispendrečena«, kot so slikovito povedali. Huje pa so ranili inženirja Ubišo Mitića, ki je skrbel za ozvočenje mitinga. Strankarski predstavniki so še povedali, da so se normalni oddelki milice dostojno vedli in se s policisti pred televizijo prijateljsko rokovali. Nastop posebnih oddelkov po višjem nalogu pa je bil do kraja brutalen.

Včeraj je za zaprtimi vrati zasedal CK srbske komunistične partije; prisotni so bili tudi občinski partijski sekretarji. Sklenili so, da bo kongres združitev 12. julija, ker tako zahteva srbski narod. Takrat bo tudi konferenca srbske SZDL, ki bo obenem sklenila, da se Socialistična zveza razpusti in njeno premoženje prepusti partiji.

B. S.

Slovenija zahteva odstop gen. Hočevarja

LJUBLJANA — Član predsedstva Slovenije dr. Dušan Plut je na skupni seji vseh treh zborov, ko je govoril o ukrepih predsedstva Slovenije o prenestitvi orožja teritorialne obrambe v objekte JLA, delegatom sporočil, da je predsedstvo Slovenije predlagalo predsedstvu SFRJ, naj generalpolkovnika Ivana Hočevarja razreši dolžnosti poveljnika TO Slovenije.

Po mnenju predsedstva Slovenije je Hočevar odgovoren za poslabšanje političnih in varnostnih razmer v republiki, do česar je prišlo zaradi prenestitve orožja.

Hannover bo sedež Expoja v letu 2000

PARIZ — Na zasedanju generalne skupščine BIE (Bureau international des expositions), ki je odločil o sedežu Expoja 2000, je izbirna padla na Hannover. Zahodnonemško mesto si je priborilo svetovno razstavo z 21 glasovi proti 20, ki jih je prejel Toronto. V žari so našli tudi belo glasovnico. Ob začetku sestanka je šef italijanske delegacije Claudio Spinedi potrdil odločitev italijanske vlade, da umakne kandidaturu Benetk, kasneje pa je novinarjem dejal, da je Italija podprla kandidaturu ZRN.

V Hannovru se že tri leta pripravljajo na Expo in načrtujejo pravo gradbeno revolucijo na obsežnem območju, kjer se že nahaja največji velesejem na svetu, slavna Deutsche Messe. Na treh milijonih kvadratnih metrov bodo postavili Expo, ki ga bodo odprli 1. junija 2000 in zaprli 31. oktobra 2001. Načrtujejo gradnjo velegledališča »superdome« ter treh novih ulic, na katerih bodo odprli 42 restavracij in nič koliko trgovin, zahodnonemško mesto pa je že dejalo, da bo to prvi Expo »brez meja«.

Predlog Avstrije, Češke in Slovaške, Italije, Jugoslavije in Madžarske

Da bi manjšine res bile most med narodi

Pred nekaj dnevi je Jugoslavija v imenu »pentagonale« (Avstrije, Češkoslovaške, Madžarske, Italije in Jugoslavije) v Københavnu predlagala, naj bi evropske države sprejele dokument, s katerim bi se obvezale, da bodo v odnosu do narodnostnih manjšin spoštovala načela, ki jih objavljamo v nadaljevanju. Države »pentagonale« so se odločile za ta korak, da bi narodnostne manjšine v hitro spreminjajoči se Evropi postale vse bolj element združenjstva. Dokument je nedvomno pomembna pobuda, še zlasti če se bodo države predlagateljice obvezale, da ga vsaj v svojih mejah dosledno spoštujejo. Omeniti velja tudi, da je med pobudniki tega dokumenta, kot sicer sodelovanja med petimi državami italijanski zunanji minister Gianni De Michelis.

Predlog »pentagonale« se glasi:

Države udeleženke, ki

se zavežajo potrebe po popolnem uresničevanju obveznosti, zapisanih v helsinki sklepi listini, v madriškem sklepnem dokumentu in v dunajskem sklepnem dokumentu, nanašajočih se na narodnostne manjšine,

potrjujejo svoje obveznosti, zapisane v mednarodnih instrumentih, nanašajočih se na narodnostne, etnične, verske ali jezikovne manjšine, ki jih utegnejo zavezovati,

menijo, da je spoštovanje pravic takšnih manjšin in oseb, ki jim pripadajo, kot del splošno priznanih človekovih pravic, bistven dejavnik miru, pravičnosti in demokracije v državah udeleženkah,

menijo tudi, da je treba priznati čedalje večje prizadevanje takšnih manjšin, da ohranijo in razvijajo svojo samobitnost (identiteto), pozdravljajo oživljanje manjšinskih jezikov in kultur kot znamenje bogastva in življenjske moči evropske civilizacije,

so prepričane, da se je treba posebej ukvarjati z raznimi stvarnostmi narodnostnih manjšin v državah udeleženkah,

priznavajo dejstvo, da takšne manjšine bogatijo države, kjer živijo, in da predstavljajo dragoceno povezavo med državami udeleženkami, bodo v svoji politiki, ki se tiče narodnostnih manjšin, spoštovala naslednja načela:

1. Narodnostne manjšine imajo pravice, da jih države, kjer živijo, priznavajo in da obstajajo kot skupnost.

2. Osebe, ki pripadajo narodnostni manjšini, se imajo pravico svobodno prištevati k takšni manjšini. Zaradi uporabe ali neuporabe pravic, ki jim pripada-

jo kot članom takšne manjšine, ne smejo čutiti nobenih škodljivih posledic.

3. Osebe, ki pripadajo narodnostnim manjšinam, imajo pravico do polnega uživanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin brez kakršnekoli diskriminacije.

4. Narodnostne manjšine imajo pravico do svobodnega izražanja, varovanja in razvijanja svojih etničnih, kulturnih, jezikovnih in verskih identitet.

5. Narodnostne manjšine in osebe, ki jim pripadajo, imajo pravico ohraniti in razvijati svojo kulturo v vseh njenih vidikih, izpovedovati in izražati svojo vero in posebej pravico do bogoslužja, dostopa (nakupa), posesti in uporabe verskih predmetov in do verske vzgoje v svojem jeziku.

6. Osebe, ki pripadajo narodnostni manjšini, imajo pravico do uporabe materinščine v zasebnem in v javnem življenju.

7. Narodnostne manjšine imajo pravico vzdrževati svoje vzgojne, verske in kulturne ustanove. Za ta namen imajo tudi pravico zbirati prostovoljne, finančne in druge prispevke, vključno z javno pomočjo.

8. Osebe, ki pripadajo narodnostnim manjšinam, imajo pravico do ustreznih vrst in stopenj javne izobrazbe v materinščini.

9. Narodnostne manjšine imajo pravico ustanovljati organizacije v državi, kjer živijo, pa tudi mednarodne organizacije za varstvo manjšinskih pravic.

10. Narodnostne manjšine in osebe, ki jim pripadajo, imajo pravico do vzpostavljanja in vzdrževanja neoviranih zvez med seboj v svoji državi, pa tudi čez meje z državljani drugih držav, s katerimi jih veže skupno narodnostno poreklo ali kulturna dediščina.

11. Narodnostne manjšine imajo pravico do polnega sodelovanja pri odločitvah o zadevah, ki utegnejo vplivati na ohranitev in razvoj njihove samobitnosti (identitete) in pri uresničevanju takšnih odločitev.

12. Narodnostne manjšine in osebe, ki jim pripadajo, imajo pravico dobivati, izdajati, posredovati, razmnoževati, razpošiljati in izmenjavati informacije v svoji materinščini s pomočjo vseh sredstev za komunikacije, ne glede na meje.

13. Države udeleženke se zavezujejo, da bodo jamčile za varstvo pa tudi za možnost resnične uporabe pravic narodnostnih manjšin in oseb, ki jim pripadajo.

14. Države udeleženke bodo sprejele vse potrebne zakonodajne, administrativne, sodne in druge uk-

repe, da bi ustvarile ugodne okoliščine, v katerih bi manjšine lahko izražale svojo identiteto, razvijale svojo vzgojo, kulturo, jezik, tradicijo in običaje.

15. Države udeleženke bodo sprejele potrebne ukrepe za odstranitev predsodkov in za krepitev ozračja strpnosti in vzajemnega spoštovanja med osebami, ki pripadajo in tistimi, ki ne pripadajo narodnostni manjšini.

16. Države udeleženke bodo pri sodelovanju upoštevale pravice, legitime interese in prizadevanje manjšin, ki živijo na njihovem ozemlju.

17. Države udeleženke, ki upoštevajo specifične ozemeljske okoliščine narodnostnih manjšin, menijo, da bi morale takšne manjšine poleg zgoraj omenjenih pravic dobiti tudi pravico do ustreznih oblik samouprave na ozemlju, na katerem živijo.

18. Države udeleženke bodo z zakonskimi in drugimi ukrepi varovale narodnostne manjšine pred slehernoj dejavnostjo, tudi pred propagando, ki v kakršnikoli obliki upravičuje ali spodbuja sovraštvo in diskriminacijo zaradi narodnostnega porekla, ki ogroža obstoj ali identiteto narodnostnih manjšin, ki škodljivo deluje na izražanje in razvoj te identitete ali ki jim na kakršnekoli drug način preprečuje uživati ali uveljavljati njihove univerzalne človekove pravice in temeljne svobodščine. V tem vsebinskem okviru izražajo svojo pripravljenost sprejeti mednarodne opazovalce za nadzorstvo ljudskega štetja na ozemljih, kjer živijo narodnostne manjšine.

19. Nobene od teh obveznosti ni mogoče razlagati tako, kot da lahko dopušča kakršnokoli pravico katerekoli države, narodnostne manjšine ali osebe, ki takšni manjšini pripada, da bi se ukvarjala z dejavnostjo ali ravnanjem, nasprotnim ciljem in načelom ustanovne listine Združenih narodov, pa tudi načelom, zapisanim v helsinki sklepi listini. Pri uveljavljanju svojih pravic bodo narodnostne manjšine in osebe, ki jim pripadajo, spoštovale univerzalne človekove pravice in temeljne svobodščine drugih.

20. Države udeleženke se strinjajo, da bodo v okviru varstva pravic narodnostnih manjšin spodbujale vlogo mehanizma humanitarne razsežnosti KVSE. Pretehtale bodo tudi možnost za ustanovitev ustreznega spravnega mehanizma, ki naj olajša poravnava vprašanj v zvezi s takšnimi manjšinami. Nadalje bodo države udeleženke pretehtale z ozirom na zaščito narodnostnih manjšin tudi izkušnje in uspehe, ki jih je mogoče doseči v okviru Sveta Evrope.

Z upravnimi volitvami konec enostrankarskega sistema v državi

Alžirski volilci so se odločili za pot v islamski integralizem

ALŽIR — Po torkovih upravnih volitvah v Alžiriji je po skoraj tridesetih letih »demokratskega socializma« pod vodstvom edine stranke Fronte za nacionalno osvoboditev FNL prišlo do izrazitega zasuka v smer islamskega integralizma in prvič v 28-letni neodvisnosti države bo imam neposredno odločal tudi o državnih zadevah.

Voditelj islamskih integralistov v Alžiriji šejk Abassi Medani je torkove volitve ocenil kot jasno izraženo željo Alžircev po »islamski rešitvi« političnih družbenih problemov. Za zdaj Medani še ni omenjal iranskega modela upravljanja države in govoril o uvajanju koranskih zakonov. Medani, ki vodi zmagovito Islamsko fronto rešitve, je tudi izjavil, da je pripravljen sodelovati z drugimi političnimi silami in omenil, da so mnogi muslimanski glasovi šli k nacionalistični Fronti za nacionalno osvoboditev in to predvsem tam, kjer integralisti niso imeli svojih kandidatov.

Analiza volilnih izidov kaže, da volilci integralistov niso volili zato, ker naj bi se v njih prebudil verski čut, temveč predvsem zato, ker so razočarani nad dosedanjim vodstvom države, ki ni zmožna rešiti družbenih in gospodarskih težav, svoje upanje v boljše življenje usmerili v nove politične vrednosti.

Skoraj trideset let je državo »vlekla« naprej edina stranka, ki ni dopuščala ne opozicije, ne dialoga in ne kritik. Edina »opozicija« je bila v mošejah, ki so se spremenile v prizorišča politično-verskih srečanj in petkova molitev je dejansko predstavljala edino možno obliko protesta, ki so ga oblasti še tolerirale. Tudi ob izbruhu množičnih demonstracij, oktobra 1988, ko je več deset tisoč ljudi zahtevalo »hrano in svobodo«, so bili islamski integralisti prvi, ki so »zajahali« konja nasprotovanja proti uradnemu režimu.

Od takrat protest ni nikoli pojenjal. Njihov program ima sicer mnoge stične točke s programom FNL in iz njega izžareva predvsem dolgoletno sovraštvo do kolonialne Francije, kakor tudi želja po vseh političnih svobodinah, spoštovanju demokratičnih načel in prizadevanje za vključitev v arabski svet.

V Alžiriji je skoraj trideset let veljalo načelo o državi - popolnem gospodarju, ki v sedemdesetih letih zaradi relativnega blagostanja, ki ga je omogočala prodaja nafte, niti ni bilo deležno prevelikega nasprotovanja. Toda gospodarska kriza je povzročila tudi veliko negotovanje med ljudmi, ki je doseglo višek leta 1988, ko je bilo v demonstracijah tudi približno tisoč mrtvih.

Ti dogodki pa so bili takrat le uvod v preobrazbo Alžirije, ki je že na prvih svobodnih in pluralističnih volitvah svoje zaupanje poverila islamskim integralistom. Ti si bodo prizadevali, da čim prej pride tudi do političnih volitev, na katerih naj bi izkoristili trenutni pozitivni trend. Integralisti pa nameravajo tesno sodelovati tudi z vojsko, ki je po besedah šejka Medanija »ljudska«. Toda iz vojaških vrst prihajajo opozorila, da ne bodo dovolila ne družbene ne politične anarhije.

Res dragocen dragulj

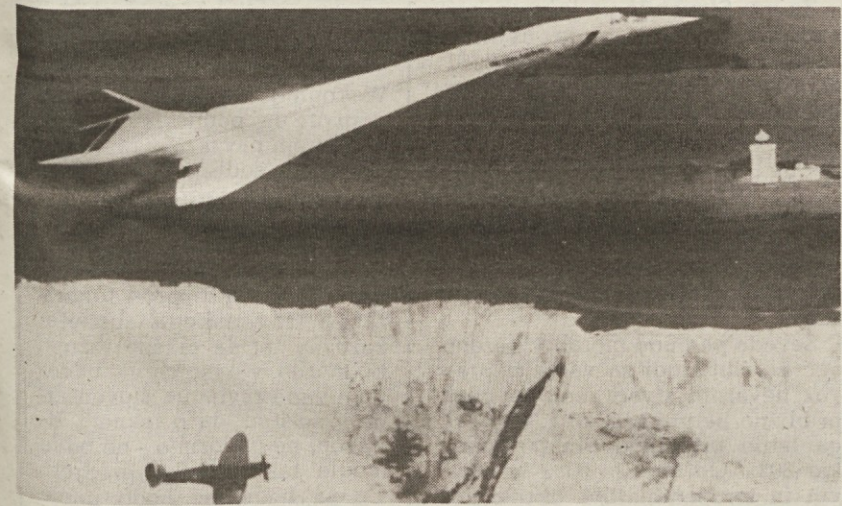
V Tokiju so odprli razstavo draguljev, med katerimi prednjači diamant enkratne velikosti, saj ima kar 104,52 karata. Takih je na svetu menda še pet (AP)

Računalnike v Egiptu okužil izraelski virus

KAIRO — Egiptovski tisk je poročal o odkritju izraelskega »elektronskega virusa« v računalniških sistemih, ki so povezani z egiptovskim industrijskim ministrstvom. Virus so že krstili za »virus iz Jeruzalema«, njegova glavna lastnost pa naj bi bila v tem, da se izredno hitro »razmnožuje«, v elektronskih spominih, v katerih naj bi se naselil, pa naj bi bil sposoben v trenutku uničiti 2.000 zapisov.

Vest je našla največ prostora na straneh partijskega glasila opozicijske Delavske stranke. Časopis je s tem v zvezi poročal, da naj bi odgovorne egiptovske oblasti objavile okrožnico, s katero javne ustanove in privatne družbe opozarjajo o domnevnih izraelskih poskusih »izvoza« virusa v Egipt.

Dve legendi nad Rokavskim prelivom

Ob 50. obletnici zračne bitke za Veliko Britanijo, v teku katere se je izjalovil Hitlerjev poskus, da bi spraval Anglijo na kolena, sta se nad Rokavskim prelivom srečali dve legendi: sodobni reaktivni concordie in letalo spitfire, ki je Angležem zagotovilo zmago nad Nemci

Preseljevanje bombnikov skrajno moti Norvežane

OSLO — Sovjetska zveza dosledno izvaja modernizacijo svojih vojaških oporišč na polotoku Kola. Po uradnih poročilih, ki so jih posredovali Norvežani, naj bi prav na polotoku Kola namestili 40 lovskih bombnikov mig 27S.

Lovski bombniki, ki naj bi krepili že obstoječe zračne sile na severu Sovjetske zveze, so oboroženi z jedrskimi raketami, uporabljali pa naj bi jih za varstvo sovjetske flote. Po informacijah Norvežanov gre za bombnike, ki so jih do nedavnega imeli na Madžarskem v Debrecenu. Po sporazumu s tamkajšnjo vlado so sovjetske oblasti umaknile najprej letala, do prve polovice prihodnjega leta pa bi morali umakniti še 50.000 vojakov.

Norvežane dejansko skrbijo novi jedski »sosede«, saj so letala flogger J (tako pravijo migom 27S izvedenci NATO) opremljena za daljše polete in bi lahko brez težav »obiskala« Norveško. Za Sovjetsko zvezo so oporišča na polotoku Kola izrednega pomena, saj bi v primeru vojne lahko izkoristila pot iz Belega v Barentsovo in nato še v Severno morje in tako prekinila sleherni atlantsko povezavo med Evropo in Severno Ameriko.

Več denarja Pentagonu po načrtu »slabe vesti«

WASHINGTON — Kako že pravi pregovor o volku, ki se znebi kože, a ne razvade? Približno tako razmišljajo nekateri ameriški vladni krogi, kjer snujejo obrambne načrte, po katerih naj bi segli, ko bi kdo ve zakaj Sovjetska zveza ponovno postala država, v kateri zlobni komunisti hrustajo svoje in tuje otroke. Čeprav se to ne zdi res, pa so tiskovne agencije le zabeležile vest, da ameriški obrambni minister Dick Cheney in deset njegovih sodelavcev, pripravljajo obrambni načrt »slabe vesti«.

Črnogledi branilci ameriške varnosti so osredotočili svoj načrt na postavko »čim več denarja Pentagonu«. Na tej osnovi, naj bi si ZDA reorganizirale vojaško obrambo, ki jo že nekaj let postopoma krčijo, bodisi zaradi vse nižjih budžetov bodisi zaradi dobrososedskih odnosov med ZDA in SZ.

Cheney in njegovi sodelavci bodo morali načrt predstaviti kongresu in ni izključeno, da jim bo kdo tam obrazložil, kaj pravzaprav pomeni razorožitev. Morda jim bo kdo povedal celo to, da so se časi bistveno spremenili...

Evropski parlament ne bo ukinil sankcij proti južnoafriškemu rasističnemu režimu

Nelson Mandela med svojim posegom pred Evropskim parlamentom

STRASBOURG — Evropski parlament je včeraj z veliko večino odobril resolucijo, ki podpira ohranitev sankcij proti južnoafriškemu rasističnemu režimu. S tem je Evropski parlament, je dejal vodja socialistične skupine Francoz Jean Pierre Coty, v bistvu sprejel zahtevo črnapoltega voditelja Nelsona Mandele, ki je dan prej obiskal Evropski parlament in orisal razmere v Južnoafriški republiki. O priporočilu Evropskega parlamenta se bodo sedaj morali izreči evropski voditelji v Dublinu.

Resolucija je prejela 177 glasov, medtem ko se je 47 poslancev izreklo proti. Nizko število poslancev, ki so volili (skupno je evropskih parlamentarcev 518), gre pripisati predvsem dejstvu, da se demokristjani niso udeležili glasovanja in da so zapustili dvorano. Bila pa je kompaktno prisotna vsa levica.

Zanimivo je tudi dejstvo, da je italijanski radikal Pannella predložil resolucijo, v kateri zahteva preključitev sankcij proti Južni Afriki, ob upoštevanju dejstva, da se je novi premier De Klerk pogumno odločil za demokratizacijo režima in da je potrdil svoje politične izbire, ki so proti nasilju in za mirno reševanje problemov. Za Pannellovo resolucijo se je izreklo tudi 10 italijanskih demokristjanov, v prvem trenutku pa jo je poprdlo tudi 5 italijanskih socialistov, ki so potem umaknili svoj podpis. Zanimivo je tudi, da se italijanski demokristjani, ki so podpisali Pannellovo resolucijo in med katerimi so bili tudi Forlani, Emilio Colombo, Giovanni Goria in Formigoni, kasnejšega glasovanja niso udeležili.

Podpredsednik evropske komisije Manuel Marin, ki odgovarja za podporo državam v razvoju, je napovedal, da bo evropska komisija letos povečala svoj prispevek za žrtve apartheida s 30 milijonov evrov na 42 milijonov.

so upali, da bo izkoristil premore med razpravami in zaslišanji za svoje izjave. Do danes jih ni še uslišal, čeprav je tudi včeraj ponovil refren: »Vse bom povedal.«

Vse, že, vendar po kapljicah. Včeraj je novinarjem dejal, da bo »govoril«, ko bodo v Palermu izvolili župana in izoblikovali občinski odbor. Tokrat naj bi počakal, da bo palermska »palača« dokončno zgrajena.

Novinarju, ki ga je vprašal, komu koristi dejstvo, da Ciancimino sedi v zaporu, je bivi župan odgovoril: »To boste zvedeli na procesu.« Dejal je tudi, da ima v glavi strategijo, po kateri naj bi svetu posredoval »svoje« tajne. Pripravlja menda senzacijo, vendar noče izdati skrivnosti, kdaj in kako bo iz svojega cilindra potegnil zajca. Mnogi dvomijo v to, da bo Ciancimino kdaj razodel svoje skrivnosti. Nedvomno bi bile informacije, s katerimi razpolaga bivi palermski župan, zlata vredne, vendar ne gre zanemariti dejstva, da bi bile lahko njegove izjave novinarjem le »tajna« sporočila mafijskim »kolegom«.

»Črne luknje« v naši galaksiji

ALBUQUERQUE — Na posvetu ameriških astronomov v Albuquerqueju je bilo največ govora o velikanskih »mehurjih«, ki naj bi predstavljali svetlečo materijo okrog posameznih zvezd prav v središču naše galaksije na Rimski cesti. Te »mehurje« so znanstveniki navajali kot dokaz o obstoju »črnih lukenj« in še posebej o obstoju velikanske »črne luknje« prav v središču galaksije in o kateri astrofiziki zbirajo podatke že dalj časa.

Na posvetu so predstavili posnetke, do katerih so prišli s pomočjo izredno močnih radioteleskopov, ki so omogočili odkritje velikanskih vročih plinastih »mehurjev« okrog zvezde Sagitarius A, ki so ga pred časom odkrili s pomočjo teleskopa na infrardeče žarke. Vsak »mehur« ima premer približno 1600 milijard kilometrov. Poleg tega so okrog nebesnega telesa Irs 7 odkrili koncentracije plinov in zvezdnega prahu, ki tudi kažejo na možen obstoj »črne luknje«, saj pline in prah neznana sila odnaša daleč proč.

Eden izmed znanstvenikov je tudi poročal, da za zdaj še niso ugotovili, če »mehurje« privlači ali odbija Sagitarius A in da z raziskavami še nadaljujejo. Pri tem je bilo tudi izraženo prepričanje, da so znanstveniki s svojimi raziskavami na pravi poti in da se bodo s časom le dokopali do dokazov o obstoju tako imenovane črne luknje. Po mnenju znanstvenikov naj bi bila črna luknja sad gravitacijskega kolapsa kake zvezde, ki naj bi zaradi izredne koncentracije mase »eksplozirala« v notranjost.

Z izvolitvijo ali potrditvijo županov in odborov V Beneški Sloveniji že izvolili celo vrsto novih občinskih uprav

ČEDAD — V Beneški Sloveniji so že skoraj vse občinske uprave, ki so izšle iz majskih volitev, izvolile svoje upravne organe, to je župane in občinske odbore. Najhitrejši so bili v **špetu**, kjer je bil socialist **Firmino Marinig**, ki je vodil enotno listo že tretjič izvolje za župana, in v **Grmeku**, kjer pa je bil prvič izvoljen **Ello Chibai**, predstavnik KD, ki je po petnajstih letih prevzela oblast na škodo enotne liste.

V **Reziji** je bil izvoljen **Luigi Paletti**, nosilec enotne liste, ki je na majskih volitvah "premagala" KD.

Občinsko upravo v **Tipani** v dolini Karnajte bo tudi za naslednjih pet let vodil demokristjanski župan **Armando Noacco**. Prejel je vse razpoložljive glasove, torej tudi iz opozicije, kar jasno kaže na pripravljenost sodelovanja med večino in opozicijo. Noacco je bil nosilec liste KD-Socialistična zveza, v kateri so poleg 9 demokristjanov kandidirali še po en socialist, socialdemokrat in neodvisen. V opoziciji so trije predstavniki Demokratične zveze, medtem ko se enotna lista ni predstavila. V občinskem svetu ni nobenega komunist, ne zelenega, kar je sam župan obžaloval.

V **Fojdi** je bil spet potrjen za župana slovenske-furlanske občine **Romano Grimaz**. Vodi enotno listo, ki jo sestavljajo socialisti, komunisti in neodvisni kandidati, ki je s prepričljivo razliko že tretjič zmagala na upravnih volitvah. Če je bil župan potrjen, je pa v samem odboru prišlo do korenitih sprememb.

Tudi **Prapotno** ima svojega župana. V tej občini, ki jo je 25 let upravljala krščanska demokracija, so na majskih volitvah zmagali socialisti in iz svojih vrst za župana izvolili **Giampiera Celovattija**.

V **Podbonescu** je bil po pričakovanju za župana potrjen demokristjan **Romano Specogna**, ki občino vodi od leta 1985. Načelnik svetovalske skupine v občinskem svetu je **Giorgio Banchig**, urednik katoliškega petnajst dnevnika Dom. V svojem posegu je med drugim dejal, da se bo treba truditi, da bi ta skupnost napredovala, da bi se ljudje ne izseljevali in da bo delo nove uprave sledilo smernicam, ki jih je začrtala prejšnja. Na seji je prišlo tudi do razkola znotraj občinske liste, ko je svetovalac **Melissa** zapustil to grupacijo in bo odslej v njej zastopal PSDI.

Če je bila občinska seja v Podbonescu dokaj mirna, je bilo v **Srednjem** precej živahnje. Volitve je zmagala krščanska demokracija. Pred občinsko hišo se je zbralo več ljudi, ki so z napisih na tablah zahtevali potrditev dosedanjega župana **Crisetiga**, ki je sicer prejel tudi najvišje število preferenc in na škodo **Alda Predana**, to je svetovalca z najnižjim številom preferenčnih glasov. Med dvema pa je bila županjo izvoljena **Renata Qualizza**, prva ženska, ki vodi kako občinsko upravo v teh dolinah. Prejela je le 8 glasov na 15, kar kaže, da je že na prvi seji prišlo do razkola znotraj KD, ki se je še

Ravanca v Reziji, kjer so na majskih volitvah tudi volili (Foto S. Ferrari)

zaostрил, ko dosedanji župan **Crisetig** ni bil izvoljen niti za odbornika, medtem ko pa je bil na to mesto izvoljen že omenjeni **Predan**.

Tretjič zaporedoma je bil v občini **Sovodnje** za župana izvoljen demokristjan **Paolo Cudrig**, ki vodi večino, sestavljeno iz predstavnikov krščanske demokracije in socialdemokratske

stranke, medtem ko je občinska lista v opoziciji. Načelnik svetovalske skupine večine je **Ezio Gosgnach**, sicer urednik katoliškega petnajst dnevnika Dom, ki je med drugim podčrtal važnost nekaterih zakonov, ki so v razpravi v parlamentu, kot sta na primer zakon za obmejna območja in zakon o zapčiti slovenske manjšine.

ALEKSANDER SIRK

V organizaciji Zveze lovskih družin Gorenjske

Lovski zbor Doberdob na 17. reviji na Bledu

BLED — Po celovečernem koncertu, ki ga je imel pred kratkim kot gost KD Sklada iz **Gabrij** v telovadnici v **Sovodnjah**, se je zamejski lovski zbor **Doberdob** v soboto udeležil 17. revije slovenskih lovskih pevskih zborov in rogistov, ki jo je na Bledu brezhibno priredila Zveza lovskih družin Gorenjske ob sodelovanju lovskih družin **Bled**, **Jelovica** in **Begunjsčica**. Po splošni oceni udeležencev 23. nastopajočih zborov je bila ta ena najbolj uspešnih izvedb, čemur je poleg tople gostoljubnosti organizatorja botrovalo tudi očarljivo okolje tega čudovitega naravnega bisera. Se posebno privlačna je bila jutranja parada z mimohodom po blejskih ulicah na čelu z godbo na pihala iz **Gorij** in brhkimi dekleti v narodnih nošah, kar je splošilo zanimanje in izzvalo bučno odobravanje številnih turistov. V nabito polni športni hali se je nato pričela pevska revija, ki jo je tudi letos z njemu prirojeno spontanostjo povezoval **Borut Mencinger**. Najprej so se na odru zvrstili vsi zbori in rogisti, ki so v skupinskem nastopu izvajali več pesmi. Zatem se je po vrsti predstavilo 23 zborov, med katerimi je nastopil tudi zamejski lovski pevski zbor **Doberdob**, ki je pod vodstvom **Janka Simonete** prikupno zapel **Kramolcovo Bistriški jager** in **Jerebovo Pisemce**. Za **Doberdob**, ki je januarja slavil 5-letnico ustanovitve je to bil šesti zaporedni nastop na tej reviji in vezi z ostalimi lovskimi družinami postajajo vse tesnejše. Priložnost za poglobitev prijateljstva je bila na zaključnem sprejemu in prisrčni družabnosti. Na poti proti domu so naši lovci obiskali še gostišče **Bratov Avsenik** v **Begunjah** in tako v veselem vzdušju zaključili bogato in uspešno pevsko sezono.

B. S.

Za zaščito našega okolja okrog 106 milijard DM

MÜNCHEN — Sedemnajst industrijsko najbolj razvitih držav bo letos za zaščito okolja namenilo okrog 106 milijard zahodnonemških mark, pri čemer imajo ZDA seveda največji delež, saj tamkajšnje naložbe ocenjujejo na 71,9 milijarde DEM. Razvijajoča se ekološka zavest, z njo vedno strožji predpisi oziroma zahteve po zaščiti okolja pred škodljivimi "proizvodi" človeštva, dolgoročna škoda, ki jo povzročamo naravi (in sebi seveda), znatno vplivajo tudi na razvoj znanosti, tehnologije in industrije, ki se ukvarja z zaščito okolja.

Najpopolnejši pregled, prerez dosežkov na tem področju, je mednarodni sejem komunalne opreme za odstranjevanje odpadkov, prečiščevanje odpadnih voda, čiščenje mest, vzdrževanje javnih površin - IFAT. Letošnji IFAT 90, ki so ga že devet let organizirali na velikem sejmišču v Münchnu, je bil rekorden v vseh pogledih. Na 122.000 kvadratnih metrih površine v 25 pokritih razstavnih dvoranh in na prostem je svoje proizvode predstavilo kar 1270 razstavljalcev iz 24 držav sveta, sejma pa si je ogledalo več kot 60 milijonov obiskovalcev, ki so se od 22 do 26. maja dobesedno zlivali v München. München je bil tudi na račun sejma v teh dneh popolnoma zaseden, na desetine, stotine hotelov in raznih penzionov s sobami je bilo prepolnih in "zamučniki" so si prenočišča lahko zagotovili komaj 50 do 100 kilometrov iz Münchna.

Proizvajalci opreme so na sejmu predstavili najsodobnejše dosežke na področju zaščite okolja. V Evropi na tem področju nedvomno prednjačijo Zahodni Nemci, saj je bilo od vseh razstavljalcev kar okrog tisoč zahodnonemških firm.

Pa tudi sicer je ZRN zadnja leta gonilna sila na področju zaščite človekovega okolja. Po absolutnih zneskih, ki jih namenjajo najbolj razvite industrijske države za zaščito človekovega okolja, je na drugem mestu za ZDA, vendar pa po odstotku družbenega bruto proizvoda, namenjenega za te namene, pred ZDA, saj v ZRN za te namene letos kanijo odšteti 9,1 milijarde DEM ali 1,07% družbenega bruto proizvoda (v ZDA 0,87%). Med evropskimi državami je pred ZRN - po deležu sredstev za varstvo okolja izdvojenih iz družbenega proizvoda - le Nizozemska z 1,34%. V Italiji dajo za te namene 0,55% narodnega dohodka ali letos 1,3 milijarde DM. V prihodnjih letih se bodo izdatki za zaščito okolja v Evropi znatno povečali. Samo v zahodnoevropskih deželah naj bi za te namene izdvojili 109,5 milijarde DEM, od tega kar 35 milijard DEM samo v ZRN.

V ZRN trenutno deluje 8700 čistilnih naprav, od katerih jih 77% odpadne kanalizacijske vode očisti mehansko in biološko. Leta 1969 je bilo na ta način očiščenih le tretjina odpadnih voda. Trenutno ima 92% prebivalcev ZRN priključke na javno kanalizacijsko omrežje, sicer pa je kanalizacijsko omrežje dolgo okrog 290.000 kilometrov. Kot pravijo, samo 15% odpadnih voda očistijo tudi nitrato in fosfatov.

Na letošnjem sejmu v Münchnu pa je bilo precej tudi gostov iz vzhodnoevropskih držav, med razstavljalci pa so bili prvič tudi **NDR** (5), **Madžarska** (8) in **SZ** (2). V Z. Nemčiji ocenjujejo, da se bo omenjena številka še znatno povečala, saj bodo potrebo po omenjeni tehnologiji velike tudi na vzhodu.

DUŠAN GRČA

S tovarno pletenin Sežana Kooperacija z Benettonom

SEŽANA — »Sežana«, tovarna pletenin in konfekcije iz Sežane je te dni podpisala super pogodbo z najbolj ugledno tekstilno firmo v svetu z **Benettonom** iz **Tervisa**. To je dogletoleten sporazum z eno najbolj uglednih evropskih hiš, ki priča o nadaljnjem razvoju tekstilne tovarne na Sežanskem.

Za Sežano je to velik dogodek. Zlasti pa za tekstilne delavce je to velik ponos. Zlasti če se spomnimo, da ima vsa tekstilna industrija velike težave zaradi srbske blokade, slabe zime in monetarnega sistema. Kljub kritičnim časom pa sežanska tekstilna tovarna ni imela letos še blokirane žiročarčuna. Ugotavljamo, da »Sežana« tovarna pletenin in konfekcije uspešno posluje in prav sedaj zaključuje posle za jesen-zimo 1990/91. Podpis dolgoletne pogodbe z **Benettonom** pa jim je še dodatna obveznost.

Firma je lani praznovala 40-letnico. Njen direktor **Franc Jurca**, ki mu je sežanski župan **Ivan Vodopivec** podelil red dela z zlatim vencem, je veliko pripomogel k razvoju firme in celotne sežanske občine. Zgradili so obrat tekstilne tovarne v **Materiji**, kjer delavkam z **Brkinov** ni treba hoditi na delo v oddaljeno Sežano ter so tako delo dobile v domačem kraju. Direktorju **Jurci**, ki je tudi predsednik sežanskega kluba gospodarstvenikov, gre velika zasluga za modernizacijo obratov v **Komnu**, **Sežani** in **Postojni**. Kolektiv je z 200 zaposlenimi v začetku delovanja prerasel na 460 delavcev in tako spada med večje kolektive v sežanski občini. Visoko priznanje njenemu direktorju pa je ob lanskem praznovanju predlagal prav kolektiv tekstilcev. Podeljeno pa je bilo šele letos.

-OKS-

Naravovarstveniki iz Sežane

Prizadevanja za ohranjanje naše narave

SEŽANA — Sežansko društvo za varstvo okolja je na občnem zboru sprejelo razglas o odpadnih snoveh. Prepis tega dokumenta bodo razposlali po vsej občini in en mesec zbirali podpise **Kraševcev**, ki so pripravljeni podpreti njihove zahteve in predloge. Seveda si bodo sežanski naravovarstveniki prizadevali, da bo z njihovimi pobudami seznanjena tudi širša uradna slovenska javnost, ki naj bi jih podprla pri uresničevanju njihovih širše pomembnih zahtev.

Sežansko društvo za varstvo okolja in njegovi somišljeniki se zavzemajo za to, naj bi v občini in na Primorskem nasploh zagotovili denar za nakup zabojnikov, v katere bi ljudje ločeno odlagali uporabne odpadke: steklo, papir, tekstil, umetne mase in snovi, primerne za kompostiranje. Hkrati se zavzemajo za to, naj bi na **Krasu** še pred ureditvijo centralnega republiškega odlagališča določili prostor, kjer naj bi zbirali škodljive in nevarne odpadke. Ostanke lakov, topil, pesticidov in drugih kemikalij naj bi po tem predlogu hkrati z neuporabnimi zdravili, akumulatorji, pločevinkami sprejevali v podobnih ostanki zbirali tudi na drugih primernih in ustrezno opremljenih prostorih, kot so bencinske črpalke, **Dinosove** odpadne postaje, skladišča ipd. Za to naj bi začasni specializirani zbiratelji seveda dobili ustrezno denarno nadomestilo.

Za vso Slovenijo pa je vsekakor zanimiva tudi pobuda uvedbe oznake **OKOLJU PRIJAZNEJŠI** **IZDELEK**. Podeljevala naj bi ga ekonomsko, politično in strokovno neodvisna komisija, ki bi s svojimi odločitvami in podeljevanjem tega odličja oziroma znaka lahko bistveno vplivala na proizvodnjo in prodajo zdravstveno, naravovarstveno in potrošniško najprimernejših izdelkov iz embalaže zanje.

Seveda pa bodo morali v Sežani več narediti tudi za varnejši prevoz nevarnih stvari. Teh je med približno petimi tonami tovara, ki ga letno pripeljejo preko **Krasa**, kar 30%. Od tega je 80% vnetljivih in strupenih, 10% eksplozivnih in 2% radiokativnih snovi. Doslej pri njihovem prevozu ni bilo hujše nesreče.

JANEZ ODAR

O problemu dvojezičnega šolstva

ZSO in NSKS sta skrajno nezadovoljna

CELOVEC — V zvezi s spremembami v dvojezičnem šolstvu na Koroškem se je politična temperatura naglo dvignila, potem ko je avstrijska vlada prejšnji teden sprejela o tem dva zakonska predloga. Zveza slovenskih organizacij (ZSO) je že zagrozila s pritožbama na avstrijsko ustavno sodišče in evropsko sodišče. Narodni svet (NSKS) oz. slovenski sosvet pri vladi pa s pravnimi ukrepi zoper vlado kanclerja **Vranitzkega**.

Na tiskovnih konferencah predsednika **NSKS** in predsednika sosveta dr. **Matevža Grilca** in predstavnikov **ZSO** so razložili, zakaj koroški Slovenci in njihovi nemško govoreči prijatelji ne morejo sprejeti prelozene novele manjšinskega zakona za Koroško.

Za dr. **Grilca** je sporno predvsem, da zvezna vlada ni upoštevala soglasno oz. večinsko sprejetih strokovnih priporočil slovenskega sosveta glede šolstva, bolje rečeno, ni temeljila, zakaj jih ne upošteva, kot je to naloga avstrijske zakonodaje. Zato pravni ukrepi proti vladi niso izključeni.

»Kakor hitro bo zakon v parlamentu sprejet, se bo ZSO pritožila pri avstrijskem ustavnem in evropskem sodišču,« je izjavil tajnik ZSO dr. **Marjan Sturm**, ki je skupaj z advokatom dr. **Seppom Bruggerjem** in pedagoškim strokovnjakom dr. **Vladimirjem Wakounigom** razložil bistvene ugovore in pomisleke. Zakon je povsem navzkriž z razsodbo ustavnega sodišča.

Da - z nekaterimi otenki v presoji - obe osrednji organizaciji koroških Slovencev nasprotujeta predlaganim rešitvam v šolstvu in proti ignoriranju slovenskega sosveta, kaže na to, da takšne težnje, ki merijo v resnici na nadaljnje zapostavljanje slovensčine v šolstvu, da o javnem življenju ne govorimo - ne bodo mogle tako gladko prodrati. Če pa bodo, ne bodo imele blagoslova neposredno prizadetih Slovencev na Koroškem.

JOŽE ŠIRCELJ

AVTONOMNA DEŽELA FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA
Deželno ravnateljstvo za finančne zadeve in premoženje

OBVESTILO O NATEČAJU

za izvedbo dekontaminacije (odstranitve azbesta) v
deželnem poslopiju v Gorici - Ul. Roma 23-25

Deželno ravnateljstvo za finančne zadeve in premoženje Avtonomne dežele Furlanije - Julijske krajine namerava razpisati zakupni natečaj za dodelitev del za dekontaminacijo oziroma odstranitev azbestnih vlaken, za celovito bonifikacijo deželnega poslopja, ki se nahaja v Gorici - Ul. Roma št. 23-25, in za preureditev izolacije s primernim materialom, ki ga dovoljuje veljavni zakon.

Značilnosti bonifikacijskih del, ki jih je potrebno izvesti, so opisane v pravilniku o stroških.

Pravilnik o stroških lahko zainteresirani dvignejo v uradih Službe za upravljanje nepremičnin pri Deželnem ravnateljstvu za finančne zadeve in premoženje v Trstu - Ul. Carducci 6 - 4. nadstropje.

Ocena projektov bo opravljena na osnovi naslednjih kriterijev:

- 1) tehnična, funkcionalna in organizacijska vrednost;
- 2) vzdrževalni pogoji;
- 3) cena;
- 4) rok predaje izvedenih del.

Za zainteresirana podjetja, ki morajo biti vpisana v vsedrjavni seznam gradbenikov kategorije, v katero sodijo dela, ki jih je potrebno izvesti in za znesek, ki je vsaj enak strošku predlaganega projekta, lahko prošnjo za vabilo (na legalnem papirju) vložijo pri Deželnem ravnateljstvu za finančne zadeve in premoženje v Trstu - Ul. Carducci 6, in sicer v roku 10 dni od datuma objave tega obvestila.

Prošnjo za sodelovanje pri natečaju, ki pa za deželno upravo nikakor ne bodo obvezujoče, bodo morale biti opremljene z naslednjo dokumentacijo (v nasprotnem primeru podjetje ne bo povabljen na natečaj):

- dokazilo o vpisu v vsedrjavni seznam gradbenikov (A.N.C.) za kategorijo 5H, za znesek, ki je vsaj enak strošku predlaganega projekta;
 - izjavo o tem, da ne obstaja nikakršen razlog za izključitev podjetja;
 - naknadno preverljivo izjavo o finančni in tehnični sposobnosti podjetja.
- Povrhu mora biti prošnji za sodelovanje na natečaju priložen od pravnega zastopnika podjetja podpisan seznam najpomembnejših in najznačilnejših del za dekontaminacijo in bonificiranje, ki jih je podjetje izvedlo v zadnjih treh letih, še zlasti za javne uprave. Pri tem je treba navesti zakupodajalca, znesek in časovni rok, v katerem so bila dela izvedena, vse skupaj pa je potrebno opremiti s potrdilom zadevne javne uprave o tem, da so bila dela izvedena v spoštovanju okoliščin ministrstva za zdravstvo št. 45/1986. Potrdilo mora biti v izvirniku ali pa v kopiji s potrdilom o avtentičnosti.

DEŽELNI RAVNATELJ
Ennio Abate

Medel začetek operetne sezone z baletniki reške Operne hiše

Nekoliko v zatišju, brez vsakega leska, brez pravega zanosa in navdušenja. Taka, in torej povsem nenavdušujoča, je oznaka tržaškega operetnega poletja. Misel ne želi biti izraz običajnega pesimizma ali kronične kritičnosti, tudi noče biti žaljiva do tistih, ki so si prevzeli breme otvoritvene predstave, prinaša pa jo s seboj začetek letošnje poletne sezone in ne uspemo jo pregnati.

Trst, in tu ne mislimo samo na operno hišo, temveč resnično na celo mesto, se je v preteklih sezonah hvalil (lahko bi rekli tudi bahal) s svojimi operetnimi predstavami. In nekatere so res bile vredne ne samo ogleda v poletno razvedrilo, temveč tudi omembe in pohvale. Tudi najbolj izbirčni gledalci in neljubitelji te glasbene zvrsti so včasih morali utišati svojo jezikavo kritičnost. Tu bi veljalo, denimo, omeniti postavitev Vesele vdove izpred nekaj let, ko bi želeli izdelati podroben seznam uspešnic, pa bi imeli dela še in še. Prvi kanček pelina se zato pojavi že ob ugotovitvi, da bo letošnja domača produkcija premogla eno samo, samcato opereto - Leharjevo Deželo smehljaja. Repertoar, ki ga je tržaška operna hiša izdelala, je sicer raznolik in ponuja varljivo sliko bogatega izbora. Seveda se v programu pojavlja nekaj uglednih imen in privlačnih predstav, pri pozornejšem rešetanju pa bi nam ostalo le prgišče zrna. Recept je vedno isti: nekaj zvenceh imen, kot so mezzosopranistka Gail Gilmore, tenorist Nicolaj Gedda ali pianist Bruno Canino, nekaj prijetne in neprezahtevne glasbe tja do lahkotne glasbene komedije, kak nov pridritiven prostor za najbolj sitne, nekaj gostovanj, tako da se izognemo dolgočasju, vse v znaku besede Dunaj, Wien-Vienna, da potešimo nostalgike... Pravzaprav bi morali biti vsi zadovoljni. Da ne bo dvomov: samo pobr-

skali smo po programu in govorimo o vtisih, očitno pa nam prirojeni pesimizem ne da, da bi se veselili letošnje ponudbe.

Pravzaprav bi nas morala izbirati za začetek te poletne sezone navdušiti, ker spada v okvir, ki ga redno in prepričano zagovarjamo. Če se to ni zgodilo, vsekakor ne nameravamo kriviti gostujočih umetnikov z Reke. Otvoritveno predstavo je namreč tržaška operna hiša poverila baletnemu ansamblu in orkestru reške Opere Ivana Zajca. Tu gre seveda za stike, ki jih imata obe operni hiši in ki so glede na sosedstvo hvalevredni in vsekakor pozitivni. In že spet ne bo šlo brez kritične note: reški plesalci so vsekakor pošteni umetniki, ki niso razočarali občinstva. Nasprotno, ponudili so sprosčen, prijeten in posebno v drugem delu tudi sproščujoč ter duhoviti nastop z baletoma iz klasičnega repertoarja: Lepa Helena po Offenbachovi glasbi in Ples kadetov po Straussu, oba v koreografiji Dragutina Boldina. V pohvalo nastopajočih, med katerimi so se odlikovali še posebno nekateri solisti, moramo vključiti tudi mladega in temperamentnega dirigenta Franka Cramerja, izpustiti pa moramo, žal, orkester, ki prepogosto res ni olajšal dela plesalcem. Vabljliv je bil tudi naslov večera: Od Pariza do Dunaja.

Kot rečeno: prijeten, sproščujoč, po zaslugi večine nastopajočih tudi zabaven in vsekakor lahkoten večer, ki pa niti od daleč ni odražal sijaja in vzhičenosti ob operetnih premierah. Pravzaprav, kaj pa še hočemo? Najverjetneje sta prav ta večer in izbira, ki je za njim, odraz vzdušja in težav ne samo v tržaški operni hiši, temveč tudi in predvsem v našem mestu.

NADJA KRIŠČAK

Černigojeva zbirka Iz vode dlan Pesnikov bog

Odgovor se zdi enostaven: povsod. Za poeta je vse božje. Če ni sposoben verovati v vsak kamenček, potem je za tak poklic premalo senzibilen; če v vsaki skromni rastlinici ne opazi čudežne pojavnosti, je slep; če ne sliši vsakega šuma iz njegovega življenjskega okolja, kot šepet večnosti, je gluhi; če ne ve, da je poezija le instrument posebne božje službe, je kratko malo preneumen za pisanje pesmi. Tako nekako se lahko tudi razume splošno sporočilo pesmi Franca Černigoja, ki so nedavno izšle v zbirki Rob (Lipa si torej ene svojih božjih zbirk ne pusti odvzeti!) pod zavitim naslovom Iz vode dlan.

V Černigojevih pesmih je On neprestano prisoten in pesnik mu z očmi hvaležno sledi. Sledi Njemu in Njegovemu delu. Ta bog je, jasno, čisto pravi Bog, hkrati pa je tudi zelo premišljena metafora za absolutno. Pesnik ga vidi v kamnu, v veji, v človeku, v dvorcu Zemono ("Zemono.../kot bi rekel tajinstveno besedo"), skratka povsod, kjer je bitje, povsod, kjer kaj je. Za tako razmerje do sveta je značilen tudi verz o galebih: "hvalim stvarnika! da mi je dano z očesom polzeti za njimi". V fokusu tega verza niso galebi, temveč oko, ki gleda galebe, pa niti ne golo človeško oko, temveč nekakšen božji podaljšek - božje oko. Človek je le leča, skozi katero bog pregleduje svoje kraljestvo.

Zdi se, da se mora pesnik vsemu neprestano čuditi in more zato še v plevelu, tem nadležnem vrtnem zajedalcu, najti čudovito skrivnost življenja, ni je namreč večje človeške nadutosti (to moramo Černigoju šteti v dobro), kot je smešno upanje, da kaj na tem svetu razumemo ali nemara celo vemo... Tu smo, čisto prilehni, plevlasto majhni, in le Njegova dobra volja nam daje moč, da vedno znova spoznavamo svojo nemoč. V tej pesniški pozi se da kar udobno vztrajati, kajti na tako nizkih tleh se pesniku nič zlega ne more pripetiti in ničesar usodnega tudi ne more zagrešiti; ob takšni ponižnosti in prežetosti z Njim, je pač vsak pogled, vsak gib ali vsako dejanje le plah poklon, in če pesnik useka mimo (kar se mu seveda pogosto dogaja), nič hudega, mišljeno je bilo dobro, blago, preprosto, vdano... Vse se brž odpusti!

Prav, če kdo hoče verovati v takšno poezijo, seveda ni nič narobe, toda pri branju Černigojevih pesmi se zdi vloga ponižnega opazovalca Stvarnikovih del nekako umetna, nemara celo rahlo izsiljena. Bralca nekaj moti. Nekaj nepristnega se vriva v verz. Vdanost in neskončna pozornost (ljubezen) do vsega, je tako salamensko pasivna, tako bogaboječna, da že meji na sterilnost. Kje je pesnikov smeh? Kje je njegov zbadljivi, iskri ton? Kje je njegova prešerna predrznost? Kje so njegove zablode, strahovi, lažni vzkliki? Kje je njegova človeškost?

Ali drugače: v Černigojevi poeziji je vsa motivika preveč svetniško oprana, nedolžna, zanalašč naivna... Kje je razum, ki bi pesniku nastavljal blodne zanke in ga mamil na slepe tire? Hudič pa, kot da je - mrtev.

Take čistosti in dognano profilirane govornice enostavno nismo pripravljeni sprejeti; pred nami se ne šopiri s pisanim perjem okinčani lirski subjekt, pač pa neka angelska prosojnost, kjer poezija načrtno eksploatira umetnikovo naivno in ustvarja nedolžno krajino tihih molitev. Černigojeve pesmi so namreč prav to - molitve, ponižno sprejemanje življenja, finceno tipanje skozi mit ljubezni do vsega... Resda tudi v ta svet občasno vdira groza, smrt, toda to je le videz groze in smrti sploh ni smrt, temveč le večno prehajanje - iz kamna v prst, iz vode v dlan, iz luči v temo, iz trte v vino... ali "kot bi rekli, /od tu smo, /iz naše zemlje rastemo, / kot iz nje poganja in daje tudi naša trta". Vse se neprestano reinkarnira: "nebo se meni z zemljo / zemlja se menja z nebom".

In zopet vse vsiljuje dvom: Ali ni svet že preveč histerično heretičen, da bi bilo še mogoče s tako lahkoto slediti Stvarniku in se "užitkarsko" otapljati v Njegovem delu? Ali pač! Se to zgodi tistim, ki so uzrli Resnico, spoznali Boga in se o vsem dokončno izdvojili? Kljub vsemu lahko rečemo, da se v zbirki srečamo z izjemno kultiviranim jezikom, ki zna iz tihih besed izvajati še tišje vibracije. Pesmi so neverjetno rahle: nobena beseda ni odvečna, struktura verzov pa je mojstrsko izbrušena. Černigoj nedvomno obvlada jezik - s ponavljanjem dosega vznemirljive učinke, obenem pa se zna spretno izgoniti pretirani dramatičnosti in nabrekliosti. Pesmi so kot resne kapljice s krhkih trav... in če s knjigo pregrebo...se osujejo...in vpije jih zemlja dlan.

JOŽEK ŠTUCIN

Rožančev roman Umor pri založbi Slovenska knjiga

Kriminalka s političnim ozadjem

Druga publikacija, s katero se je slovenski beročji javnosti predstavila nova založba Slovenska knjiga je roman Marjana Rožanca Umor. To je Rožančeva enaindvajseta knjižna objava njegovega dela, kot nam založba pove na zavijku knjige. Že to pove dovolj o pisatelju, ki nas s svojimi deli prese- neča. Tudi s knjigo o umoru se nam pisatelj predstavlja v neki novi luči. Kot neke vrste prefinjeni pisec kriminalne zgodbe s političnim ozadjem, kot kritičen poznavalec jugoslovanskih političnih razmer ob koncu prve svetovne vojne (razmer, ki so zelo podobne današnjim), kot poznavalec umetnosti in proučevalec vpliva francoskega impresionizma na jugoslovansko umetnost. In končno se nam pisatelj predstavlja kot docela svojevrsten pripovednik s poglobljeno kritično noto v knjigi, ki zahteva bral- švo intelektualistično sodelovanje in ki je daleč proč od lahkega, razvedrilnega in sprostitvenega branja. Vse to pa daje Rožančevemu najnovejšemu delu svojevrsten pečat, ne glede na to, da pisatelj pripoveduje skozi zapiske francoskega umetnostnega zgodovinarja iz Pariza, ki raziskuje nasilno smrt hrvaškega slikarja Josipa Lhotke ob koncu prve svetovne vojne.

Hrvaški slikar Josip Lhotka, ki se je med drugim šolal tudi pri Antonu Ažbetu v Münchnu, se je ob koncu vojne znašel v Parizu, kjer je bil na najboljši poti, da se uveljavi kot velik slikar. Druženje z jugoslovanskimi predstavniki pa mu je prineslo smrt. Našli so ga ustreljenega pred hotelsko sobo. Policija je njegovo smrt označila kot samomor, dejansko pa je šlo za umor. Kdo in zakaj naj bi ubil človeka, ki se je posvečal samo slikarstvu, s tem se ukvarja knjiga. Res je, da se pisatelj v prvem delu veliko mudi ob proučevanju francoskega impresionizma, odnosno z vplivom tega na jugoslovansko slikarstvo. Toda vse bolj se njegovo pisanje osredotoča na politične razmere na Balkanu ob koncu prve svetovne vojne. In prav prikaz teh razmer ter politi-

kov, ki vodijo niti na Balkanskem polotoku, ki deluje javno in iz zasede, razkrijejo ozadje umora. Ta je bil posledica tragične zmote, ko je Josip Lhotka napravil uslugo svojim jugoslovanskim prijateljem.

Tako se nam roman Umor pokaže kot večplastno pisanje. Kot pisanje o umetnosti in kot pisanje o politiki. Kateri je bil poglobljen namen Rožančevega pisanja niti ni tako pomembno. V romanu je združil dvoje komponent, ki se med seboj prepleta. V pripovedi o umetnosti se nam Rožanc kaže kot velik poznavalec in kot umetnik, ki veliko ve. Obenem pa se nam v drugem delu vse bolj razkriva kot poznavalec političnih spletk na Balkanu, spletke, ki močno spominjajo na današnje razmere v Jugoslaviji. Srbija in njene stranke vodijo vse niti politike, tudi take v podzemlju in pri tem ne izbirajo sredstev. Ne gre za Jugoslavijo, ki naj bi nastala po koncu prve svetovne vojne, temveč za veliko Srbijo, ki naj bi se razširila na Dalmacijo, Hrvaško, Slove- nijo. Jugoslovanska misel avstroogrskih Jugoslovanov je le slepilo, ki jo politika spretno izkorišča. Pri tem se poslužuje tudi vseh sredstev, tudi umorov. In eden od njenih nedolžnih žrtev je tudi hrvaški slikar v Parizu Josip Lhotka, ki je padel pod streli neznanega morilca namesto predsednika jugoslovanskega odbora. Tudi v tej komponenti romana se nam Rožanc kaže kot suveren poznavalec razmer, čeprav bolj kot analitik, kot pa dokončen razsojevalec. Tendence, politične spletke, gibanja in njih protagoniste nam predstavlja, ne spušča pa se v razplet niti v dokončno oceno. Zadošča nam, da probleme nakaže in osvetli smrt jugoslovanskega slikarja v Parizu; to pa je tudi vse. In tako se umetnost in politika v prepletajočem nesoglasju ob koncu pripovedi zgolj razideta. Morda bolj pod vplivom hipotez kot dokončne razjasnitve.

Bralec bo z zanimanjem sledil pisanju, ki je v začetku povsem filozofsko, proti koncu pa ima že vse znake kriminalnega romana, čeprav naj bi šlo

za osvetlitev resničnih dogodkov. Toda bralec je prepričan, čeprav ne moremo reči, da kod sega resničnost in kdaj pisateljeva hipoteza. Toda to niti ni bistveno. Rožančev Umor kot umetniško delo je zaradi svoje snovi in razkrivanja bogatega vpogleda v svet umetnosti ter politike, (koliko tega Rožanc zna!), svojevrstno in aktualno branje.

SI.Ru.

Pasijon na Kostanjah

Slovenski koroški ljudski pisatelj, bukovnik Andrej Šušter Drabosnjak (1768-1825), bo v rodni Kostanjah nad Vrbskim jezerom »doživel« še eno uprizoritev svojega Pasijona. To bo dozdlej eden največjih gledaliških podvigov na Koroškem, saj nastopa kar 70 igralcev s Kostanj in bližnje okolice.

Premiera tega znanega Drabosnjakovega dela bo jutri ob 20.30 pred domom slovenskega bukovnika na Kostanjah, natančneje, v Zgornji vasi. Versko igro bodo igrali v pristnem kostanjskem narečju; to zahtevno delo je opravila Herta Lauegger, asistentka na celovški univerzi. Igro je režiral veteran koroških gledaliških uprizoritev Franci Končan iz Ljubljane (pred leti je z uspehom režiral tudi Drabosnjakovo Pastirsko igro), sceno je zasnoval Saša Kump, kostume Alenka Bartlova, glasbo pa je izbral Lajko Milisavljevič.

Uprizoritev na Kostanjah (sledile bodo ponovitve v nedeljo in še naslednji konec tedna) pripravlja Krščanska kulturna zveza iz Celovca v sodelovanju s kostanjskim SPD Drabosnjak. Skratka, šlo bo za še eno predstavo, ki naj bi privabila številne obiskovalce s Koroškega in drugih krajev.

Cardolova knjiga »Neobvladljivi«

Zgodovina kot demitizacija

je osvajalna in da se jim pod Avstrijo navsezadnje dobro godi. Kralj se je moral potrt vrniti v Torino.

Mazzini je odkrito poudarjal (in tudi napisal v svojih spominih), da je Piemont "ovira" italijanskemu zdruzevanju. Znano je, da je Giuseppe Garibaldi, legendarni vodja "garibaldincev", osvobodilnih enot, ostro grajal piemontske državničke, češ, da so "nasilni" in da ne morejo predstavljati nove Italije. Sam kralj Viktor Emanuel drugi je za vrsto nepremišljenih izjav, potez in sploh obnašanja podžgal protipiemontska opredeljenja. Z druge strani pa je piemontski general Cialdini, ki so ga imeli za glavnega torinskega stratega, brez dlak na jeziku zatrjeval, da je Garibaldi navaden "avanturist".

Potem ko so Italijo dokončno združili konec 60-ih let, je nerazporejenost do piemontskih "osvoboditeljev" doseglo v marsičem višek. V nekaterih italijanskih pokrajinah (na primer v Srednji Italiji) je bil odziv na nabor minimalen, medtem ko je bil na Jugu, posebno pa v Kalabriji in na Siciliji, dobesedno nič. Mladenci so se ali poskrili ali pa so se podali v hribe, odkoder so izvajali akcije na račun nove oblasti. Cavour, predsednik piemontske, pozneje pa tudi italijanske vlade, je razpisal javno posojilo, pri katerem niso uspeli zbrati niti milijona lir.

Skratka, reakcije so bile domala povsod negativne, marsikje pa so iz tega nastajale že pravcate akcije proti novopečenim italijanskim državljanom. Ropanja so bila vsak dan posebno na jugu Italije. Oblast je hotela napraviti temu konec z operacijami, ki so jih kmalu imenovali "kolonialne". Marsikje je zavladal teror. Kako so

ljudje na italijanskem jugu imeli v čislh novo oblast, se vidi že iz tega, da na primer Cavour nikoli ni bil na obisku denimo v Neaplju ali v Palermu.

Piemontska osrednja oblast je razen tega zagrešila še hujšo napako, ko je, da bi bila prestolnica "bližja vsem Italijanom" proglasila za glavno mesto Italije, ne več Torino, pač pa Firence. To je k sreči trajalo le nekaj let, toda dovolj, da je takrat vzburilo duhove v Piemontu. Dobesedno mučno (zgodovina danes v potankosti razlaga, kako neurejeno in nepremišljeno so teklo operacije v zvezi z osvoboditvijo Rima, ki je bil, kakor dobršen del srednje Italije, pod papeževo oblastjo) pa je bilo, ko so italijanske enote napadle Rim. Tudi tu jih domače prebivalstvo ni maralo, sprejem "osvoboditeljev" je nemara bil sila hladen.

Garibaldi je bil vseskozi tako proti piemontskemu kralju, kakor proti papežu, o katerem je kar javno govoril, "da je vreča umazanega perila". V zvezi s premostitvijo osrednje oblasti v Firence pa je piemontskim državljanom očital, da so to v bistvu storili, da bi ugodili zahtevi Napoleona III. v Franciji, ki ni maral imeti na "francoski meji" glavnega mesta sosednje dežele. O razporejenosti prebivalstva do nove oblasti pa najbolj priča dejstvo, da so se noč za nočjo v Venetu pojavljali lepaki in letaki, češ, da "je bilo pod Francem Jožefom v najgrših časih lepše kot pa pod Viktorjem Emanuelom". Ljudje so glasno govorili, da je bilo lepše avstrijsko suženjstvo kot pa piemontska svoboda.

Odnos ljudi do piemontskih predstavnikov se je zaostрил, ko si je nova oblast začela prizadevati, da bi svojo zakonodajo preprosto prenesla na

nove italijanske pokrajine. Res je sicer, da so imeli tedaj v Piemontu dejansko najbolj napredno zakonodajo, vendar je njen prenos na druge pokrajine zrevoltiral prebivalce, ki so desetletje živeli v drugačnih razmerah in pod drugačnimi zakoni. Garibaldi je sam pogosto zatrjeval, "da nova oblast nima posluha" in da Piemont dejansko ni združil Italije, marveč si jo je "priključil".

Costa Cardol poudarja v svoji knjigi "Neobvladljivi", da sodobna zgodovina zmeraj globlje reže v "umetno zgodovinsko tkivo" in da se bo ta proces stopnjeval. Naloga zgodovine je, da "demitizira" dogajanja in osebnosti, posebno v primeru, če so bile dosedaj predstavljene samo v lepi luči, neoporečno. Demitizacija je kajpak potrebna tudi tedaj, ko ni dobrodošla nekaterim zgodovinskim verzijam in njihovim nosilcem.

Knjiga pa razkriva še nekaj, kar se je pogosto pozneje pripetilo tudi drugje, seveda pri drugih (v marsičem sicer podobnih) zgodovinskih dogajanjih. Garibaldincev je bilo, kakor je znano, le nekaj tisoč, deset let pozneje, ko je bilo že jasno, da je nova oblast dovolj utrjena, pa so se sezna- mi garibaldinskih udeležencev raztegnili kar na več desetisoč. Pa še nekaj se je porodilo tedaj; nova italijanska oblast je v znamenju Machiavelija, seveda s prebrisanim namenom, da bi prikrila notranje težave, pričela širiti tezo, da pripada- jo novi Italiji še druga področja, kakor so Nizza, Savoja ter kajpak Istra in Dalmacija. Pa še druge pokrajine.

Takim geslom pa so kmalu pričeli nasediti tudi mnogi v Italiji, ki nove oblasti niso imeli v čislh. Trditve o domnevni pripadnosti teh ozemelj, kakor vidimo, segajo precej nazaj v italijansko zgodovino. Costa Cardol je pripravil delo, ki je mestoma dobesedno zgodovinsko odkritje, ki je tudi natanko dokumentirano. Njegova literarna vrednost pa je v tem, da je še kako berljivo ne samo zavoljo tematike, ki jo obravnava.

MIRO KOCJAN

Založba "Mursia" mi je poslala pred dnevi knjigo pod naslovom "Neobvladljivi" ("Gli ingovernabili") - lahko bi rekli tudi "Neupravljivi", ki se ne dajo upravljati, vendar "neobvladljivi" bolj ustreza), ki jo je napisal Mario Costa Cardol, natančen preučevalec italijanske zgodovine, zlasti pa tistega njenega dela, ki zadeva Prerod v drugi polovici prejšnjega stoletja.

»Neobvladljivi« po pravzaprav Italijani, zanesljivo večina italijanskega prebivalstva, potem ko so sredi preteklega stoletja uspeli zediniti Italijo. Avtor brž pove, da je uradna zgodovina eno, resnična pa drugo. Uradno zgodovino so oblikovali v času tako rekoč nacionalnega utrjevanja nove italijanske države (to utrjevanje se je pogosto spreminjalo v "nacionalistično" skrajnost, ob me- jah pa tudi v iredentizem), pozneje, v tretji deka- di tega stoletja, pa ji je dal pečat tudi fašizem.

Številni dokumenti spravlajo pod vprašaj ve- liko trditev uradne zgodovine, celo tiste, ki se ključno nanašajo na potek zedinjenja ali pa na dobo po združitvi. Dejstvo je, poudarja Costa Cardol, da nekateri vidni dejavniki, ki jih zgodovina še danes predstavlja domala kot simbole italijanskega preroda, niso sodelovali v procesu združevanja, kolikor niso bili celo proti. Zdrži- tve si ni predstavljaj kot so jo izvedli, na primer Cattaneo, ki je bil eden osrednjih patriotov v Milanu, zavračal jo je Giuseppe Mazzini, glavni filozof in teoretik prerodnega gibanja, najbolj pa streznuje ugotovitev, da so bili Italijani kaj malo pristoni v njem; prej bo držalo, trdi avtor, da so bili proti združitvenim težnjam pod okriljem tedanjega Piemonta.

Nazoren primer, kako ljudje v glavnem niso sprejemali politike Piemonta, je iz leta 1848, ko se je piemontski kralj Carlo Alberto pojavil s svojo vojsko pred Verono, ki je bila pod Avstriji, v pričakovanju, da mu bodo brž odprli mestna vrata in da ga bo ljudstvo sprejelo navdušeno. Zgodilo pa se je nasprotno: Verončani so celo demonstrirali proti piemontski vojski, kričali, da

Nadaljujejo se pogajanja v okoliških občinah V Dolini še vedno nimajo novega odbora in župana

Po sestanku, ki je bil predvčerajšnjim zvečer med delegacijama KPI in PSI, je Občina Dolina še vedno brez odbora in župana. Na srečanju ni prišlo do takšnih premikov, ki bi pomenili zaključek pogajanj, zato se bosta delegaciji strank sestali še v soboto.

Delegaciji, resnici na ljubo so bili včeraj predstavniki obeh strank v svojih izjavah previdni, sta se okvirno strinjali glede obnove dosedanje koalicije, še vedno pa manjka domena glede organiziranja. Kot je znano, predlagajo dolinski socialisti za mesto župana svojega svetovalca Marina Pečenika. Prav glede socialistov je treba zapisati novost in sicer to, da se bo danes sestal zbor vpisanih. Tajnik dolinske sekcije PSI Vilijem Bandi bo prisotne seznanil s potekom pogajanj in s predlogi, ki so se do sedaj pojavili. Zbor bo formuliral dokončne predloge, ki jih bo delegacija stranke predložila predstavnikom KPI. Dolinski socialisti se bodo zbrali na svojem sekcijem sedežu danes ob 20.30; sestanek s KPI pa bo že jutri zjutraj. Kot nam je povedal sam Bandi, bi moral biti prav ta sestanek odločilen.

Povsem odprto ostaja vprašanje morebitnega vstopa Slovenske skupnosti v dolinski občinski odbor. Delegacija dolinske SSK se je zato srečala s pokrajinskim strankinim vodstvom in preverila možnosti in pogoje vstopa. Verjetno pa se bo položaj v dolinski občini razrešil v kratkem, seveda če ne pride do novih presenečenj in sporov. Očitno niso nobena pogajanja

tako enostavna in izidi tako samo po sebi umevni, da ne bi lahko prišlo do zastojev.

Prav gotovo ponavljamo znano in večkrat ugotovljeno dejstvo, da bodo težavnejša in daljša pogajanja v devinsko-nabrežinski občini. Marsikaj bo tu odvisno tudi od splošnega pokrajinskega političnega okvira. Stranka lipove vejice seveda vstraja pri svojem kandidatu za župansko mesto Bojanu Brezigarju, ki je požel na volitvah dokajšnji oseben uspeh. Pri svojem kandidatu Locchiju pa vstraja tudi KD, ki je na volitvah prav tako pridobila glasove. Kot nekakšno "zamenjavo" voditelji KD obljubljajo, da bodo podprli vstop SSK v tržaški občinski in pokrajinski odbor. Pri pogajanjih je treba seveda računati tudi na socialiste, ki so bili v zadnjih časih precej polemični do KD. Komunisti medtem vstrajajo pri svojem začetnem predlogu, da bi v Nabrežini sestavili koalicijo med SSK, KPI in PSI in to ob morebitni podpori zelenih. Ob tem je treba seveda pripomniti, da so omenjene stranke dokaj ostro delili in še delijo nekateri bistveni problemi občine, kot so na primer gradnje v Seslanskem zalivu. Za rešitev devinsko-nabrežinskega položaja pa bo nekaj sestanov tudi prihodnji teden, težko pa je predvidevati, če se bo položaj pričel razpletati. Dejstvo je, da so že dan po volitvah napovedovali dolga pogajanja, devinsko-nabrežinska občina pa postaja vedno pomembnejša figura na tržaški politični šahovnici.

Okrogla miza v Gregorčičevi dvorani na pobudo MO SKGZ Demantirane trditve, da se mladina premalo zanima za politično delo

V sredo zvečer je Mladinski odbor SKGZ organiziral v Gregorčičevi dvorani zanimivo okroglo mizo na temo »Mladi v politiki«. O tej snovi so razpravljali Genny Kozina, Aleš Waltritsch, Mitja Terčon in Rado Milič. Vsi so mladi in so bili na majskih upravnih volitvah prvič izvoljeni v tako upravno telo.

Moderatorica Damjana Kralj, predsednica MO SKGZ, ki je znala z doganami vprašanji popestriti večer, je v uvodni besedi obrazložila, da je bil povod za organiziranje debate ugotovitev, da med mladimi zanimanje za

aktivno politiko iz dneva v dan kopni. Odklonilni odnos mladih do politike pa je čedalje ostriši. »Menim, da tako zadržanje ne koristi naši skupnosti in mladini,« je dejala moderatorica. »Zavedati se moramo, da če se sami ne angažiramo v politiki, dopustimo, da nam drugi krojijo našo usodo, kar pa ni ravno pametno. Poleg tega je politika lahko sredstvo, s katerim uresničimo svoje ideje in tako dejavno vstopimo v družbeno dogajanje.«

Mitja Terčon je menil, da ni res, da se mladi ne zanimajo za politiko. Po njegovem mlajša pokolenja pozorno

sledijo družbenemu dogajanju, z razliko od prejšnjih let pa mladi razmišljajo s svojo glavo in ne dopuščajo, da bi jih "politika" zmanipulirala. Odklonilni odnos, ki ga mladi v Italiji čutijo do politike, pa gre pripisati številnim škandalom in šibki državniški zavesti preštevilnih italijanskih politikov.

S temi besedami se je delno strinjal Aleš Waltritsch, ki je opozoril, da je zanimanje mladih za politiko včasih odvisna tudi od splošnega družbenega momenta ali pa kar od mode. Javnomenjsko razpoloženje v osemdesetih letih, za razliko od prejšnjih desetletij, mlade ni ravno spodbujalo k političnemu delu.

Rado Milič je dejal, da je kandidiral zato, da bi tudi sam s svojimi izkušnjami prispeval k dobremu upravljanju svoje občine in s tem koristil ljudem. Mladi pa se za politiko odločijo predvsem zaradi idealizma.

Tej misli je pritrdila tudi Genny Kozinova, po mnenju katere ni res, da se mladi ne posvečajo politiki. Menila je, da se mladi približajo aktivni politiki takrat, ko morajo doseči konkreten in oprijemljiv cilj, dokaz za to pa so nedavna študentska in dijaška gibanja. Opozorila je, da je povsem razumljivo, da "politika" z dolgimi sestanki in brezveznim besedičenjem odvrča mladino od aktivnega družbenega dela.

WALTER ŠKERK

Na sliki (foto Križmančič) udeleženci okrogle mize o mladih in politiki v Gregorčičevi dvorani: z leve Kozinova, Milič, Kraljeva, Waltritsch in Terčon.

Dva posebna avtobusa za otroke

ZSKD vabi jutri na ogled lutkovne predstave v Ljubljani

Lutkovno gledališče v Ljubljani prireja tudi letos in sicer jutri, 16. junija, Dan odprtih vrat, to je lutkovna predstava, namenjena izključno slovenskim otrokom iz Koroške in primorskega zamejstva.

Tokrat nas Lutkovno gledališče vabi na ogled predstave Prizori iz življenja stvari po zamisli Borisa A. Novaka in v režiji Borisa Kobala.

Kot je v predstavitvenem gledališkem listu zapisal Andrej Gogala, ki je tudi dramaturg igre, "se v predstavi srečujemo z nenavadno priložnostjo, da vzpostavimo prvotno stanje otroškega zavedanja, ko so stvari žive, ali, drugače povedano, ko imajo 'dušo'... Stvari, ki nam vsak dan samo služijo in jih (morda proti njihovi volji?) zgolj uporabljamo, le redkokdaj v evforiji pa z njimi komuniciramo, se nam tako predstavljajo kot misleče, čustvujoče, govoreče, delujoče. Imajo tako kar precej človeške lastnosti - imajo se rade, sovražijo se, celo stepajo, vesele so in tudi žalostne, ljubosumne, nadute, preplašene..."

Lani se je Zveza slovenskih kulturnih društev prvič odzvala vabilu Lutkovnega gledališča in poskrbela za organiziran prevoz otrok in staršev v Ljubljano. Po lanskem zelo uspešnem poizkusu je nadvse razveseljivo dejstvo, da se je letošnjemu vabilu odzvalo res veliko število otrok in staršev, saj jih je skupno okrog 90. Izletnikom se bodo tudi letos pridružile animatorke ZSKD, ki so pobudo tudi organizacijsko speljale in bodo med potjo poskrbele za dobro počutje udeležencev.

Naj še podčrtamo, da je odhod dveh avtobusov, ki bodo odpeljali prijavljene otroke v Ljubljano, določen za 13.30 na mejnem prehodu pri Fernetičih (na jugoslovanski strani). V Lutkovnem gledališču, kjer se bodo otroci srečali s koroškimi vrstniki, si bodo ogledali predstavo ob 16. uri, povratek na Fernetiče pa je predviden za 19.30.

Kljub porazu na junijskem vsedržavnem referendumu

Naravovarstveniki vztrajajo na deželnih referendumih

Naravovarstveniki naše dežele se ne vdajo. Kljub porazu, ki so ga doživeli na vsedržavnem referendumu o lovu in pesticidih, bodo še naprej zbirali podpise za šest deželnih referendumov, s katerimi želijo razveljaviti nekatere člene in paragrafe deželnih zakonov o lovu, uničevanju odpadkov, cestnih povezavah in krajinski zaščiti. »Nekateri si bodo mislili, da nismo pri pravi pameti,« sta na včerajšnji tiskovni konferenci, s katero so želeli relansirati kampanjo za pobiranje podpisov, dejala predstavnika iniciativnega odbora Edi Pernici in Marco Gentili, »vendar so nas reakcije ljudi opogumile, da nadaljujemo. Pred referendumom smo namreč nabrali kar malo podpisov, po njem pa so začeli ljudje prihajati skoraj množično. Skoraj vse podpise — doslej smo jih nabrali 4.500 — smo namreč nabrali po vsedržavnem referendumu. V naši deželi je bilo povprečje volilcev skoraj najvišje v Italiji. Tisti, ki so volili za razveljavitev sedanjih zakonov o lovu in o pesticidih — in teh je bila ogromna večina — so se počutili ogrožene. Zato so sedaj še bolj radikalni in svoji zahtevi po omejevanju lova na primer.«

Kot rečeno, je iniciativni odbor, ki združuje naravovarstvene organizacije WWF, Zvezo za okolje, Italia nostra, LIPU in druge, zbral doslej 4.500 podpisov. Za sklicanje referendumov pa potrebujejo skupno 20 tisoč overjenih podpisov, ki jih lahko zberejo v prihodnjih mesecih. Doslej so med drugim zbirali podpise samo naravovarstveniki, v prihodnjih dneh pa se jim bodo pridružili tudi zeleni in komunisti (ki sicer ne podpirajo vseh referendumov), tako da bodo lahko prisotni v vseh večjih zasedanjih. V Trstu je vsekakor mogoče podpisati vsak delavnik od 16.30 do 18.30 v Ul. delle Torri (za cerkvijo sv. Antona), ob petkih z istim urnikom pa na Borznem trgu. S prihodnjim tednom bo mogoče podpisati tudi na županstvih.

Naj na kratko obnovimo vsebino referendumov. Trije referendumi zadevajo lov in z njimi bi naravovarstveni-

ki radi razveljavili predpise, po katerih imajo lovci pravico, da lovijo tudi v zaščitnih parkih in da sami upravljajo lovsko revirje. S tretjim bi radi zaščitili več divjih živalskih vrst. V zvezi s temi referendumi sta Gentili in Pernici dejala, da naravovarstveniki nočejo kriminalizirati lovce, pač pa da zahtevajo od upravnih teles, naj primerne uredijo lov. Po vsedržavnem referendumu so nekateri deželni svetovalci KD namreč že predlagali, naj Dežela ponovno uvede ptičarstvo, pa čeprav je ustavno sodišče razsodilo, da je ta vrsta lova protiustavna.

S četrtim referendumom želijo odvzeti deželnemu odboru pravico, da sam odloči (brez posvetovanja s krajevnimi upravami in brez primernih študij o učinkih na okolje), kam postaviti naprave za uničevanje odpadkov. S petim predlagajo razveljavitev deželnega zakona o krajinski zaščiti, ki je tudi po mnenju ustavnega sodišča protiustaven, ker ne sovпада z vsedržavnim zakonom Galasso, ki je veliko strožji. Z zadnjim referendumom pa hočejo razveljaviti deželni načrt za cestne povezave, ki predvideva gradnjo novih cest tudi tam, kjer niso potrebne. (bg)

Na Opčinah razstava slikarke Maje Kocmut

V Prosvetnem domu na Opčinah bodo drevi ob 20.30 odprli razstavo akademske slikarke Maje Kocmut, ki bo predstavila svoje ženske portrete (4 risbe in 11 olj). Umetnico, ki je diplomirala leta 1981 na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani pri prof. Kiaru Mešku, bo predstavil Peter Može. V kulturnem programu ob otvoritvi bo nastopil ženski pevski zbor Prosek-Kontovel, ki ga vodi Miran Žitko.

Aktualno predavanje v Prosvetnem domu na Opčinah

Pisatelj B. Pahor o vplivu kulture na razvoj družbe

V Prosvetnem domu na Opčinah je bilo v sredo zvečer na sporedu predavanje pisatelja Borisa Pahorja o moči in nemoči kulture pri demokratizaciji družbenega razvoja. Srečanje je priredila Knjižnica Pinko Tomažič in tovariši, ki je s tem večerom tudi zaključila svojo sezono.

Prof. Pahor je uvodoma napovedal, da gre za izredno obširno temo in da bo zato le nekaj smernic, ki naj jih potem poslušalci sami povežejo. Splošno prepričanje je, da ima kultura premalo vpliva na družbeni razvoj. Po mnenju prof. Pahorja to sploh ni res. Dovolj je, da pogledamo nekoliko nazaj v svetovno zgodovino. Intelktualna plast je dejansko ustvarila idejne in ideološke predpostavke tako pri francoski kot pri ruski revoluciji. Do italijanskega Risorgimenta (Preporoda) je prišlo tudi po zaslugi literature. Kultura je bila torej posredno pomembna pri ustvarjanju določenega psihološkega stanja pri ljudstvu in je s tem pripravila pot za pomembne zgodovinske spremembe.

Kar zadeva Jugoslavijo, je nadaljeval prof. Pahor, so se po ločitvi od Sovjetske zveze predvsem v Sloveniji

začele pojavljati svobodnejše ideje. Tudi umetnost je lahko spet nekoliko zadihala, predvsem poezija in likovna umetnost, proza pa je bila še zapostavljena. Po eni strani se je uveljavila uradna linija interpretiranja preteklosti, po drugi strani pa se je pojavila nekakšna alternativa, ki pa v svojem bistvu ni bila disidentska; ta umetnost je postala sama sebi namen. Tako je v Sloveniji zaživela literatura, ki je bila narodno brezbržna in apolitična. Vlada jo je tolerirala, saj ji v nobenem smislu ni mogla škoditi, ker ni opisovala realnega življenja, je poudaril Pahor.

Jugoslovanska vlada je imela namen uveljaviti nekakšen "internacionalizem", to je propad nacionalnih idej in izumrtje manjših narodov. Zato se je množično priseljevanje delavcev z juga v Slovenijo, kmete so naselili v mesta, kjer večkrat niso mogli najti zaposlitve in so zato odšli v tujino. Jugoslavija je hotela ustvariti nekakšno centralistično kulturo, ki je doživela višek v tako imenovanih skupnih izobraževalnih jedra, iz katerih naj bi se razvila jugoslovanska kultura. Slovenski izobraženci so se ostro uprli temu načrtu za poenotenje kulture. Tako se je odprla prva razpoka med jugoslovanskimi republikami in prav v tistem času se je začela rojevati "slovenska pomlad".

Prof. Pahor, ki je član mednarodne organizacije za ohranjanje ogroženih jezikov in kultur, je poudaril, da je že pred 25 leti zagovarjal stališče, da ne sme noben narod izumreti, pa naj bo številočno še tako nepomemben. V tistem času so mnogi prerokovali masifikacijo kulture in izginitev vseh partikularizmov, a izkazalo se je, da so nacionalna čustva premočna. Osebnost ne bi bal razvoja nacionalizma v vzhodnih državah, je zaključil pisatelj. Ti narodi se potegujejo predvsem za priznanje lastne identitete in svet jim mora to priznanje dati, toliko bolj, ker se je izkazalo, da je internacionalizem neuresničljiv. (hj)

Na sliki (foto Križmančič) pisatelj Boris Pahor s predsednico Knjižnice Pinko Tomažič in tovariši Stanko Hrovat in predavanjem v open-skem Prosvetnem domu.

V nedeljo na Dolenjsko na pobudo ZSKD

Družabni izlet za kulturne delavce

Zveza slovenskih kulturnih društev priredi v nedeljo, 17. junija, izlet na Dolenjsko za predsednike oziroma odbornike včlanjenih društev iz Tržaške, Benečije in Goriške. Zamisel o izletu je nastala iz želje, da bi se kulturni delavci, ki v naši deželi delujejo v društvih, enkrat vendarle srečali izven formalnih delovnih seš in da bi skupaj preživeli družaben dan.

Za organizacijo izleta se je ZSKD s posredovanjem Zveze kulturnih organizacij Slovenije povezala z ZKO v Novem mestu, ki je predlog sprejela in ponudila dragoceno pomoč.

Izletniki se bodo najprej srečali ob 11. uri s predstavniki ZKO v Novem mestu in sicer v kulturnem domu, kjer bo priložnost, da se najprej seznanijo s tamkajšnjo ljubiteljsko kulturno stvarnostjo in da si ogledajo bistvene mestne zanimivosti. Po kosilu (v restavraciji v okolici izredno razgledniško lego), bodo obiskali še Kostonjcevo in Pleterje.

Ker sodelujejo pri izletu predstavniki društev iz Benečije, Gorice in Trsta, je odhod tako določen:

ob 7.00 — odhod iz Rožne doline (mejni prehod Gorica - jugoslovanska stran).

ob 8.00 — odhod z mejnega prehoda Fernetiči (jugoslovanska stran).

Glede na to, da je še nekaj razporežljivih mest, se lahko predstavniki društev prijavijo še danes na sedežu ZSKD (telefon 767303) od 9. do 13. ure.

V okviru zaključnih koncertov podružnic Glasbene matice

Drugi nastop gojencev iz Boljunca

V sredo zvečer je bil v dvorani borštanske srenjske hiše na vrsti še drugi zaključni nastop gojencev boljunske podružnice Glasbene matice, ki se učijo igranja na flavto, harmoniko, kitaro in klavir pod mentorstvom profesorjev Daniele Brussolo, Claudia Furlana, Paola Peresuttija in Teje Košuta. Večina nastopajočih je bila sicer iz nižjih razredov glasbenega šolanja, kljub temu pa je večer izzvenel kar se da prijetno in tudi dovolj kakovostno. Med številnimi prvimi in drugimi razredi so izstopali flavtisti Jadranka Santi, ki jo je na klavir spremljala Tatjana Jercog, in Elena Parovel, ki je zaigrala ob klavirski spremljavi Teje Košute, na klavir sta štiriročno zaig-

rali Valentina Korošec in Alenja Zobec, v kitarskem duu pa sta nastopila Edvard Žerjal in Dimitri Rosso. Med bolj izkušenimi harmonikarji se je predstavila Kristina Zidarič, med boljšimi pianisti pa Peter Nadlišek.

Nadvse dobro so se seveda odrezali tudi mlajši gojenci, kot so harmonikarji Giulia Valassi, Marko Kariš, Igor Kobal, Kristina Laurica in Mojca Mihalič ter pianistke Vanja Glavina, Inka Žerjal, Dajana Kočevar in Neda Sancin. Koncert je ob navdušenju občinstva zaključil harmonikarski ansambel, ki ga vodi prof. Claudio Furlan in ki je pred mesecem dni zmagovito nastopil na mednarodnem tekmovanju v Recanatiju. (dam)

V gosteh pri industrijih in pri CRT

Minister Carli jutri v Trstu

Jutri se bo mudil v Trstu italijanski zakladni minister Guido Carli, ki se bo udeležil dveh za tržaško gospodarstvo zelo pomembnih dogodkov. Najprej se bo udeležil odprtja povsem prenovljenega sedeža Tržaške hranilnice CRT, nato pa bo prisostvoval javnemu obnemu zboru Združenja tržaških industrijcev.

Tržaška hranilnica bo torej jutri odprla svoj zgodovinski sedež v Ulici Cassa di Risparmio, ki so ga zelo skrbno prenovili. Osrednjo stavbo banke so namreč zgradili daljnega leta 1894 po načrtu arhitekta E. Nordia. Poleg sedeža CRT so prenovili tudi nekatere sosednje palače v ulicah Mazzini in Genova.

Tržaška hranilnica odpira svoj zgodovinski sedež, ki so ga obnovili ob spoštovanju prvotnega sloga in hkrati upoštevali vse sodobne zahteve in potrebe. Pročelje in notranjost so restavrirali po prvotnem vzorcu, obenem pa so notranje prostore opremili z najmodernejšo tehnologijo in seveda z računalniškimi sistemi. V prvem nadstropju, kjer so reprezentančni prostori, bodo ob otvoritvi prenovljenega sedeža odprli tudi dokumentarno razstavo o zgodovini tega tržaškega denarnega zavoda.

Jutrišnja otvoritev prostorov pa ima seveda tudi velik gospodarski pomen. Tržaška hranilnica se pripravlja na leto 1992 in na uspešen prodor v Evropo. Njeno mesto je strateško pomembno tudi v smeri odprtja proti vzhodnim državam. Naj zapišemo, da se tržaški zavod širi tudi v sosednje italijanske dežele, saj je na primer že odprl podružnico v Trevisu in Vicenzi, v načrtu pa ima tudi agencijo v Mestrah.

Pomen bo odprtju novega sedeža dala tudi prisotnost zakladnega ministra Carlija, ki se bo, kot rečeno, med svojim današnjim obiskom v Trstu udeležil skupščine Združenja tržaških industrijcev. Skupščina bo v kongresnem centru Pomorske postaje in se bo pričela ob 10.30. Ob ministru Carliju bo na zasедanju tržaških industrijcev prisoten tudi podpredsednik Confindustrije Carlo Patrucco kot tudi najvišji deželni politični in drugi predstavniki.

Danes pod Montebellom Slovesno odprtje vzorčnega sejma

Podtajnik italijanskega ministrstva za turizem in prireditve goriški poslanec Luciano Rebulla bo danes ob 11. uri slovesno odprl 42. tržaški vzorčni velesejem. Slovesnosti se bodo udeležili številni krajevni in deželni upravni in gospodarski predstavniki, med njimi tržaški župan Richetti, predsednik Pokrajine Crozzoli in deželni odbornik Rinaldi.

Sejem bodo za občinstvo odprli ob 16. uri, prireditelji pa pričakujejo številni obisk. Na 15 tisoč kvadratnih metrih razstavne površine se jim bo predstavilo 33 držav z več kot tisoč razstavljalci. Za letošnjo največjo tržaško sejmsko prireditev pa je posebej značilna prisotnost razstavljalcev iz vzhodnoevropskih držav, a tudi iz Kitajske, s Kube, iz Gvatemale, Argentine in drugih oddaljenih držav. Sejem bo seveda spremljala tudi vrsta srečanj, kot npr. o vprašanjih turizma, kmetijstva, obrtništva in trgovine. Obiskovalci velesejma pod Montebellom se bodo kot vsa leta lahko tudi tokrat okrepčali v dobro založenih kioskih. Naj dodamo, da bo že jutri pod Montebellom dan, posvečen Jugoslaviji.

Dodatni bencinski boni za podjetja in uprave

Tržaška Trgovinska zbornica sporoča, da bo od 18. junija do 31. julija razdelila podjetjem, krajevnim upravam in institucijam, ki so za tekoče leto dobili bone za bencin po znižani ceni, dodaten sveženj bonov. Trgovski zastopniki in agenti bodo prejeli še bone za 400 litrov, bone pa bodo lahko dvignili na sedežu Trgovinske zbornice (Borznj trg 14) vsak dan od ponedeljka do petka od 8.30 do 11.40. Ostala podjetja, krajevne uprave in druge institucije pa bodo prejeli bone še za 125 litrov na avtomobil. Bone pa bodo morali dvigniti na sedežu Avtomobilskega kluba v Ul. Cumanova 2 ob ponedeljkih, sredo in petkih od 9. do 13. ure. V obeh primerih je ob dvigu bonov treba pokazati prometno knjižico avtomobila, za katerega so bili boni dodeljeni.

Obračun šolskega leta 1989-90 Zaključni šolski izidi na Zoisu in učiteljsku

Včeraj smo objavili končne učne rezultate na liceju Prešeren in poklicnem zavodu Stefan. Danes pa objavljamo izide s trgovskega tehničnega zavoda Žiga Zois in oddelka za geometre ter rezultate z učiteljskega Anton Martin Slomšek in vzgojiteljske šole. V prihodnjih dneh bodo prišle na vrsto še nižje srednje šole.

Izidi na trgovskem tehničnem zavodu Žiga Zois

1. A: izdelali so Lara Agelli, Tjaša Bogatec, Claudia Ferluga, Adrian Gerli, Alenka Mauri, Sonja Mauri, Massimo Ota, Tanja Race in Mitja Sossi. Štirje dijaki imajo popravne izpite. Šest dijakov ni izdelalo,

2. A: izdelali so Elisabetta Antoni, Mitja Bužan, Antonella Fabi, Paola Gerdol, Valentina Gojča, Marjan Gruden, Matej Gruden, Mitja Gruden, Alenka Kraljič in Nataša Krizmancic. Sedem dijakov ima popravne izpite. En dijak ni izdelal.

3. A: izdelali so Vesna Buscemi, Adriana Ciuk, Deborah Colja, Alexsij Cosma, Samanta Gruden, Monica Micali, Barbara Pavat, Laura Pettorosso, Bojana Racman, Tamara Raseni, Eliana Scabar, Tanja Skabar, Bogdan Stopar in Sabina Zega. Deset dijakov ima popravne izpite. Dva dijaka sta izstopila.

4. A: izdelali so Barbara Bachi, Tatjana Canziani, Susanna Ciochi, Kateřina Citter, Daniela Coren, Sabrina Gec, David Kralj, Dimitri Luxa, Teresa Marzetti, Barbara Mauri, Silvano Peric, Susanna Rebula, Susanna Sancin, Erika Skerk, Robert Zenic in Erika

Žerjal. Štirje dijaki imajo popravne izpite.

5. A: šestnajst dijakov je bilo pripuščenih k maturi, en dijak pa zavrnjen.

1. B: izdelali so Cristina Bogatez, Daniela Bogatez, Natascia Ciliberto, Marco Cossi, Marco Crismanich, Martina Fister, Gunther Hervatin, Morris Hervatin, Tamara Komar, Maja Kosmina, Tatjana Masala, Marina Petaros in Marco Possega. Šest dijakov ima popravne izpite. Dva dijaka nista izdelala, trije so izstopili.

2. B: izdelali so Miroslav Chert, Igor Filipic, Valentina Franca, Antonio Giacomini, Ileana Gobbo, Tania Pala, Vesna Parovel, Dunja Pecenic, Federica Pirchio, Nataša Rodella, Valentina Sardo, Romina Tomini in Igor Vodopivec. Sedem dijakov ima popravne izpite.

3. B: izdelali so Massimo Barini, Stefano Biekar, Sandro Buzzi, Tatiana Chieppa, Tamara Cibic, Francesco Ciliberto, Marko Debeljuh, Martina Doljak, Ravel Gombač in Massimiliano Pertot. Osem dijakov ima popravne izpite. Štirje dijaki niso izdelali, trije so izstopili.

4. B: izdelali so Sonia Cattonar, Elena Colja, Davide Glavina, Susanna Gombacci, Erika Grizancic, Damir Kralj, Barbara Manzin, Tamara Osi, Marko Ota, Ivanka Pahor, Aleksandra Pernarich, Nataša Rebula, Katia Santin, Riccardo Skerk, Lorenza Strain, Marko Tul in Kristina Vodopivec. Trije dijaki imajo popravne izpite. En dijak je izstopil.

5. B: vsi dijaki so bili pripuščeni k maturi.

1. C: izdelali so Tania Biondi, Cristina Comini, Barbara Franco, Tatiana Leghissa, Ivana Marc, Martina Mosetti, Michela Mosetti, Katjuša Regent in Tamara Tretjak. Osem dijakov ima popravne izpite. Pet dijakov ni izdelalo, eden je izstopil.

2. C: izdelali so Aljoša Cok, Miriam Corossez, Odri Koglot, Fabio Krasovec, Stefano Livon, Vanessa Mezgec, Roberto Pavlica, David Puntel, Fabiana Puntin, Patrizia Puzzer, Mauro Simonin in Gabriella Ugrin. Sedem dijakov ima popravne izpite. En dijak je izstopil.

3. C: izdelali so Igor Bizjak, Erika Cherin, Valentina Cossutta, Marco Geri, Ilaria Giorgi, Danijel Gulich, Erika Inamo, Elizabeta Kraljič, Alenka Mozetič, Damiana Olenik, Miriam Ota, Martina Pettorosso, Kristjan Rebula, Dimitri Rosso, Tanja Seganti, Marco Skabar, Lucia Tersar in Edvard Žerjal. Pet dijakov ima popravne izpite. Dva dijaka nista izdelala, dva pa sta izstopila.

4. C: izdelali so Christian Arena, Emanuele Bachi, Lara Berdon, Marco Bevilacqua, Edi Bosich, Daniela Bresciani, Igor Ciacchi, Tanja Gruden, Sara Kralj, Borut Marc, Andrea Pugliese, Barbara Sardo, Marta Sirza, Rodolfo Stanissa, Alessandro Stefani, Roberta Sulini, Savina Zbogar in Anna Zivec. Dva dijaka imata popravne izpite, eden je izstopil.

5. C: Vsi dijaki so bili pripuščeni k zrelostnemu izpitu.

2. C: izdelali so Elisa Bogatec, Maria Antonella Celea, Tanja Colja, Alan Cossutta, Marko Ferluga, Saško Morcor, Romina Pertot, Dario Savron, Sarah Sossi in Irena Zivec. Pet dijakov ima popravne izpite.

Oddelek za geometre
1.: izdelala sta Mitja Laurica in Ilario Tul. Dva dijaka nista izdelala, eden je izstopil.

2.: izdelali so Davor Berdon, Marko Korosic, Mitja Lovriha; Mitja Mozina, Tania Parovel in David Simonettig. Šest dijakov ima popravne izpite.

3.: izdelali so Marco Antoni, David Antoni, Ivo Buda, Damian Gulli, Kristjan Macchiut in Uroš Tul. Štirje dijaki imajo popravne izpite. Eden je izstopil.

4.: izdelali so Tanja Kralj, Danijel Malalan, Igor Strain in Claudio Zaina. Trije dijaki imajo popravne izpite.

5.: vsi dijaki so bili pripuščeni k maturi.

Izidi na učiteljsku Anton Martin Slomšek

1. razred: izdelali so Suzana Bandi, Jurij Gruden, Erika Kraljič, Emilijan Oblak, Lorena Raybar, Ivana Santi in Tania Sturman. Osem dijakov ima popravne izpite. Štirje dijaki so bili odklonjeni.

2. razred: izdelale so Maria Bisiacchi, Natascia Grizonic in Martina Sammec. Pet dijakov ima popravne izpite, eden je izstopil.

3. razred: izdelale so Monica Cufar, David Doles, Karin Glavina, Mirja Pirnat, Sandra Poljsak in Nataša Sedmak.

4. razred: vse dijakinje so bile pripuščene k zrelostnemu izpitu.

Vzgojiteljska šola

2. razred: izdelale so Nataša Crociati, Mateja Gruden, Alessandra Jurjevic, Melita Marc in Katja Salvi.

3. razred: vse dijakinje so bile pripuščene k usposobljenostnemu izpitu.

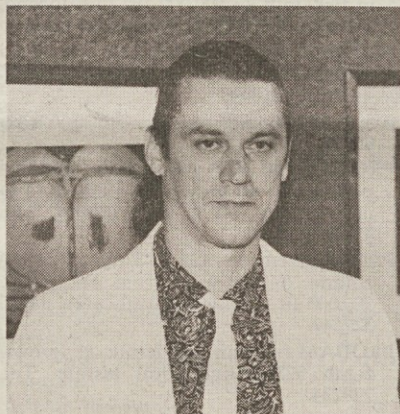
Razstavo so slovesno odprli sinoči

V Galeriji TK na ogled dela Korošca Draga Druškoviča

Razpeto med tradicijo in postmodernizmom, med svetovljanstvom in regionalizmom: takšno je slikarstvo celovskega slikarja Draga Druškoviča, ki je od sinoči gost Galerije TK. Druškovič, ki sodi v mlajšo generacijo slovenskih koroških slikarjev in ki se je že precej uveljavil v avstrijskem prostoru, razstavlja v Trstu novejša grafika, slike in veliko tapiserijo, s katerimi ponuja na ogled ves svoj ustvarjalni razpon.

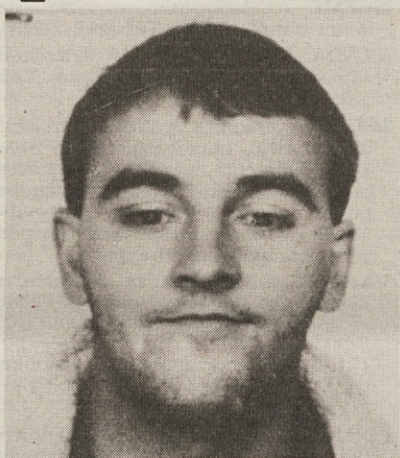
Slike in grafike so med seboj precej različne, saj - kot je dejal ravnatelj Etnografskega muzeja v Ljubljani Ivan Sedej - predstavljajo prve skoraj neke vrste lirčni abstraktizem, ki priča o čutnem odnosu do barv in do slikarske geste, druge pa so veliko bolj racionalne, pa čeprav so v barvah živahnejše. S temi raziskuje avtor neke arhitekturne simbole, ki izhajajo tako iz vzhodnjaških filozofij kot iz samih koroških ljudskih slikarjev. Prav te prvine, med seboj tudi zelo različne, ustvarja jo čar Druškovičevih stvaritev, ki so razpete med različnimi svetovi.

Pred odprtjem razstave je celovške goste - prisotni so bili namreč tudi predstavniki Slovenske prosvetne zveze iz Celovca, ki je sodelovala pri organizaciji razstave - počastil tudi glasbeni trio gojencev GM. Tamara Tretjak in Samo Mijot na flavto ter Barbara Brišček na kitaro so zaigrali Walterjeve »Vier kleine Stücke«. (bg)

Drago Druškovič

Smrt zaradi domnevne prevelike doze mamila

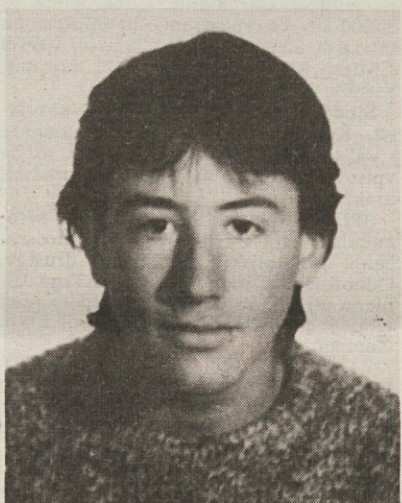

Fabio Petrini

V svojem stanovanju v šestem nadstropju poslopja s števil. 12 v Ulici Petronio je včeraj pozno popoldne umrl 27-letni Fabio Petrini, ki je bil znan kot uživalec mamil. Reševalce Rdečega križa je poklical njegova mati, ki ga je našla mrtvega na postelji v njegovi sobi, ko se je okrog 18. ure vrnila domov. Toda fantu ni bilo več mogoče pomagati.

Preiskavo o Petrinijevi smrti vodi karabinjerji iz Ul. Hermet, ki pa sinoči o zadevi niso hoteli povedati prav ničesar. V stanovanje Petrinijevih je prišel tudi sodni zdravnik dr. Costantinides, ki je izdal potrdilo o smrti, truplo pa je sedaj na razpolago namesniku državnega pravdnika dr. Reinottiju, ki bo po vsej verjetnosti odredil obdukcijo oziroma toksikološko analizo. Precej utemeljena se namreč zdi domneva, da je Petrini podlegel premočni dozi mamila.

Mladi Zugna sam povzročil smrtno nesrečo

Alessandro Zugna

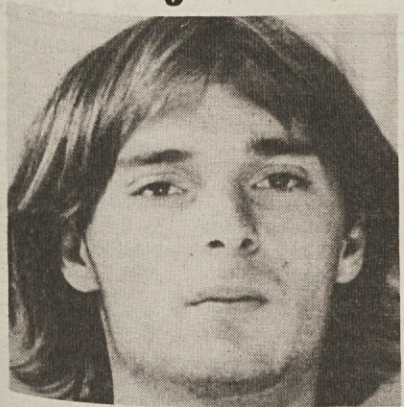
Vzroki za prometno nesrečo, v kateri je preteklo noč pri Ljudskem vrtu umrl 21-letni motociklist Alessandro Zugna iz Ul. Giulia 65, še vedno niso (in verjetno niti ne bodo) povsem jasni. Preiskovalci so ugotovili samo to, da je fant, ki je po Ul. Giulia vozil proti Ul. Carducci, nenadoma zavozil v levo in rahlo trčil v nasproti vozeči Y10. Nato pa je z večjo močjo treščil v za prvim avtomobilom vozeči golf, leta pa se je zaletel v parkirani ritmo. Motociklista je medtem sunek vrgel na asfalt, kjer je spolzel pod kolesa proti Sv. Ivanu vozečega fiata uno.

Ko so prihiteli reševalci Rdečega križa, jim je bilo takoj jasno, da je fantovo stanje skoraj brezupno. Medtem ko je njegovo motorno kolo znanke bravo popolnoma zmečkano obtičalo na asfaltu, je mladi Alessandro že v rešilcu, kljub prizadevanjem reševalne ekipe, izgubil boj za življenje. Na Katinaro je dospel mrtev...

Avto zbil peško

Na Nabrežju 3. novembra je včeraj okrog 13.30 avtomobil povozil peško na prehodu za pešce. 24-letno učiteljico Michaelo Dambrosio, ki stanuje v Ul. Romanin 7, je pri prečkanju ceste povozil alfa romeo s tržaško registracijo. Dekle je obležalo na asfaltu na vidno precej hudo poškodovano, saj so reševalci RK celo posumili, da bi si bila utegnila zlomiti tilnik. V katarinški bolnišnici pa so zdravniki ugotovili, da si ga je samo zvila, povrhu pa je utrpela še nekaj lažjih poškodb in se bo morala zdraviti 30 dni.

Agenti letечеge oddelka so ga že nekaj časa nadzorovali Policija aretirala Tržačana s heroinom v žepu

Enzo Annunziata

Agenti letечеge oddelka so včeraj po dolgem zasledovanju prijeli in aretirali mladega razpečevalca mamil. Ker se je agentom upiral in ker so mu v žepu našli nekaj več kot osem gramov heroina, so ga pospremili v korojske zapore, kjer je na razpolago namesniku državnega pravdnika dr. Reinottiju.

27-letnega Enza Annunziata so na kvesturi že poznali, saj so sumili, da se ukvarja z razpečevanjem mamil, ki jih občasno tudi sam uživa. Moškega, ki je imel prav zaradi tega že oprava s pravico, so nekaj tednov diskretno nadzorovali, nadzor pa so še poosttrili po tragični smrti mladega mamilašča Maurizia Sivinija, ki je umrl pred nekaj dnevi prav zaradi pretirane doze heroina, kot je potrdila obdukcija.

Annunziata so agenti zasačili v sredo popoldne, ko se je sprehajal v družbi neke ženske po Istrski ulici pri Sv. Jakobu. Ko je zagledal policiste, je najprej skušal zbežati, nato pa se jim je silovito upiral. Vzrok takega početja so kaj kmalu ugotovili: v žepu je namreč imel 8,25 grama heroina, ki ga je po prepričanju policije nameraval prodati med tukajšnjimi mamilaši. Agenti so ustavili tudi žensko, ki ga je spremljala, po identifikaciji in po ugotovitvi, da ni sodelovala z Annunziatom pri njegovih nedovoljenih poslih, pa so jo izpustili na svobodo. Annunziata pa so, kot rečeno, pospremili v zapor pod obtožbo posesti mamila in upiranja agentom.

Na pobudo ZSKD in glasbene zadruga Ars nova

Danes se začne vpisovanje na tečaje moderne glasbe

ZSKD in glasbena zadruga Ars nova sta v skupnem sodelovanju pripravili zanimiv projekt za tečaje moderne glasbe. Vključeni so instrumenti kot kitara bas, akustična kitara, električna kitara, bobni in klaviature, ki so v tem trenutku značilni za področje lahke glasbe. Pouk se bo začel septembra letos in bo trajal do junija prihodnjega leta, poučevali pa bodo strokovnjaki, ki se že več let ubadajo z lahko glasbo. Vredno je omeniti, da bodo imeli učenci možnost preizkusiti profesionalno ozvočenje in občasno bodo na tem lahko tudi vadili.

Med sezono se bo odvijal intenzivni tečaj za komponiranje glasbe na kompjuterju s posebnim poudarkom na priredbe, ki so pri lahki glasbi mogoče najvažnejše.

Ob koncu šolskega leta bodo vsi gojenci nastopili na tradicionalnem večeru, najbolj talentirani pa bodo lahko snemali svoje skladbe v profesionalnem studiju in bodo potem predvajane po raznih radijih. Vpisovanja se začenejo danes in bodo trajala do konca junija, prvih sto vpisanih pa čaka posebno darilo, zato ne zamudite te edinstvene priložnosti in telefonirajte na št. 767-303 ali pa na 291-367. (lev)

Jutri duhovno srečanje o morali v javnem življenju

V okviru pobud za prenavo, s katerimi je že pred časom začela skupina slovenskih družbeno angažiranih katoličanov na Tržaškem, bo jutri v Trstu zanimivo duhovno srečanje, na katerega so vabljeni vsi slovenski javni delavci. Naslov srečanja bo Morala v javnem življenju, oblikoval pa ga bo duhovnik dr. Rudi Koncilija, ki je v ljubljanski nadškofiji odgovoren za versko izobraževanje odraslih. Duhovno srečanje bo obsegalo dve predavanji, razgovor, razmišljanje in mašo, na sporedu pa bo jutri popoldne v Zavodu šolskih sester pri Sv. Ivanu s pričetkom ob 15.30.

Ekološki praznik v vrtu na Kolonji

Odbor za ureditev parka na Kolonji vabi v nedeljo, 17. junija, na »ekološki praznik«, ki se bo odvijal v omenjenem parku od 9. do 18. ure. Na sporedu so otroške igre, lov na zaklad, naravoslovni prehod po parku, a tudi čiščenje te zelene površine, ki jo je občinska uprava tako zanemarila. Namen praznika je namreč opozoriti upravitelje na potrebo tega mestnega predela po urejenem, čistem in nenevarnem vrtu.

Vpisovanja v vrtce devinsko-nabrežinske in zgoniške občine

Devinsko-nabrežinska občinska uprava sporoča, da se bo pouk v občinskih otroških vrtcih zaključil dne 27. junija in da bodo vpisovanja gojencev za šolsko leto 1990/91 v dneh 28. in 29. junija 1990 od 8. do 12. ure v posameznih sedežih otroških vrtcev.

V občinske otroške vrtce so lahko vpisani otroci obeh spolov, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

— otroci, ki so dovršili ali bodo dovršili do 28. 2. 1991 vsaj tretje leto starosti (v smislu veljavnih predpisov, ki jih določa pravilnik občinskih otroških vrtcev, bodo otroci, ki bodo dopolnili tretje leto starosti, do 31. 12. 1990 lahko obiskovali otroški vrtec od samega začetka prihodnjega šolskega leta; otroci pa, ki bodo dovršili tretje leto starosti, v času od 1. 1. 1991 do 28. 2. 1991, bodo začeli obiskovati otroški vrtec po božičnih in novoletnih počitnicah);

— otroci, ki imajo bivališče v devinsko-nabrežinski občini.

V občinskih vrtcih v Gabrovcu in Zgoniku pa se bo šolsko leto, kot sporoča zgoniška občinska uprava, končalo v petek, 29. junija. Od 25. do 29. junija pa bo potekalo vpisovanje otrok za prihodnje šolsko leto. Ob vpisu morajo starši priložiti rojstni list in potrdilo o cepljenju.

Zanimiva okrogla miza o vprašanjih okolja

Tržaška sekcija mednarodne organizacije »Junior Chamber Italiana« prireja jutri, 16. t.m., javni posvet z naslovom »Človek - okolje«. Srečanje, ki se bo začelo ob 9.15, bo v konferenčni dvorani Trgovinske zbornice v Ulici San Nicolò 5. Posveta se bodo med drugimi udeležili predsednik Trgovinske zbornice ing. Giorgio Tombesi, tržaški župan Franco Richetti in predsednica organizacije »Junior Chamber Italiana« Patrizia Ronconi. Po uvodnem delu srečanja bo ob 10. uri na sporedu okrogla miza, ki jo bo vodil novinar revije »L'impresa ambiente« Mauro Meazza. Za omizjem bodo med drugimi spregovorili rektor tržaške univerze prof. Giacomo Borruso, deželni odbornik za ozemeljsko načrtovanje Gianfranco Carbone in furlanski poslanec Giorgio Santuz.

koncerti

Glasbena matica - Trst vabi na zaključne nastope, ki bodo: danes, 15. t. m., ob 18. uri na šoli Glasbene matice v Trstu, ob 20.30 v Kulturnem domu na Proseku in v Domu Ivan Grbec v Šklednju.

V ponedeljek, 18. t. m., ob 17. uri na šoli Glasbene matice v Trstu, ob 20.30 v Kulturnem domu na Proseku.

V četrtek, 21. t. m., ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah.

Gledališče MIELA

Danes, 15., in jutri, 16. t. m., ob 18.30 bo v gledališču Mielia koncert gojencev Glasbene šole 55.

gledališča

GLEDALIŠČE VERDI

Trst - Festival operete: prihodnji petek, 22. t. m., ob 20.30 FANTASIA PER FELLINI E ROTA - pesmi in baleti, režija G. Landi, glasba N. Rota. Vstopnice so na razpolago pri blagajni gledališča.

razstave

V galeriji Cartesius v Ul. Marconi 16 je na ogled do 15. julija razstava slikarja Dina PREDONZANJA.

V **Kraški galeriji** je do 17. junija na ogled razstava originalnih grafik Franca DEGRASSIJA, Renate DE MATTIE, Maure ISRAEL, Edija ŽERJALA in Bruna PONTEJA z naslovom »Srečanje na Krasu« s prof. Lojzeto Spacalom.

V **galeriji Tommaseo** bo do 30. t. m. na ogled razstava Maurizia DONZELLIJA. Urnik: ob delavnikih od 17. do 20. ure.

V **galeriji Nadie Bassanese** (Trg Gioti 8, I. nad) je na ogled do 30. t. m. razstava ameriške umetnice Lynn UMLAUF.

SKD Tabor - Opčine, Prosvetni dom, danes, 15. t. m., bo ob 20.30 odprte razstave Maje KOČMUT. Predstavitel Peter Može, na večeru sodeluje ŽPZ, Prosek-Kontovel, ki ga vodi Miran Žitko.

V **galeriji Palače Costanzi** je na ogled razstava del Umberta VERUDE in sicer iz kolekcije STAVROPULOS iz mestnih umetnostnih muzejev. Razstava bo trajala od 15. julija in bo dostopna občinstvu od 10. do 13. ter od 17. do 20. ure v delovnih dneh, ob praznikih pa od 10. do 13. ure.

izleti

SKD Vigred prireja v soboto, 23. junija, izlet v Gardaland. Cena izleta je 30.000 lir. Za vpisovanje in informacije tel. na št. 200150 - Franka Škrk ali 200679 - Mirka Kosmina od 20. do 21. ure najkasneje do 15. junija.

Sindikato upokoencev CGIL Nabrežina - Križ prireja izlet v Buzet (Pinguente - Valle del Quietto) v nedeljo, 24. t. m. Za vpisovanje tel. na št. 200036 ob uradnih urah.

SPDT prireja v nedeljo, 17. t. m., avtomobilski izlet v Hrastovlje na šesto srečanje prijateljskih planinskih društev. Odhod izpred sodne palače na Trgu Ulipiano ob 7.00 in ob 7.30 s Križpota pred mejnim prehodom Osp. Izlet vodi Ervin Gombač.

kino

ARISTON - 18.00, 22.00 **Il Decalogo** 9-10.

EXCELSIOR - 17.00, 22.15 **Tremors**, fant., r. Ron Underwood, i. Kevin Bacon, Fred Ward.

EXCELSIOR AZZURRA - 18.00, 21.45 **Yaaba**, afriški film.

NAZIONALE I - 16.20, 22.10 **La palestra dei piaceri particolari**, porn., □□

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 **Critters**, grozljivka.

NAZIONALE III - 16.30, 22.15 **Romero**.

NAZIONALE IV - 16.20, 22.15 **Il sole anche di notte**, r. P. in V. Taviani.

GRATTACIELO - 17.30, 22.15 **Senti chi parla**, i. John Travolta.

MIGNON - 16.00, 22.15 **Sogni**, r. Akira Kurosawa.

EDEN - 15.30, 22.00 **L'isola dei folli piaceri**, porn., □□

CAPITOL - 16.15, 22.00 **L'avar**.

LUMIERE - 18.00, 22.15 **Il mio piede sinistro**, r. Jim Sheridan, i. Daniel D. Lewis.

ALCIONE - 16.40, 22.15 **Nemici - una storia d'amore**, r. Paul Mazursky.

RADIO - 15.30, 21.30 **Calde voglie insaziabili**, porn., □□

Preparedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

SKLAD
MITJA ČUK

Vabi vse otroke vrtcev in osnovnih šol na praznovanje

V NARAVI, VESELO!

jutri, 16. junija 1990, (če bo dež, v nedeljo) v Parku Finžgarjevega doma na Opčinah od 9. ure do mraka.

Za malico, kosilo in pijačo poskrbimo mi.

Otroci naj pripeljejo učiteljice, mame in očke, prinesejo naj odejo za na travo, stare igrače in stripe za »boljši sejem« in veliko dobre volje!

GLASBENA
MATICA

TRST

**ZAKLJUČNE AKADEMIJE
OB 80-LETNICI
GLASBENE MATICE V TRSTU**

Jutri, 16. junija 1990, ob 20.30 v Evangeličansko-luteranski cerkvi - Trg Panfili

Valentina Beorchia, Nataša Gregori, Giuliano Pelicon, Aleksandra Pertot, Tamara Stanese, Jana Veljak, Lara Vessel, David Vidali - solopetje

Jana Drasič - klavir
Tajša Kodrič, Sara Mosetti, Matej Santi - violina

Elena Parovel - flavta
Aljoša Starc - klarinet

Marko Košuta, Erika Pelicon - harmonika

Xenia Brass, Ravel Kodrič, Mojca Šiško, Beatrice Zonta - klavirska spremljava

Jagoda Kjuder - violinska spremljava

Vabljeni!

Danes praznuje 70. rojstni dan naša draga mama in babica

LOJZKA RUPNIK

Vse najboljše, zdravja in sreče ji želimo vsi, ki jo imamo radi.

čestitke

Ob rojstvu male TINE iz srca čestita staršema Ilde in Bogdanu Gostilna pri Studencu v Dolini.

Danes praznujeta zlato poroko v krogu svoje številne družine EMA in ALBIN PRIMOŽIČ - PRIMOSI iz Štrmarja. Vsi, ki ju imamo radi jima voščimo še mnogo zdravih, srečnih let med nami.

razna obvestila

50-letniki rojeni leta 1940 z Opčin, ob Banov in Ferlugov so vabljeni v torek, 19. t. m., ob 20. uri v Prosvetni dom na posvet za pripravo skupnega slavlja.

Fotokrožarji so sklenili, da podaljšajo delovanje in se srečajo danes, 15. t. m., ob 20. uri v Gregorčičevi dvorani.

Uprava občine Dolina sporoča da občinski šolabusi, iz varnostnih razlogov, ne bodo vozili od danes, 15. do 30. t. m.

TPPZ Pinko Tomažič - danes, 15. t. m., ob 20.30 v Bazovici skupna vaja orkestra, zbora in recitatorjev za nastop 15. julija.

včeraj - danes

Danes, PETEK, 15. junija 1990

VID

Sonce vzide ob 5.15 in zatone ob 20.56 - Dolžina dneva 15.41 - Luna vzide ob 0.53 in zatone ob 12.14.

Jutri, SOBOTA, 16. junija 1990

GVIDO

PLIMOVANJE DANES: ob 1.52 najvišja 8 cm, 8.30 najnižja -33 cm, ob 16.04 najvišja 35 cm, ob 23.10 najnižja -12 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 23,6 stopinje, zračni tlak 1015,3 mb ustaljen, veter 12 km na uro severozahodni, vlaga 50-odstotna, nebo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 19,2 stopinje

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Marco Tomasovich, Francesca Bradaschia, Livio Rizzo.

UMRLI SO: Giovanni Sbogar, 82-letna Giuseppina Revelant, 75-letna Elena Fabretto, 78-letna Paola Bacelli vd. Merzek, 51-letni Silvano Grahonia, 91-letna Concetta Aiello, 85-letni Mario Lauri.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 11., do sobote, 16. junija 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Ul. Flavija 89 (Zavljje).

OPČINE - Proseška ulica (tel. 422923) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. Flavija 89 (Zavljje).

OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. Flavija 89 (Zavljje).

OPČINE - Proseška ulica (tel. 422923) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

DRUŠTVO
SLOVENCEV
MILJSKE
OBČINE

in zbor JADRAN

vabita

na glasbeni večer s harmonikarskim ansamblom MILDIO in zborom Jadran

jutri, 16. junija, ob 20. uri na dvorišču zadrudne gostilne Baita Primavera v Ul. D'Annunzio 52.

mali oglasi

OSMICO je odprl Mario Žerjal v Dolini.

OSMICO so odprli Coljevi v Samatorci 20.

DO 17. t. m. je osmica tudi v Braniku št. 126. Pričakuje in vabi Brajan Ličen.

OSMICO je odprl Karlo Mulič v Repnu št. 50. Toči belo vino in teran.

DACEVI v Doberdolu v Jezerski ulici so odprli osmico. Nudijo prigrizek in pijačo lastne proizvodnje.

OSMICO je odprl Ladi Rebula, Repnič 2. **PRI MIŠKOTU** na Opčinah v Ul. Peonie 3 je odprta osmica. Priporočamo se za obisk.

JADRAN je odprl osmico v Ricmanjih.

PRENOSNI osebni računalnik toshiba T 1000 IBM, kompatibilen za 1.000.000 lir in tiskalnik za 500.000 lir, tudi ločeno, prodam. Tel. 302748 v večernih urah.

PRODAM peč z ventilatorjem, primerno za gostinske obrate, v odličnem stanju. Tel. (040) 228090.

PRODAM domač teran. Tel. (003867) 65693.

PRODAM 40 dni stare pasje mladiče pasme španski breton ter 3-letnega psa iste pasme, vsi z rodovnikom. Tel. (0481) 390564.

PRODAM vespo 125-ET3 metalizirane zelene barve v dobrem stanju za 300.000 lir. Tel. v večernih urah na št. 327247.

PRODAM fiat uno fire, letnik '87, prevoženih 52.000 km, edini lastnik. Tel. 229234.

DAJEMO v najem samo nestalno bivaljnim majhno opremljeno stanovanje: soba, kuhinja, WC za 300.000 lir mesečno v bližini avtobusa št. 5 in 8. Tel. na št. 417025 od 17. do 20. ure.

IŠČEMO izvedenca Autocad iz Italije ali Slovenije. Zainteresirani naj pošljejo ponudbe na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Autocad".

IŠČEMO prodajalko in vajenka za slaščičarno. Tel. 213055.

IŠČEMO izkušeno osebo za nego na domu starejše gospe. Tel. (040) 212436.

MLADA ŠTUDENTKA išče katerokoli zaposlitev za poletno sezono. Tel. 225603 ob uri obedov.

25-LETNA uradnica s štiriletno prakso na področju import-exporta in znanjem angleščine ter srbohrvaščine išče primerno zaposlitev. Cenjene ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Ulica Montecchi 6, 34137 Trst pod šifro »Uradnica import-export«.

VAJENCA/OBRTNIKA za skladišče, z dobro voljo do dela, starost približno 17 let, vestnega in resnega, nujno išče trgovina v Trstu. Pismene ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Skladišče".

PODJETJE import/export išče uradnico, tudi začetnico, obvezno znanje nemškega ali angleškega jezika. Pismene ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst pod šifro "Uradnica".

PICERJA (izdelovalca pic) išče restavracija v Lignanu. Interesenti naj telefonirajo na št. (0431) 73301.

menjalnica

14. 6. 1990

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1236,65	1220.—
Nemška marka	734,15	731.—
Francoski frank	218,13	216.—
Holandski florint	652,23	648.—
Belgijski frank	35,637	35,25
Funt šterling	2118,60	2080.—
Irski šterling	1968,80	1945.—
Danska krona	192,81	190.—
Grška dragma	7,510	7.—
Kanadski dolar	1054,70	1030.—

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Japonski jen	8,048	8.—
Švicarski frank	867,71	863.—
Avstrijski šiling	104,324	103,50
Norveška krona	191,25	168.—
Švedska krona	203,16	200.—
Portugalski eskudo ..	8,388	7,50
Španska peseta	11,883	11,30
Avstralski dolar	960,10	910.—
Jugoslov. dinar	—	100.—
ECU	1513,80	—

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

Slavni Ughi in violina ki velja dve milijardi

Poleg športno-navijaškega navdušenja nam nogometno svetovno prvenstvo prinaša tudi nekaj neobičajno dragocenih kulturnih trenutkov, ki jih je vsekakor vredno zabeležiti. Turin je tako doživel čast evropske premiere Bejartovega baleta Pyramide, Milan je prav v teh dneh gostil, vedno na področju baleta, Stepe Carlyn Carlson, jutri pa bo v milanski Scali nastopil svetovno znani violinist Uto Ughi z violino guarneri »del Gesù«, katere vrednost cenijo na dve milijardi lir.

Najprej nekaj besed o tem slavnem glasbilu. Guarneri je bil priimek rodbine italijanskih goslarjev iz 17. in 18. stoletja v Cremoni. Najslavnejši med njimi je bil Gioseffo Bartolomeo (1698-1744), ki je v vsak svoj izdelek vrezal monogram I.H.S., odtod tudi vzdevek »del Gesù«. Guarnerijeve gosli iz njegove najboljše dobe so danes enako cenjene kot Stradivarijeve. Tako violino je, denimo, imel Paganini.

Na koncertu v Scali bo Uta Ughija spremljal pianist Eugenio Bagnoli.

Prvi del sporeda bo klasičen in predvideva Handlovo Sonato v D-duru in Ciaccono iz Bachove Partiture št. 2 v d-molu. Bachovo skladbo je Ughi zadnji trenutek vključil v spored, ker mu ta omogoča, da ob Bachovem mojstrstvu in odlični violini doseže največji umetniški učinek. Drugi del bo obarvan romantično in bo ponudil slavno Beethovno Sonato, ki jo je avtor posvetil Kreutzerju. Ko pripravljala svoje sporede, slavni violinist vedno rad izbira skladbe iz različnih obdobij, seveda pa tudi vedno upošteva lastnosti in zvočnost glasbila, s katerim nastopa. Glede akustike dvorane je na tiskovni konferenci izjavil, da premore Scala eno najboljših dvoran na svetu.

Ob koncertu bodo v foyerju pripravili razstavo dragocenih violin: Amati-jev Hammerle iz leta 1658, Stradivarijev Cremonese ex Jochim iz leta 1715, Guarnerijev Stauffer (spet »del Gesù«) iz leta 1734. Glasbila je za to priložnost posodila Občina Cremona.

Naj živi Branaghov Henrik!

filmske premiere

eva fornazarič

Po deželni premieri v Pordenonu bo naš filmski vstop v poletje spremljal ep o Henrikju V.

Približno pol stoletja po slavnem režijskem debiju Laurence Oliviera, ki je svoj patriotizem prenesel z odrskih desk na filmsko platno prav z interpretacijo zahtevnega Shakespeareovega dela, si je Velika Britanija privoščila rojstvo novega mita. Tokrat je Henrikju V. ime Kenneth Branagh in ne bo lahko pozabiti tega rdečelasga mladeniča, ki še ni dopolnil tridesetega leta.

Ko je Olivier pristal na snemanje »svojega« Henrika, je bila Velika Britanija na tem, da odločno udari po nacistih, zato je gledališki igralec postal na filmski trak Shakespeareovo dramo o odločnem poveljniku, ki se je spravil na Francoze iz prepričanja, da mu je zmaga usojena. Prav v tem je tičala velika Olivierova poneverba, saj je tako izoblikoval dramsko delo, da je britanskim vojakom »olepšal« pot na fronto.

Tako pred petdesetimi leti, ko je razsajala druga svetovna vojna. Kaj pa danes, ko Veliko Britanijo tarejo nosečnosti rdečelase Fergie, Poll Tax in huligani na »svetovnih« pohodih? Danes je očitno napočil čas, ko je občinstvo pripravljeno na sprejem novega Oliviera. Kenneth Branagh je to dojel in preudarno izkoristil.

Po briljantnih nastopih v okviru Royal Shakespeare Company z vlogami Hamleta, Romea in Benedicka, po uspešnih nastopih na televiziji, dveh filmih, življenjepisni knigi Beginning in ustanovitvi gledališke skupine Renaissance Theatre Company, ki jo sam vodi, je Kenneth pokazal svetu, da se lahko upravičeno ima za Olivierovega naslednika. S pripisom, da je njegov Henrik bistveno drugačen od klasične filmske verzije.

Tudi Branagh je namreč nastopil v dvojni vlogi igralca in režiserja, zato je še sam posegel v Shakespeareovo delo in ga bistveno posodobil. S tem seveda ne mislim na kak podvig à la

Jarmush, na pisalne stroje v renesančni kopalni kadi. Branagh je morda prisluhnil Polanskemu, ki je svojemu Machbethu prilil kar precej kruta razmišljanja o življenju, saj je kralja Henrika preoblekel v smrtnika, ki se mora sprijazniti z dejstvom, da se svet suče tudi drugače in ne samo tako, kot si zamišljajo vladarji.

Zato si velja zapomniti nekaj stilnih fines, kot v primeru bitke pri Anzico-

urtu, ko je Henrik V. poslal v boj svoje čete, čeprav je bil točno obveščen o premoči francoskega nasprotnika. Ko je vojakom velel v boj, je Olivierovo bojišče obdajala ponosna sončna svetloba, ko jih bodri Branagh, pa se nad bojnimi poljem zgrinjajo temni oblaki. Rdečelasi Ken je Shakespearu vrnil tragedijo, nam pa pripravil presenečenje, kakašnega smo dalj časa pričakovali.

V New Yorku opere pod milim nebom

Že trinajsto poletje se prebivalcem newyorškega vele mesta ponuja res sugestivna kulturna priložnost: operni festival pod milim nebom. Letošnji niz je pedsinočnim slavnostno otvoril Verdijev Rigoletto, ki si ga je na ogromnem travniku v znamenitem Central Parku ogledalo približno sto tisoč Newyorčanov.

Simfonični orkester premierske predstave je vodil italijanski dirigent Marcello Panni, tudi zasedba opernih pevcev-igralcev je bila v kar se da mednarodnem duhu: tako je Rigoletta poosebljal Francoz Alain Fondary, vojvodo iz Mantove Japonec Taro Ikihara, Gildo Američanka Ruth Ann Swenson, Sparafucileja pa Čeh Sergej Koptčak. Po uspešni premieri bodo Rigoletta ponavljali še nekaj tednov, s tem da mu bodo spreminjali naravno okolje. Po Central Parku so na vrsti zelene površine v Manhattnu, Brooklynu, Bronxu, Long Islandu in New Jerseyju. Poleg tega ponuja letošnji spored opernega festivala pod milim nebom še drugo veliko Verdijevo opero, in sicer Traviato, ki jo bo dirigiral Christian Badea, v glavnih vlogah pa bodo nastopili Karen Huffstodt, Alfredo Kraus in Sherrill Milnes.

Poleg dovolj privlačnega glasbenega sporeda imajo Newyorčani vsako leto še priložnost, da si poletni festival na odprtem, ki ga prireja newyorško gledališče Metropolitan, ogledajo celo brezplačno!

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

7.00 Aktualno: Uno mattina
9.40 Nadaljevanka: Santa Barbara
10.30 Jutranji dnevnik
10.40 Risanka: Tao Tao
11.00 Nadaljevanka: Kennedy
11.55 Vreme in kratke vesti
12.05 Nan.: Mia sorella Sam
12.30 Dok.: Juha in lešniki
13.30 Dnevnik - tri minute
14.00 Rubrika o Mundialu
14.15 Variete: Occhio al bi-glietto
14.30 Oddaja za najmlajše: L'albero azzurro
15.00 Aktualno: Šport in kristjani
16.15 Rubrika: Minuto zero
16.45 Mladinska oddaja: Big!
17.55 Danes v parlamentu
18.00 Nan. Cuori senza età
18.40 Nad.: Santa Barbara
19.40 Mundial, vreme in dnevnik
20.40 Film: Gli avventurieri della città perduta (pust., ZDA 1987, r. Gary Nelson, i. Richard Chamberlain)
22.20 Dnevnik
22.30 Variete: Il sogno, il mito
24.00 Dnevnik in Mundial
0.45 Mundial - protagonisti in prvaki pripovedujejo

RAI 2

7.00 Otroški oddaji: Patatrax, 8.00 L'albero azzurro
8.30 Zdravnik neposredno
9.30 Oddaja ob obisku Mandele v Italiji
10.20 Nanizanka: I figli dell'ispettore
11.00 Nad.: Morte di un medico legale, 11.55 Capitol
13.00 Dnevnik in Mundial
14.00 Nadaljevanka: Beautiful
14.45 Nan.: Saranno famosi, 15.30 Mr. Belvedere
16.00 Mesta Mundiala - Firenze
16.20 Film: La più bella serata della mia vita (kom., It. 1972, r. Ettore Scola, i. Alberto Sordi)
18.05 Iz Parlamenta
18.10 Videomic
18.55 Rubrika: Dribbling
19.45 Vreme, dnevnik in šport
20.30 Rubrika o nogometu
20.45 SP v nogometu: ZRN-Arabski emirati
22.45 Večerni dnevnik
22.25 Nanizanka: Avvocati a Los Angeles
23.45 Zapiski o Mundialu
0.30 Dnevnik in horoskop
0.45 Film: Il triangolo del delitto (krim., Fr. 1946, r. Jean Valere)

RAI 3

14.00 Deželne vesti
14.10 Izobraževalna oddaja: Dadaumpa
14.30 Videoport: superbike - VN ZDA, rubrika o kolesarstvu, teniški turnir ATP (iz Firenc)
16.25 Variete: Prove tecniche di Mondiale (s Pierom Chiambrettijem)
16.45 SP v nogometu: Avstrija-ČSFR
18.45 Drobci
19.00 Dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Variete: Prove tecniche di Mondiale (s Pierom Chiambrettijem)
20.10 Variete: Blob. Di tutto di più (urednika Enrico Ghezzi in Marco Giusti)
20.30 Film: Cuba (pust., VB-ZDA 1979, r. Richard Lester, i. Sean Connery, Brooke Adams)
22.30 Dnevnik - nocoj
22.35 Variete: Blob. Di tutto di più
22.45 Šport: Proces Mundialu
23.45 Nočni dnevnik
24.00 Dokumentarec: Mit tega stoletja - Klavirski genij Glenn Gould
0.35 Pred 20 leti

RTV Ljubljana 1

9.00 Spored za otroke in mlade: Pisani svet
9.25 Mozaik. Dok. oddaja Zrcalo, noči, 9.45 nadaljevanka: Vnovič v Bridesheadu (pon. 4. dela)
10.40 Video strani
13.40 SP v nogometu: Jugoslavija-Kolumbija (posnetek)
15.55 Poletna noč (pon.)
18.00 Dnevnik in poslovne informacije
18.10 Žarišče (pon.)
18.40 Spored za otroke in mlade: nanizanka Poltrona Expres, 18.55 Noro, norejše, norišnica
19.05 Risanka in TV okno
19.30 Dnevnik in vreme
19.52 Zrcalo tedna
20.05 Dokumentarec: Rumena reka (3. del)
21.00 Zabavno-informativna oddaja: Circom gala
22.05 Nanizanka: Zakon v Los Angelesu
22.50 Dnevnik in vreme
23.15 Poletna noč, vmes nanizanka Murphy Brown, nadaljevanka Fantom iz opere (3. del) in nanizanka Černi gad
1.15 Video strani

TV Koper

12.00 Tenis: turnir Queens Club (četrtina finala, Iz Londona, pon.)
15.00 Tenis: turnir Queens Club (četrtina finala, Iz Londona), vmes TVD Novice in dnevnik o športu Sportime
19.00 Odprta meja
19.30 Stičišče
20.00 Športna oddaja: Juke Box - Zgodovina športa po želji
20.30 Košarka - prvenstvo NBA
22.30 TVD Novice
22.45 Odbojka World League: ZDA-Brazilijska

RTV Ljubljana 2

16.40 SP v nogometu: Avstrija-ČSFR (prenos)
18.57 Studio Maribor
19.30 Dnevnik
20.00 Žarišče
20.30 Mali koncert: Komorni orkester Slovenicum
20.40 SP v nogometu: ZRN-Arabski emirati (prenos iz Milana)
23.00 Skupščinska kronika
23.30 Poskusni satelitski prenos

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00, 17.00 Poročila; 7.30 Pravljica, nato Dobro jutro po naše; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Aladinova svetilka; 8.40 Soft music; 9.05 Ne vse, toda o vsem; 9.10 Revival; 9.40 Beleška; 9.50 Orkestri; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Z opernega repertoarja; 11.30 Blues; 12.00 Slovenski film; 12.20 Melodije; 12.40 S tekmovanja Seghizzi v Gorici; 12.50 Orkestri; 13.20 V žarišču; 13.30 Glasba po željah; 14.10 Otroški kotiček: Spoznavajmo svet; 14.30 Od Milj do Devina; 15.00 Glasbena medigra; 15.10 Kulturni dogodki; 15.40 Jazz; 16.00 Mi in glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Povest: Moj Kras (zadnji del, pon.); 17.21 Mladi val; 19.20 Zaključek.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Znanja široka cesta; 8.35 Pesmice; 9.05 Glasbena matineja; 9.35 Turistični napotki za goste iz tujine; 10.00 Informacije, gospodarstvo, glasba; 11.05 Petkovo srečanje; 12.10 Pijemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.00 Danes; 13.30 Radio danes; 13.38 Do 14.15 Gremo v kino; 14.40 Merkurček; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Od melodije do melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Vodomet melodij; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Z zabavnimi ansambli; 20.00 Za pomorščake; 20.30 Slovencem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nočno.

RADIO KOPER (slovenski program)

7.30, 13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan in glasba; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.15 Mladi val; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Jugoton; 17.30 Primorski dnevnik, nato Aktualna tema; 18.00 O glasbi... ob glasbi; 18.30 Glasbene želje po telefonu; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER (italijanski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Jutranji almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonijski zvezd in horoskop; 7.35 Vodeni glasbenogovorni program; 8.25 Pesem tedna; 8.35 Mi in vi; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.40 Družinski veselje: ideje, recepti in nasveti za gospodinje; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Cestitke poslušalcev in glasba; 14.33 Pesem tedna; 15.00 Glasbeno popoldne; 16.15 Turistična reportaža; 19.00 Puzzle; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE

7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Dobro jutro; 19.00 V svetu fantazije; 20.00 Glasbena oddaja: Mix Time; 21.00 Do jutra brez prekinitev - Nočna glasba.

CANALE 5

7.10 Nanizanka: La grande vallata, 8.00 Una famiglia americana, 9.00 Love Boat, 10.00 I Jefferson
10.30 Kvizi: Casa mia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Gioco delle coppie
15.00 Aktualni oddaji: Agenzia matrimoniale, 15.30 Cerco e offro
16.00 Zdravniški pregled
17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 Babilonia, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei 9, 19.45 Tra moglie e marito
20.30 Film: Più bello di così si muore (r. Pasquale F. Campanile, i. Enrico Montesano)
22.30 Nan.: Charlie's Angels
23.00 Variete: Rivediamoli
23.30 Variete: Maurizio Costanzo Show Estate
1.25 Nanizanka: Lou Grant

RETE 4

8.30 Nanizanka: Ironside - Amici nei guai
9.30 Nadaljevanka: Una vita da vivere, 11.00 Aspettando il domani, 11.30 Così gira il mondo

ITALIA 1

7.00 Otroška oddaja: Caffelatte in risanke
8.30 Nan.: Superman, 9.00 Ralph Supermaxieroe, 10.00 Boomer, cane intelligente, 10.30 Skippy il canguro, 11.00 Rin Tin Tin, 11.30 Flipper, 12.05 Chips, 13.00 Magnum P.I.
14.00 Vodič za Mundial
14.30 Variete: Smile
14.35 DeeJay Television
15.30 Nanizanka: Tre nipoti e un maggiordomo
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
18.00 Nanizanka: Arnold, 18.30 L'incredibile Hulk
19.30 Variete: Emilio '90
20.05 Risanke
20.30 Film: L'invincibile Ninja (pust., ZDA 1981, r. Me-nahem Golan, i. Franco Nero, Susan George)
22.30 Film: Fuga infernale (dram., ZDA 1985, r. Eric Carson, i. Tom Skerritt, Lisa Eichhorn)
0.40 Košarka: prvenstvo NBA - finale play offa
2.10 Nanizanka: Sulle strade della California - Firebird

ODEON

13.00 Otroški variete: Sugar
12.15 Rubrika: Ciao Italia
15.15 Nadaljevanka: Rosa selvaggia, 16.15 Colorina, 17.15 Senora
18.15 Branko in zvezde
18.30 Dok.: Človek in Zemlja
19.00 Rubrika: Ciao Italia
20.00 Aktualno: USA Today
20.15 Branko in zvezde
20.30 TV film: Sotto un cielo di fuoco (dram., VB 1987, r. Tony Bicat, 3. del)
21.30 Nan.: Houston Knights, Due duri da brivido
22.30 Rubrika: Forza Italia
24.00 Rubrika o motorjih
0.30 Odeon sport
1.00 Rubrika: Ciao Italia

TMC

8.30 Dober dan, Mundial!
9.00 Nanizanka: Mago Merlin, 9.30 Flamingo Road
10.30 Nad.: Gabriela
11.30 Aktualno: Ženska TV
12.30 Nanizanka: Ancora tu
13.00 Ob SP-ju: Diario 90
13.45 Dnevnik
14.00 Dok.: Natura amica
14.30 Nanizanka: Il giudice
15.00 Film: Il brutto (dram., Meh. 1952, r. Luis Bunuel, i. Pedro Armendariz)

TELEFRIULI

11.30 Nanizanka: L'albero delle mele, 12.00 Famiglia, si fa per dire
12.30 Velike razstave
13.00 Nanizanka: After Mash, 13.30 Love Story
15.30 Music box
17.15 Nadaljevanka: Passioni, 18.00 Cristal
19.00 Dnevnik
19.30 Rubrika: Dan za dnem
19.40 Rubrika: Friuli Mondiale
20.10 Nan.: L'artiglio del drago
20.30 Nadaljevanka: Il misterioso dottor Cornelius
22.00 Nanizanka: Il brivido e l'avventura
22.30 Tednik: Tigi 7
23.00 Morski športi
23.30 Rubrika: Friuli Mondiale
24.00 Nočne vesti in News

TELE 4

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

Obnovljeni muzej prve svetovne vojne predvsem opomin k utrjevanju miru

Na gradu so včeraj po sedmih letih ponovno odprli (samo za oblasti, saj bo odprtje za občinstvo jutri ob 18. uri) prenovljeni pokrajinski muzej prve svetovne vojne. Muzejsko zbirko, ki je nekoč bila na ogled v Attemsovi palači, so obogatili in jo namestili v podzemnih prostorih palače Dornberg in Tasso. Obravnava vojne in sporočilo obiskovalcu je tokrat drugačno kot v preteklosti in bolj v skladu z današnjim časom: manj patriotske retorike in enostranskega gledanja na preteklost, stvarnejša obravnava tragičnosti vojne, objektivnejša zgodovinska rekonstrukcija in želja, da bi muzej s prikazom nekdanjih grozot prispeval k utrjevanju prijateljstva in miru med pripadniki sosednih narodov.

To drugačno gledanje na vojno je prišlo do izraza že ob odprtju muzeja, ko sta trak skupaj prerezala italijanski minister za šolstvo posl. Sergio Mattarella in avstrijski minister za znanost dr. Erhard Busek. Prav tako pa so poudarki na mir in gradnjo nove Evrope bili obilno prisotni v vseh pozdravnih nagovorih.

Začel je predsednik pokrajine Gian Franco Crisci, ki je poudaril tudi pomen kraja, kjer so uredili muzej: grad je namreč osrčje goriške kulture in zgodovine, v muzejskem kompleksu na tem območju lahko danes obiskovalci v enem zamahu dojemajo goriško preteklost od prazgodovine pa do bližnje preteklosti. V ta kontekst sodi muzej vojne, ki je v začetku stoletja

divjala prav na naših tleh. Muzej, je dejal Crisci, naj bo poklon žrtvam in vsem, ki so se takrat bojevali, predvsem pa naj bo danes spomin na vojno v službi utrjevanja prijateljstva. Nova zbirka je bolj kot kdaj koli tudi didaktično pomembna, saj daje stvarnejši prikaz in številne informacije o vojni. Predvsem pa je pomembno to, je zaključil Crisci, da bo ta muzej vojne glasnik miru.

Župan Scarano je izrekel zadovoljstvo, da je Gorica spet dobila svoj vojni muzej in dejal, da je danes v spominu na prelito kri potreben nov "risorgimento", ki naj oblikuje novo Evropo. Minister Mattarella je izrekel priznanje vsem, ki so v Gorici znali premostiti nekdanje konflikte in začrtati pot miru in sožitja. Mir naj bo trajna dobrina in danes italijanska vla-

da čuti odgovornost, za njegovo ohranjanje in utrjevanje.

Avstrijski minister Busek je pozdravil tudi v imenu madžarskega viceministra za kulturo Karolyja Manherza, ki se zaradi parlamentarnih obveznosti ni mogel odzvati vabilu v Gorico. Dejal je, da je vojna tako grozna in odvratna, da zbujajo celo njeno prikazovanje v muzeju odpor. Vendar stvaren prikaz s poudarkom na potrebi po miru je lahko koristen in pomaga še bolj zblíževati danes prijateljske narode. Busek je v nagovoru pozdravil tudi »drage prijatelje Slovence« (po slovensko) in se s tem pozitivno razlikoval od italijanskih politikov, ki so vsi brez izjeme v svojih visokodoneh spevih o miru, prijateljstvu in sožitju pozabili, da so poleg italijanskih, avstrijskih in madžarskih vojakov na teh tleh umirali tudi slovenski ljudje. Kot zadnji je pozdravil še predsednik dežele Biasutti, ki je poudaril vlogo združevanja dežel pri oblikovanju nove Evrope, tako v okviru skupnosti Alpe-Jadran kot tudi s širšim združevanjem, ki presega omejenost nacionalnih držav.

Ravnateljica muzeja Maria Masau Dan je nato predstavila obnovljeno muzejsko zbirko in uvedla v ogled desetih bogato opremljenih dvoran.

Na sliki (foto Marinčič): oblasti med včerajšnjim ogledom obnovljenega muzeja.

Nad tisoč podpisov proti strelišču pri Selcah

V nedeljo se je na sedežu krajevne skupnosti v Selcah sestal odbor za odpravo vojaškega strelišča nad Selcami. Razpravljali so predvsem o poteku pobude zbiranja podpisov za petico o zaprtju in dokončni odstranitvi poligona.

Na seji so ugotovili, da je pobuda naletela na zelo ugoden odziv saj so že zdaj zbrali precej več podpisov od predvidenih tisoč. Akcija se vsekakor nadaljuje.

Petico za prekinitev dejavnosti na strelišču in za njegovo dokončno zaprtje, bodo poslali na Deželo, v vednost pa vsem načelnikom skupin v deželnem svetu ter z njo seznanili sredstva javnega obveščanja. Poleg zbiranja podpisov bodo v jeseni priredili tudi konferenco, kjer bodo javnosti pojasnili razloge, ki govorijo za takojšnje zaprtje vojaškega objekta. Morda bo pred tem v deželnem svetu že tudi stekla diskusija o precehem vprašanju.

V odboru za odpravo poligona so predstavniki nekaterih občin, ustanov in tudi zasebniki.

O neprimernosti prisotnosti omenjenega vojaškega objekta ter o nevarnosti, ki jo predstavlja zaradi bližine naselij, zaradi bližine pomembnih prometnic (avtocesta) in ne nazadnje zaradi nevarnosti, ki jih morajo prenašati krajsani (prepoved dostopa na kmetijske parcele v bližini, ropot, stalna prisotnost vojaških vozil itd), je bilo doslej že več pritožb in tudi javnih sestankov.

MJ

razna obvestila

Društvo slovenskih upokojencev obvešča, da bo avtobus odpeljal izletnike v Sorrento in Capri, v ponedeljek, 18. t. m., ob 6. uri. Odhod je s Travnika, za vse.

Športno združenje Soča vabi na občni zbor, ki bo jutri, 16. junija, ob 19. uri v pevski sobi v Rupi.

Društvo F. B. Sedej sporoča, da bo ljubljanska televizija 17. t. m., ob 11.30 predvajala posnetek prve revije cerkvenih pevskih zborov na Bledu, kjer je zbor F. B. Sedej prejel prvo nagrado.

Slovensko poletno središče obvešča starše osnovnošolskih otrok, da bo začetek v ponedeljek, 25. junija. Pričakujemo pravočasne prijave (tel. 33495).

Tečaj telesne zaznave in govorice bo v Kulturnem domu 29. in 30. junija ter 1. julija t. l. Podrobnejši podatki po tel. 30835.

Posojilnica v Sovodnjah obvešča cenjene stranke, da od junija dalje ob četrtkih posluje tudi v popoldanskem času. Urnik za stranke je od 16.30 do 18.00.

razstave

Razstava čipk, ki so jih izdelali na letošnjem 3. tečaju klekljanja v Romljanu, je v teh dneh na ogled v dvoranci pod cerkvijo v Romljanu, kjer se odvija 18. šagra domače župnije. Razstava je na ogled do nedelje, 17. t. m., vsak večer od 18. do 22. ure.

V galeriji Rika Debenjaka v Kanalu je še jutri odprta razstava slik Giuseppa Tosellija iz Brescie.

V galeriji Meblo v Novi Gorici je še jutri odprta skupinska razstava Erotika v kiparstvu na Slovenskem.

V galeriji Alle Antiche mura v Trzinu je do 21. t. m. odprta skupinska razstava grafike v mittelevropskem prostoru.

prispevki

Ob 15-letnici zbora daruje Avgust Štekar 100 tisoč lir za KD A. Paglavac.

kino

Gorica

CORSO Zaprt.

VERDI 17.30-22.00 »Sogni«.

VITTORIA 17.30-22.00 »La signora dietro la porta«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE Zaprt.

EXCELSIOR Zaprt.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.00-20.00 »Vožniško dovoljenje«.

SVOBODA (Sempeter) 20.00 »Policijska akademija 4. del«. Ob 22. uri »Neutrudljivi ljubimec«.

DESKLE Ni predstave.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Občinska lekarna — (Comunale) v Štandrežu — Ul. sv. Mihaela — tel. 21074.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Občinska lekarna št. 1 (Comunale n. 1) — Ul. Terenziana 26 — tel. 482787.

pogrebi

Danes ob 9.30 Loris Boscolo iz bolnišnice Janeza od Boga na glavno pokopališče.

V torek v Katoliškem domu v Gorici

Zaključni nastop gojencev Glasbenega centra E. Komel

Gojenci Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emila Komela iz Gorice so v torek zvečer s prireditelji v Katoliškem domu zaključili šolsko leto. Na Glasbenem poklonu je nastopilo 21 gojencev, ki so prikazali precejšnje znanje in uspešen izvajalski čut. Program je bil izoblikovan dokaj pestro in domiselno, saj so bile na sporedu skladbe iz različnih obdobij, in različnih glasbenih ustvarjalcev.

Gojence so za nastop pripravljali profesorji Helena Plesničar, Jurij Križnič, Lojzka Persič, Silvan Kerševan, Marko Fantini, Franka Žgavec, Dušan Kobal in Vinko Popit.

Na sliki (foto Čubej): nastop mladih glasbenikov na torkovem Glasbenem poklonu.

Občni zbor društva Naš prapor v Pevmi

Na društvenem sedežu v Pevmi bo drevi ob 20.30 občni zbor društva Naš prapor. Skupščina je bila sklicana z namenom, da se poživijo dejavnosti tudi na kulturno-prosvetnem področju. Teža delovanja je bila v zadnjih letih namreč pretežno na športnem področju.

Člani društva se bodo na nocojšnjem zboru dogovorili o obnovi statutarnih organov pa tudi o programskih smernicah, ki naj bi pomagale iz sedanjega mrtvila. Eno od pomembnejših vprašanj je tudi odprtje preurejenih prostorov sedeža. Za to naj bi poskrbeli že v kratkem in prav to naj bi bila spodbuda za živahnijo dejavnost društva ob vznožju Brd.

Predavanje o Krasu v društvu Lindner

Društvo za raziskovanje krasa "A. F. Lindner" priredi danes ob 20.30 na sedežu v Ulici Madonnina 4 v Foljanu, predavanje dr. Silvie Ghetti o stratigrafiji jame Bus de la Genziana in dr. Graziana Canciana o novih prijemih in odkritjih krasoslovja.

Dr. Cancian bo govoril o odkritju novih mineralov v nekaterih kraških jamah.

Marcello Tonutti ni kriv - v trenutku uboja ni bil v stanju trezno razsojati

Marcello Tonutti, 28-letni bivši pripadnik državne policije, obtožen uboja 43-letnega policijskega inšpektorja Borisa Martellana iz Gorice, je prost. Vendar je njegova prostost še pogojna. V trenutku ko je storil kaznivo dejanje ni bil namreč v stanju trezno razsojati in odločati.

Vsled tega mu ni mogoče soditi. Tako razsodbo je včeraj popoldne izreklo porotno sodišče v Vidmu, ki je tudi odredilo nov psihiatrični pregled, za ugotovitev stopnje družbene nevarnosti Tonuttija in upravičenost njegovega zdravljenja v psihiatrični bolnišnici za najmanj pet let.

Sodišče je, kakor izhaja iz razsodbe, upoštevalo razloge obrambe, o delni neprimernosti obtoženca v trenutku ko je zagrešil uboj. Ostaja seveda odprto vprašanje, na katero bo morala odgovoriti ekipa strokovnjakov, koliko je Tonutti družbi nevaren osebek in mora zato na prisilno zdravljenje.

Spričo take razsodbe je sodišče seveda ovrglo tudi zahteve predstavnikov civilne stranke, ki je postavila zahtevek po stomilijonski odškodnini in povračilu stroškov konstituiranja civilne stranke.

Razsodba bo po vsej verjetnosti povzročila tudi precej polemik, zlasti glede kriterijev novačenja pripadnikov policijskih in drugih varnostnih sil in tudi glede stalne kontrole njihovega umskega ravnotežja. Primer Marcella Tonuttija namreč ni osam-

ljen, saj se je nekaj podobnega, čeprav s še hujšimi posledicami, zgodilo lani tudi v Emiliji-Romagni.

Dogodek, ki je imel te dni epilog na porotnem sodišču v Vidmu, se je pripetil 27. februarja lani, med krajem Corno di Rosazzo in Orzano. Marcello Tonutti je s streloma iz lovske puške, na osamljenem mestu, verjetno po krajšem prepiru, ubil svojega nekdanjega nadrejenega (sam je bil namreč suspendiran iz službe pri državni policiji) 43-letnega Borisa Martellana iz Gorice.

Tako Tonutti, ki je menda na precej neobičajen način hotel izsiliti premestitev v Videm, kakor Martellani, sta bila v službi pri obmejni policiji.

Plačilo pristojbine ni bilo upravičeno

Veliko polemik je bilo v začetku maja zaradi "pozabljivosti" občinske uprave v Trzinu v zvezi s pobiranjem pristojbine za parkiranje. Kljub temu da je veljavnost sklepa s katerim je bilo zadruzi GSG poverjeno upravljanje parikrišč proti plačilu in seveda pobiranje pristojbine, zapadla 4. maja, so le ti še tri dni od avtomobilistov, kot vse kaže, neupravičeno pobirali denar. Na občini so pozabljivost skušali popraviti tako, da so nekaj dni za-

tem sprejeli sklep, ki naj bi saniral nastali položaj. Sprejeli so tudi drugi sklep s katerim so omenjeni zadruzi podaljšali koncesijo še za tri mesece.

Zadeva pa s tem še zdaleč ni bila rešena, kajti pokrajinski nadzorni odbor je razveljavil sklep s katerim je občina nameravala sanirati, za nazaj, odnose z zadruzo GSG.

Iz tega bi lahko sklepali, da je od 4. maja do 7. maja le ta neupravičeno pobirala pristojbine za parkiranje v središčni Ulici Duca d'Aosta in nekaterih drugih ulicah.

Zadeva bo najbrž imela epilog na sodišču.

Nesreča na avtocesti

Za štiri avstrijske državljane se je potovanje na počitnice v Jugoslavijo zaključilo na avtocesti A 4, slab kilometer pred izstopno postajo pri Moščenicah. V nesreči je bila ranjena 67-letna Hilda Maria Riedlsperger iz Kuetezbuehla, ki so je sprejeli na zdravljenje v bolnišnici v Trzinu s prognozo 30 dni. Laže sta bili ranjeni dve drugi osebi. Po ugotovitvah prometne policije, v nesreči, ki se je pripetila okrog 8.30 ni bilo vpleteno nobeno drugo vozilo. Zdi se, da je voznik bmv izgubil nadzor nad vozilom in trčil v ograjo.

Okoli 150 izletnikov se je s Primorskim dnevnikom podalo na večdnevni tradicionalni izlet Po Franciji med zgodovino in današnjostjo

Letošnji tradicionalni množični izlet Primorskega dnevnika je udeležence popeljal v Francijo. Res je od takrat potekel že cel mesec, toda vtise je le še vredno obnoviti.

Okrog 150 izletnikov se je v organizaciji agencije »Aurora Viaggi« s tremi avtobusi podjetja »La Gradese« podalo na pot v nedeljo, 6. maja, potem, ko so volilci iz okoliških občin opravili svojo državljansko dolžnost. V polnih osmih dneh so prevozili okrog 3500 km poti po najlepših pokrajinah francoske dežele. Na francosko državno ozemlje so vstopili skozi predor pod Mont Blancom pri Chamonixu, s tem pa so že bili v pokrajini Savoja. Sprejele so jih visoke, na konicah zasnežene gore z mogočnimi ledeniki, nato pa so mimo Ženevskega jezera, s pogledom od daleč na sloviti vodomet na njem, nadaljevali vožnjo do Lyona, velikega industrijskega središča Burgunje, v katerega bližini je bilo tudi prvo prenočevanje na francoskih tleh. Ob prihodu v Lyon je izletnike pozdravil osvežujoči dež, vse naslednje dni pa je potovanje spremljalo v glavnem lepo pozno pomladansko vreme.

Iz Lyona oz. iz njegove bližine, je izletnike naslednje jutro vodila pot proti severu v osrčje departmaja Burgunje mimo zelenih žitnih polj z zaplatami rumeno cvetoče soje in vse bolj tudi mimo razsežnih vinogradov s pritičnimi gojenimi trtami. Mimo Maçora, kjer imajo vsako leto najpomembnejši vinski sejem v Burgunji, in mimo Clunyja s staro opatijo iz 10. stoletja, so izletniki po nekaj deset kilometrih vožnje že prišli v zgornji tok reke Loire, ki jih je potem spremljala, dobršen del vožnje do mesta Nevers, kjer so se usmerili po lepi avtocesti proti srednjeveškemu mestu Bourges, ki spada med umetniško najbolj pomembna središča Francije s slovito katedralo Saint-Etienne iz leta 1280, in nato dalje do znamenitega gradu Chenonceaux, izpod obokov katerega se valijo vode reke Cher. Za ogled te slikovite zgradbe in krasnega parka okoli nje, v kateri je med drugimi živel tudi Katerina Medičejska, je bilo potrebna nekaj več časa in tu so se tudi prvič dotle na poti srečali izletniki vseh treh avtobusov, ki so sicer vozili samostojno, čeprav v glavnem z enakim programom.

V dolini gradov

Toda treba je bilo naprej, kajti nad zeleno, z lepimi gozdovi obrastlo pokrajino, se je že začel spuščati mrak, sicer pa do mesta Tours, kjer je bilo drugo prenočevanje, ni bilo več daleč. Tudi tukaj hoteli niso bili prav v mestu, pač pa kak kilometer izven njega. V tistem, v katerem smo prenočevali izletniki avtobusa št. 1 in št. 3 in ki je še dišal po novem, se je hitro ustvarilo po dobri večerji prav veselo razpoloženje, posebno še, ko je Tatjana Blokarjeva pri klavirju spremljala improvizirani zbor. Kjer so Goričani zraven, brez petja ne gre.

Tours je lepo mesto ob Loari, toda vsaj za naše izletnike ni bilo predvideno za daljši postanek, kajti čakale so jih še druge lepote v znameniti »dolini gradov« ob Loari, eden lepši od drugega. Bolj na hitro so si ogledali le katedralo Saint Germain iz dvajsetega stoletja, od zunaj s svojo romansko arhitekturo edinstven muzej Copagnonnage in se sprehodili po ulicah starega predela.

Od gradov v Dolini Loire so bili na programu trije, toda prvega, Amboise, smo si lahko ogledali le od zunaj, ker je bil prav takrat zaprt, zato pa smo se lahko dobera nagledali mogočnih soban z dragocenim pohištvom, slikami in tapiserijami v gradovih Chambord in Blois. Najznamenitejši je nedvomno Chambord s svojimi 440 sobanami in 83 stopnišči, stolpi in dimniki, ki se odsevajo na vodni gladini pod njim, pa s parkom, ki je sam razsežen kot ves Pariz. Grad in park je zgradil Franc I. leta 1519. Tudi grad Blois je naredil na izletnike močan vtis s svojim notranjim bogastvom in dominirajočo lego na vzpetini ob Loari.

Po okrepčanju v čedni gostilnici ob poti med Bloisom in Chambordom nas je že bolj proti sredini sončnega popoldneva pot vodila proti Chartresu in njegovim čudoviti katedrali, enem najlepših evropskih arhitekturnih spomenikov francoske gotike iz 12.-13. stoletja. Prečudovita je njena notranjost s poslikanimi vitražami, ki jim v večernih urah zunanja svetloba daje značilen modri odsev, imenovan »blue de Chartres«. V drugi svetovni vojni je bila katedrala močno poškodovana in nekaterih vitraž ni bilo mogoče več restavrirati v njihovi izvirnosti.

V Parizu

Zadnji del tretjega dne potovanja nas je končno pripeljal v Pariz. Razmestili smo se po hotelih z večjo ali manjšo srečo za izletnike vseh treh

avtobusov glede na oddaljenost od mestnega središča. Tisti iz 1. avtobusa smo domovali v udobnem hotelu v mestnem predelu Clichy, na robu še vedno širšega mestnega središča.

Obnavljati v podrobnostih in obenem na kratko vse tri dneve bivanja v francoski prestolnici ni lahko, saj je bilo vsega, kar smo videli, v izobilju. Že prvi dopoldan četrtega dne je bil namenjen panoramskemu ogledu mesta z avtobusi. Obvozili smo vse najpomembnejše mestne točke, bulevarje in trge, znamenite Champs-Elysees, L'Étoile, Place de la Concorde itd., vozili smo se mimo zgodovinskih spomenikov in mogočnih palač in si preprosto nabirali vtise. Kogar pa je še posebej zanimala kakšna od mnogoterih pariških zanimivosti, je lahko izkoristil prosti popoldan. Eni so se podali v Louvre, drugi v muzej d'Orsay, nekdanjo ogromno železniško postajo, v katero so po mojstrski preuredili iz prejšnjih prostorov premestili »impresioniste« in razstavo razširili od slikarstva še na kiparstvo in arhitekturo tistega umetnostnega obdobja, zopet tretji so se povzpeli na Eifflov stolp, potem ko so se uspeli otresti vsiljivih črnih prodajalcev spominčkov in raznega kiča. Tudi moderni, večnamenski kulturni center Georges Pompidou, ki mu Parižani malce zlobno pa vendar tudi upravičeno pravijo »tovarna cev«, je pritegnil precej pozornosti, pa steklena piramida pred Louvrom, ki je sicer posebnost, ki pa le učinkuje kot moden tuje ob resnovernosti leta 1200 začete in šele leta 1870 dograjene kraljevske palače, danes največjega muzeja na svetu z zakladi grške, romanske, egiptovske in orientalske kulture in civilizacije do najnovejše. Tudi stari in novi Slavolok zmage »Arc de Triomphe« sta zanimivost, ki se jima ni mogoče izogniti. Skratka, vsakdo je pač izbral po svojih okusih vse tja do poznega večera.

Po večerji je bil zaključek četrtega dne namenjen še obisku enega od številnih nočnih lokalov. V mnogo bolj znanih »Les Folies Bergere«, »Lido« in »Moulin Rouge«, kjer je potrebna rezervacija že nekaj mesecev prej, ni bilo prostora za vse. Zadovoljiti se je bilo treba z »Nouvelle Eve« na Place Pigalle pod Monmartrom, v katerem pa je bil program še kar na dostojni ravni, pa še vstopnina ni bila previsoka s čašo šampanjca vred, saj je treba v »Lidu« odšteti brez vase konsumacije vsaj 500 frankov. Presenečenje pa smo doživeli že kar pri vhodu, ko so nas pozdravili v čisti hrvaščini. Še pozneje nam je naš vodič Dragan povedal, da posle »gori« pariških nočnih lokalov opravljajo prav Jugoslavlani. Pa še dva naša izletnika sta bila po tveganju v spektakel.

Neprimerno bolj zanimiv pa je nedvomno bil še pred obiskom nočnega lokala skok z zobčasto vlečnico na sloviti Monmartre s prekrasnim večernim razgledom na Pariz v morju luči, z ogledom bele bazilike Sacre Coeur, pa s sprehodom po trgu Place du Tertre in po ozkih uličicah s številnimi loka-

li, restavracijami in prodajalnami, kjer vlada čez dan in pozno v noč neverjeten živčav. Pravijo sicer, da je Monmartre v zadnjem času izgubil precej svojega nekdanjega mika, toda za občasnega obiskovalca je še vedno ena od obveznih točk Pariza.

V Versaillesu

Peti dan je dopoldne spet potekel z vodenimi ogledi, predvsem za obvezen ogled Versaillesa, spotjo pa še za ogled manjšega, a za to nič manj lepega in zgodovinsko zanimivega gradu Malmaison, v katerem sta leta 1800 živel Napoleon in Josipina. Nanju spominja še vrsta originalnih muzejskih predmetov, kot na primer spalnica, knjižnica, jedilnica in osebni predmeti Josipine, ki se je po ločitvi od Napoleona umaknila prav v ta grad.

Za Versailles velja, da spada med tiste zgodovinske spomenike, katerih ogled je za vsakogar obvezen, pa čeprav le za hiter sprehod skozi njegove dvorane in salone. Kdo bi naštel vse dvorane, znamenitosti ter zgodovinske osebnosti, ki so prebivale v njem, omenim naj zato le Galerie des Glaces, v kateri je bil leta 1919 podpisan Versajski sporazum, pa krasne parke z vodometi in cvetličnimi vrtovi. Koliko zgodovine je šlo skozi to impozantno zgradbo, ki predstavlja konec fevdalizma, njeno brezumno razkošje pa je tudi že najavljalo francosko revolucijo 100 let kasneje.

Popoldne smo se spet razšli vsak po svoje na križarjenje po vlemestu vse do večerje v naših hotelih, po njej pa na nočno vožnjo z »Bateaux-Mousche« po Seni (pa tudi vsi ne istočasno), ki turiste v uri in nekaj popeljejo po reki okrog Ile de la Cite z monumentalno katedralo Notre Dame in okrog Ile St. Louis, pa mimo krasnih razsvetljenih palač na obeh bregovih, z razgledom na razsvetljeni Tour Eiffel itd. Prijetno je bilo stati na palubi in dihati večerni zrak čez dan dušljivega mesta.

Na povratku v hotel je imel vodič prvega avtobusa posrečeno idejo, seveda le za kuriozitetu. Namesto naravnost proti Port Clichyju, kjer je bil naš hotel, nas je zapeljal skozi del znamenitega pariškega gozda Bois de Boulogne. Kar smo videli, je le nakazovalo nočno življenje v njem z javnim prostuiranjem žensk in moških, povezanim z vsakovrstnim kriminalom in umori. Nekoč kras Pariza je zdaj nočni bordel. Tudi to je Pariz, v katerem je menda že več izvenevropskih priseljencev, kot pravih Parižanov.

Zadnji dan bivanja v Parizu nas je za slovo pozdravil z oblaki, ki pa so se kmalu razpršili, tako da nas je pot do zgodovinskega Fontainebleauja vodila po sončni in rahlo valoviti deželici in rumeno cvetočih polj med gozdnimi otoki, ravnih in z drevoredi obdanih cest, s čednimi vasicami in številnimi ogromnimi silosi, ki pričajo, da smo vsaj v tem delu v enem najbolj rodovitnih predelov Francije.

Vožnja do Fontainebleauja je bila na moč prijetna pa tudi kratka in že smo

Pred pokušno šampanjca v kleti Castellane v Eprenayu (zgoraj levo); skupina izletnikov pred Versaillesom (zgoraj desno); izletniki drugega avtobusa pred gradom Chambord (pri strani)

se znašli v objemu slovitega fontainebleaujskega gozda z znamenitim gradom, priljubljeno rezidenco številnih francoskih kraljev od 12. stoletja dalje pa vse do Napoleona Bonaparteja in še za njim do Ludvika XVIII., Karla X., Ludvika-Filipa do Napoleona III. Napoleon je v tem gradu preživel svoje zadnje dneve pred abdikacijo 6. aprila 1814. Grad hrani še ogromno bogastvo, zlasti v slikah Leonarda da Vinci, Raffaella in drugih velikih mojstrov. Prekrasen je tudi park okrog njega z ribniki in kar precej časa smo porabili za ogled vseh znamenitosti.

V domovini šampanjca

Od Fontainebleauja naprej smo zapustili Seno in se nekaj časa ob reki Yonne peljali v osrčje vinorodne Šampanje skozi Troyes z bežnim ogledom katedrale sv. Urbana, ene najlepših gotičnih cerkev z znamenitimi vitražami, nato pa smo že bili v bolj gričevnatem območju Šampanje, kjer se začnejo nepregledni vinogradi vse tja do Reimsa in na vzhodu proti Loreni in Alzaciji. Po stranskih cestah smo nazadnje prišli v samo srce Šampanje, v mestce Eprenay, kjer smo tudi prenočevali.

Eprenay slovi po svojih ogromnih vinskih kletih, katerih podzemni hodniki se po celotni šampanjski pokrajini raztezajo kar 250 km v daljavo. Ob »šampanjski aveniji« so največje kleti, med njimi prva in najmogočnejša firme Moët-Chandon, na katere dvorišču je postavljen spomenik benediktinskemu menihu Domu Perignonu, ki je v kleti bližnje vasice Hautvillers iznašel oziroma utrdil način pridelovanja slovitega šampanjca in mu je zato ostal naziv »oče šampanjca«. Osnovno grozdje za pridelavo šampanjca po posebnih metodi vretja so vrste beli in modri burgundec ter chardonnay. No, mi si te največje kleti nismo mogli ogledati, zato pa smo si ogledali nič manj ugledno Florens de Castellane na isti aveniji, v kateri so nam razkazali edinstven vinarski muzej z voščenimi figurami delavcev pri raznih opravilih v kleti, razložili postopek za pridelavo šampanjca, razkazali podzemne hodnike z milijoni ležečih steklenic v raznih fazah zorenja oziroma že uskladiščenih za kasnejši izvoz po vsem svetu, nazadnje pa nas povabili na pokušno. To klet sta obiskala avtobusa št. 1 in 2, avtobus št. 3 - goriški, pa si je podobno klet ogledal naslednjega dne v Reimsu. Sicer pa smo prijeten večer, kakor tudi naslednje jutro izkoristili za še kak nakup v prijaznem mestecu, nato pa se odpravili v okrog 40 km oddaljeni Reims, glavno mesto Šampanje, vedno po krasni asfaltni cesti med gozdiči in zelenimi polji in vinogradi dokler seže oko. Čeprav je bil Reims na našem potovanju le prehodno mesto, bi vendarle zagrešili neodpušljivi greh, če se ne bi ustavili pred znamenito katedralo Notre Dame, eno najstarejših in tudi najimpozantnejših gotičnih umetnin vse Francije. Nekateri

trdijo, da je bila zgrajena po načrtu one iz Chartresa. Po vstopu skozi čudovite gotične portale smo lahko v njeni notranjosti občudovali prekrasno poslikane gotične vitraže, med njimi pa tudi moderno posebnost - Chagalovo vitražo iz leta 1974 za glavnim oltarjem. Žal je več vitraž, ki so bile poškodovane, kakor tudi vsa cerkev, v prvi svetovni vojni, ostalo do danes neposlikanih, sicer pa je še danes cerkev skoraj prav taka, kot je bila v svojem sijaju leta 1492, ko je Ivana Orleanska popeljala Carla II. vanjo na kronanje.

Na bojnih poljanah

Toda čas je bil žal tiran in treba je bilo naprej proti vzhodu na razsežne poljane, ki so bile po prvi svetovni vojni priča strahovitih bojev, na katere spominjajo številna grobišča, ostanki trdnjav, veličastni mavzolej-kostnice v spomin na sto tisoč padlih. Skozi zgodovinski Verdun na reki Meuse smo se podali na kraje najhujših bitk, ogledali smo si muzej preurejene utrbe Douaumont in Vaux z ustrezno razlago, orjaško kostnico, ki hrani ostanke 130.000 padlih in ogromno grobišče pod njo s 15.000 grobovi, spomenik padlim Židom, med vožnjo od trdnjave do kostnice pa smo v obrašeni dolinici pod cesto lahko videli še spomenik žrtvam zadnje vojne, postavljen petnajstim partizanom-makiševcem, ki so jih esesovci najprej mučili in potem ustrelili. Morda je tudi ta občutek tesnobe vplival na našega Dragana, da nam je z recitatorskim mojstrstvom in milino povedal Prevostovo pesem Barbara, ki govori o dekletu in ljubezni sredi vojnega časa.

Strassburg - srce Evrope

Vreme se je medtem ohladilo in tudi skisalo, pa smo med vožnjo proti Strassburgu kljub temu pripravili piknik ob cesti, to pa je bilo že v območju Vogevoz in Lorene. Na levi smo pustili Luksembur in Posarje in mimo Metzja in Nancyja po lepo speljani avtocesti po kakih 270 km vožnje dosegli Strassburg, mejno mesto z Nemčijo in kraj zadnjega prenočevanja na francoskih tleh. Mesto je, kar zadeva mejo, nekakšna naša Gorica, saj je na robu mest kar šest mejnih prehodov, sicer pa je lepo v svoji kombinaciji starega in novega ter s številnimi kanali.

Večer smo izkoristili za sprehod po središču mesta oziroma po otoku sredi njega, ki mu zaradi slikovitosti pravijo »Mala Francija«. Na njem je znamenita katedrala s 142m visokim zvonikom, menda najvišjim v Franciji, slovita astronomska ura, Place Kleber - srce mesta, Gutenbergov trg s kipom iznajditelju tiskarskih črk in še mnogo drugih zanimivosti. Za naslednje jutro pred nadaljevanjem povratne poti skozi Nemčijo, nam je tako ostal samo še zadnji ogled ogromne moderne palače Evropskega parlamenta, kjer se kroji nova zgodovina Evropske skupnosti. Pa še to: čeprav smo sprehod po Franciji sklenili v samem srcu Evrope, smo prav tu doživeli tudi edino neprijetnost na potovanju: takoj po prihodu v hotel je neznanec, menda irski priseljenc tako rekoč izpred okoli izmaknil enemu od izletnikov ročno torbo z dvema dragocenima fotografskima aparatoma.

Mimo severnih obronkov Schwarzwalda, mimo Münchna z obcestnim zakipotom za zloglasni Dachau in naprej skozi Avstrijo, povsod brez vsakršnih obmejnih formalnosti, smo se pri Trbižu vrnili v našo deželo in v Trst, polni na splošno lepih vtisov in spominov, zadovoljni nad potekom dobro organiziranega izleta s prijaznimi vodiči in odličnimi pa tudi potrpežljivimi šoferji, zadovoljni, da nas je vsekoli spremljalo ugodno vreme in da je tudi med izletniki vladala disciplina, ki je nujni sestavni del uspešnosti in prijetnosti na tako dolgem potovanju.

JOŽE KOREN

14. SVETOVNO PRVENSTVO V NOGOMETU

Kljub zmagi v sinočnjem drugem kvalifikacijskem srečanju proti poprečnim ZDA

Italija ponovno po starem

Po sicer tesni zmagi proti Kolumbiji Jugoslavija se veseli Italijani poprečno

Skupaj s presenetljivim Kamerunom pa so si »azzurri« žele priborili vstop v osmino finala
Danes Avstrija-ČSFR ter ZRN-Arabski emirati - Še vedno odmevajo sporne sodniške odločitve

ITALIJA - ZDA 1:0 (1:0)

STRELEC: Giannini v 13. minuti.
ITALIJA: Zenga, Bergomi, Maldini, Baresi, Ferri, Berti, Donadoni, De Napoli, Vialli, Giannini, Carnevale (v 51' Schillaci).

ZDA: Meola, Banks (v 80' Stollmeyer), Armstrong, Windischmann, Doyle, Balboa, Caligiuri, Harkes, Murray (v 82' Sullivan), Ramos, Vermes.

SODNIK: Codesal (Mehika). GLEDALCEV: 60.000. RUMENA KARTONA: Banks in Ferri.

RIM — Italija si je z zmago proti ZDA zagotovila mesto v osmini finala. To je verjetno najbolj razveseljivo dejstvo po sinočnjem srečanju »azzurrov«, ki so le z golom prednosti premagali reprezentanco, ki je veljala za eno najslabših na tem svetovnem prvenstvu. Navdušenje, ki se je ustvarilo po srečanju z Avstrijo, se je skalilo in na rimskem stadionu je razočarano občinstvo svoje ljubljence večkrat »nagrnilo« z zvižgi.

Pred televizijskimi ekrani je bilo skoraj 30 milijonov italijanskih gledalcev, a napovedane »goleade« ni bilo in malo je manjkalo, da bi »materji« iz ZDA v sklepem delu dosegli celo izenačenje.

Tekma na Olimpiku se je začela v znamenju znane italijanske »meline«, ki je trajala do 13. minute, ko so »azzurri« dosegli edini gol srečanja. Po lepi kombinaciji z Viallijem je Giannini pritekel v kazenski prostor in neubranljivo premagal vratarja italijanskega porekla Meola. Dosežena prednost je dala misliti, da bodo gostitelji brez večjih težav »vžgali stroj« in dosegali zadetke kot na tekočem traku.

Ameriška vrsta pa je tokrat igrala dosti bolj preudarno kot proti Českoslo-

Giuseppe Giannini, strelec edinega italijanskega gola, se prebija proti ameriškim vratom (Telefoto AP)

lovaški in zelo dobro na sredini zajezi la igro Italije. Ob tem ne gre pozabiti, da se Berti, ki je zamenjal poškodovanega Ancelottija, ni proslavil in da je Giannini zaigral slabše kot na srečanju proti ČSFR. Edini, ki je znal ustvariti preplah v vrstah ZDA, je bil Donadoni, ki se je izkazal predvsem s hitrimi prodori na desnem krilu. Na žalost pa je tokrat napadalna vrsta Italije povsem razočarala. Carnevale in Vialli v prvem polčasu ter Schillaci v nadaljevanju niso znali izkoristiti redkih predložkov v nasprotnem kazenskem prostoru. Zaradi tega so se najnevar-

nejše akcije »azzurrov« razvile predvsem po zaslugi veznih igralcev.

V ta okvir sodi tudi primer zgrešene Viallijeve 11-metrovke, ki jo je mehiški sodnik dosodil zaradi prekrška nad Bertijem. Da je igralec Sampdorie zaigral dokaj slabo, priča tudi njegova nezanesljiva izvedba najstrožje kazni.

Verjetno bo kdo ugotovil, da je demotiviranost odigrala pomembno vlogo na včerajšnjem srečanju in da ZDA niso predstavljale pravega preverjanja moči italijanske vrste. Težko je oceniti po dveh tako različnih nastopih in težko je napovedati, kaj bodo »azzurri« pokazali proti Českoslovaški.

Italijanska vrsta razočarala kljub vstopu v osmino finala

Katera je prava italijanska reprezentanca? Tista, ki je pokazala povsem prepričljivo igro proti Avstriji, ali ona, ki se ni izkazala na včerajšnjem srečanju proti ZDA? To je osrednje vprašanje, ki so si ga zastavili številni gledalci in nogometni izvedenci po včerajšnjem nastopu »azzurrov« na rimskem olimpijskem stadionu.

Zdi se, da so se »azzurri« vrnili v čase prijateljskih srečanj, ko so se slabe predstave vrstile kot na tekočem traku in ko je bil napad Italije povsem neučinkovit. Te slabosti so se pokazale tudi včeraj, ko je marsikdo pričakoval apoteozo Bergomija in tovarišev.

Takoj po tekmi je italijanski selektor Azeglio Vicini dejal, da je prisostvoval kakovostnemu srečanju, na katerem je bila za Italijo osnovnega pomena le zmaga. Glede včerajšnjega nasprotnika je Vicini ugotovil, da predstavlja solidno postavo in da je igral povsem drugače kot na prvem srečanju, ko je brez vsakega odpora klonil Českoslovaški.

Ameriški vratar Meola je kljub porazu izrazil pozitivno oceno in pristavil, da so s preudarno igro povsem zaustavili favorizirano italijansko vrsto. Ob tem je vratar ZDA zagotovil, da bodo proti Avstriji poizkusili doseči neodločen izid, ki bi zanje pomenil že velik uspeh.

Zadovoljstvo zaradi kvalifikacije v osmino finala je izrekel tudi predsednik italijanske nogometne zveze Antonio Mattarese, ki se je nekoliko čudil kritikam, ki so jih novinarji namenili italijanski reprezentanci.

Vratar selekcije Walter Zenga pa je krivdo za slabo igro pripisal zgrešeni enajstmetrovki, ki je s psihičnega vidika spravila v težave »azzurre« in jim odvzela potrebno zbranost.

Dokaj stvaren pri svoji oceni pa je bil brazilski as Zico, ki je pod kritiko postavil italijanski napad in samo izbiro trenerja Vicinija. Ta je namreč po Zicovem mnenju povsem zgrešeno zamenjal Carnevaleja, saj bi na klop predčasno moral oditi Vialli, ki se ni izkazal.

Nicola Berti, ki je bil gotovo med slabšimi na včerajšnjem srečanju proti ZDA.

Drevi v Firencah napovedano izenačenje?

Avstrija proti ČSFR

Drevišnje srečanje med Českoslovaško in Avstrijo bo prav gotovo zanimivo, pa čeprav marsikdo napoveduje, da se bosta enajsterici zmenili za »taktični remi«. Avstrijski trener Hickersberger in českoslovaški trener Venglos sta se včeraj srečala na stadionu v Firencah, se objela in si zaželela srečo. Ni povsem jasno, kajata od obeh enajsteric je bolj v formi. Avstrija je sicer res izgubila z »atomsko«

Italijo, vendar se je izkazala za dobro ekipo, ČSFR pa je pregazila zelo naivne ZDA.

Venglos ima nekaj težav s postavo, saj sta Čovanec in Skuhravy lažje poškodovana, vendar bosta vseeno stopila na igrišče. V Venglosovi vrsti bo nastopil tudi Gliga, ki ni odigral prve tekme zaradi diskvalifikacije, pri Avstrijcih pa bo opravil svoj debit na SP odlični Rodax.

Na včerajšnji tiskovni konferenci je českoslovaški trener demantiral govoriče, da bo srečanje z Avstrijo »prijateljsko«, čeprav je nato v isti sapi dodal, da bi se po medsebojnem izenačenju obe enajsterici uvrstili v osmino finala, saj je dokaj neverjetno, da bi Avstrija ne premagala ZDA. Vseeno je izrazil prepričanje, da se bodo njegovi igralci še kako trudili za zmago.

Srečanje si bo ogledalo kakih 15 tisoč avstrijskih navijačev, kar je svojevrsten rekord. Ni znano, koliko pa bo navijačev ČSFR, čeprav jih je bilo že na srečanju proti ZDA več sto. Tokrat jih bo morda še nekaj več, čeprav jih bodo Avstrijci prav gotovo preglasili.

Anton Polster

Fredriksson skoraj gotovo ne bo več sodil na tem prvenstvu

FIFA v »sodniški aferi«

RIM — Švedski sodnik Fredriksson je spravil v veliko zadrego svetovno nogometno zvezo FIFA. Po njegovem škandaloznem sojenju na tekmi med Argentino in Sovjetsko zvezo, s katerim je hudo oškodoval sovjetsko reprezentanco, se je usul na zvezo FIFA od vsepovsod plaz kritik in ogorčenih protestov. Primer sodnika Fredrikssona pa ni osamljen, saj so nekateri sodniki že na tekamah prvega kola pomanjkljivo opravili svojo nalogo (v prvi vrsti Urugvajec Cardellino, ki je sodil tekmo med Sovjetsko zvezo in Romunijo, in Španec Soriano, ki je sodil srečanje med Nizozemsko in Egiptom).

Val polemik, ogorčenja in zgroženi komentariji so prisilili sekretarja FIFA Josepha Blatterja, da spregovori in skuša s svojo avtoriteto vsaj nekoliko oblažiti vso neprijetno zadevo. V dopoldanskih urah je spregovoril o zadnjih spornih dogodkih in zagotovil, »da bo FIFA pregledala in ocenila, kako so sodniki interpretirali poostrena navodila svetovne nogometne zveze. Na svetovnem prvenstvu imamo na razpolago dovolj sodnikov in se v nadaljevanju ne bomo več poslužili tistih, ki niso storili tistega, kar bi morali.«

Blatter ni poimensko omenil nobenega od »inkriminiranih« sodnikov, povsem jasno pa je, na koga je cilj. Sinoči so tiskovne agencije sporočile, da Fredriksson skoraj gotovo ne bo več sodil na tem prvenstvu. Vest naj bi potrdili v dobro obveščenih krogih zveze FIFA, saj naj bi svetovna nogometna zveza zelo negativno ocenila njegovo sojenje na tekmi Sovjetska zveza - Argentina. Za Fredrikssona naj bi se torej mondiale že zaključil, po vesteh iz istih krogov pa FIFA naj ne bi podvzela proti njemu nobenega kazenskega ukrepa.

Joseph Blatter pri zvezi FIFA tudi nadzoruje imenovanje sodnikov za posamezne tekme. Po zadnjih »v nebo vpiljivih« primerih se je branil, češ da »imajo sodniki največ problemov s sojenjem igre v kazenskem prostoru ali v bližini kazenskega prostora«. »Morda so se preveč koncentrirali na igro v drugih predelih igrišča in »pozabili« na kazenski prostor,« je bil njegov bolj šaljiv kot prepričljiv komentar.

O tekmi Argentina - Sovjetska zveza ni hotel povedati ničesar, ker ni videl ne tekme ne ponovljenih posnetkov. V odgovor na ogorčene proteste sovjetskega trenerja Lobanovskega pa je dejal, da »ekipa ne izgubi nikoli tekme zaradi sodnika, saj ni sodnikova krivda, če ekipa ne doseže gola...«

Iz tabora sovjetske reprezentance so tudi včeraj udarjale protisodniške strele. Tokrat pa ne več s strani trenerja Lobanovskega, pač pa iz ust Nikite Simonjana, podpredsednika sovjetske nogometne zveze. Lobanovski je bil odsojen, »ker naj bi ga bila obsla slabost«. Simonjan, eden od sovjetskih nogometnih zvezdnikov v petdesetih letih, je poudaril, da bi moral Fredriksson, če bi imel trohico časti, spraviti sodniški krog v kovček in takoj odpotovati domov. Izrazil je tudi svojo ogorčenost nad »tistim, ki je določil Šveda za sodnika po tistem, kar je nakuhal SZ v Mehiki«.

Sila sarkastičen je bil na račun Fredrikssona tudi drugi podpredsednik sovjetske nogometne zveze, Aleksandr Tukmanov. »V Moskvi deluje specializirana okulistična klinika prof. Fjodorova Sviatoslava. Če ima Fredriksson težave z vidom, naj kar pride k nam. A mislim, da teh problemov sploh nima...«

Potem ko je bila tudi v drugi tekmi (tokrat proti Kolumbiji) že na robu prepada Jugoslavija končno prebila led

JUGOSLAVIJA - KOLUMBIJA 1:0 (0:0)
STRELEC: Jozić v 73. min.
JUGOSLAVIJA: Ivković, Brnović, Stanojković, Spasić, Hadžibegić, Jozić, Šabanadžović, Katanec (v 46' Jarni), Stojković, Sušić, Vujović (v 55' Pančev).
KOLUMBIJA: Higueta, Herrera, Perea, Escobar, G. Gomez, J. Gomez, Alvarez, Redin (v 80' Estrada), Valderrama, Rincon (v 69' Hernandez), Igua-ran.
SODNIK: Agnolin (Italija).
KOTI: 6:2 za Kolumbijo. **GLEDALCEV:** približno 25.000; prodanih vstop-nic 32.257 za skupni inkaso 1.648.598.000 lir

BOLOGNA — Jugoslovanski nogo-metaši so bili tudi v drugi tekmi pred-tekmovalja na SP s Kolumbijo na robu prepada. Kolumbijci so jim bili najmanj enakovredni, tehničar se je na jugoslovansko stran nagnila šele po srečnem Jozićevem голу, potem ko so »modri« tudi zamudili priložnost za še bolj prepričljivo zmago, saj je Hadži-begić zastreljal celo 11-metrovko.
Največji aplavz na tekmi na štadio-nu Dall'Ara so dobili igralci Kameru-na, potem ko so na semaforu objavili senzacionalno vest, da so premagali reprezentanco Romunije. Stadion je si-cer nekajkrat oživel tudi ob akcijah jugoslovanskih igralcev v finišu tek-me, ko so se nekoliko razgizgali, na-sploš pa so bili Jugoslovani večji del tekme slabi ali celo zelo slabi.
»Bili smo obremenjeni, poraz proti ZRN je opravil svoje. Težko je bilo igrati, saj smo imeli v moštvu več no-vincev, ki jih v reprezentanci že dolgo ni bilo. Zelo sem zadovoljen, da smo osvojili obe točki, o igri in posamezni-kih pa ne bi govoril. Upam, da bomo v nadaljevanju igrali še bolj zanesljivo,« je dejal jugoslovanski novinarjem Ivica Osim, še predno je prišel na no-vinarsko konferenco. »To je bil pravi boksarski dvoboj, ki smo ga dobili po točkah, čeprav smo bili vmes tudi že drogirani,« je še dodal jugoslovanski selektor, ki se ni pretirano razburjal zaradi slabe igre jugoslovanskih re-prezentantov. Kolumbijski selektor Francisco Maturana pa je povedal ta-ko: »Napravili smo eno samo napa-ko: izgubili smo tekmo. Vse drugo je bilo zelo dobro. Jugoslovani so odlič-na ekipa, a smo ji mi delali kar hude probleme. Obramba je bila v ospredju naše taktike, v napadu pa smo vselej malo šibki, saj imamo zelo malo pravih napadalcev. Mislim, da za nas še ni vse izgubljeno, v Milanu v tekmi z reprezentanco ZRN vsekakor nismo brez možnosti. Upam, da se bomo ven-darle uvrstili v drugi krog.«
Jugoslovanski selektor Osim je to-krat precej premešal moštvo. Če je v

Milanu igral s preveč napadalno za-sedbo, je bilo tokrat v igri preveč ob-rambnih igralcev, ki v igri logično niso imeli pravih rešitev, tako da prave igre sploh ni bilo. Toda Osimov rač-un z borbenim in fajterskim moštvom se je na srečo le izšel, toda na poti do zmage so Jugoslovani doživljali težke trenutke. Že v prvem polčasu so bili igralci Kolumbije z igro kratkih podaj v brazilskem slogu za odtenek boljši, na drugi strani pa je bilo v jugoslo-vanskem moštvu veliko slabih igral-cev, nekaj povprečnih, izstopal pa je le veteran Safet Sušić. Še najbolj je razočaral branilec Stanojković, ki je bil na igrišču kot izgubljen in bi ga bilo najbolje že po dvajsetih minutah zamenjati. Toda tudi zvezdnik Dragan Stojković, ki naj bi bil jugoslovanski

prvi adut, ni bil dosti boljši. Zelo po-gosto se je skrival, njegov učinek pa je bil zelo skromen. Ko je v odmoru Srečko Katanec Ivicu Osimu v slačil-nici sporočil, da zaradi močnega udar-ca v nogo ne more več igrati naprej, je kazalo, da bodo »modri« tekmo celo izgubili, saj je Katanec v prvem polča-su že po tradiciji veliko tekel. In res se je tehničar že močno nagibala na kolumbijsko stran, potem pa je zaigral Osimov joker - Davor Jozić. Strelec iz Milana je dosegel drugi gol. Zadelek Jugoslovani so bil presenetljiv, a ni-kakor ne naključen, saj je bil pravzaprav končni rezultat Osimove taktike. Jozić tokrat namreč ni igral v vlogi libera kot navadno v naši reprezen-tanci, ampak je bil pravzaprav zadnji zvezdni igralec. Osim je računl, da bodo Kolumbijci prej ali slej pozabili nanj. In to se je res tudi zgodilo: Ju-goslavija je realizirala prednost igral-ca več - Davorja Jozića. Potem so Ju-goslovani v igri na večjem prostoru, Kolumbijci so namreč morali odpreti igro, nekoliko popravili vtis z večjega dela tekme. Konec je bil za »modre« zares srečen, vmes pa je grozila nova katastrofa.

FRANCI BOŽIČ

Davor Jozić (na sliki AP v boju z Luisom Herrero) je z lepim zadetkom le popeljal Jugoslavijo k zmagi

»Kaiser Franz« in Parreira o Kolumbiji in Jugoslaviji

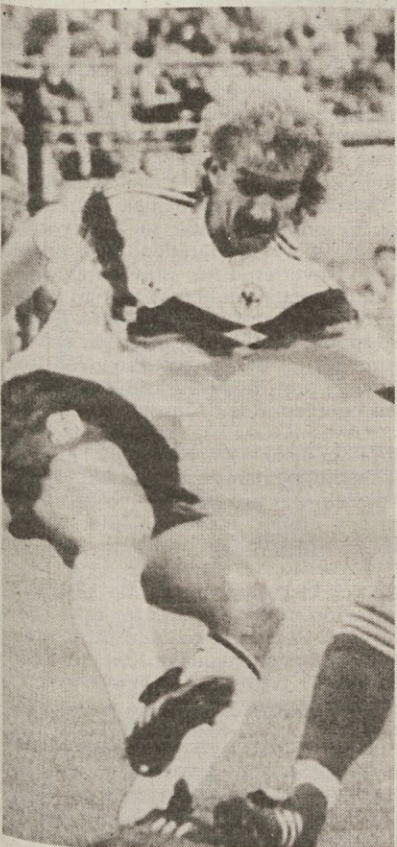
BOLOGNA — Minilo je le nekaj minut od konca tekme med Jugoslavi-jo in Kolumbijo in kolumbijski trener Maturana je že imel v mislih nasle-dnje srečanje njegove reprezentance, spopad z ZRN, ki bo odločal o nada-ljnji poti Kolumbije na tem prvenstvu. »Po nesrečnem porazu proti Jugoslavi-ji imamo na razpolago še eno srečanje, da si zagotovimo prestop v osmino fi-nala. Kljub temu, da zelo spoštujemo ZRN, bomo storili vse, da izborimo vsaj točko, tisto, ki nam bi omogočila uvrstitev med najboljših 16 reprezen-tanc na svetu.«
Trener ZRN Beckenbauer je po več-rajšnji tekmi v Bologni izjavil, da ima Kolumbija zelo dobro ekipo, ki se od-likuje predvsem po skupinski igri. »ZRN bo morala paziti, da je ne bo Kolumbija presenetila,« je bilo njego-vo mnenje. »Kaiser Franz« je opozoril predvsem na dva kolumbijska igralca: vratarja Higueta (na sliki) in veznega igralca Valderrama. »Prvi zelo dobro zapolnjuje vrzeli v conski obrambi, drugi pa je pravi motor na sredini igri-šča.« Osnovna značilnost Kolumbije je tudi po njegovem mnenju njena tehnična priprava, saj »nasprotniku kar skrijejo žogo.«
Beckenbauer je tudi pohvalil igro jugoslovanske reprezentance: »Tokrat je bila bolj prepričljiva...«

Trenerja Arabskih emiratov Carlosa Alberta Parreira je predvsem presene-til prvi polčas Kolumbije. O Jugosla-viji je dejal, da je bila v prvem delu v škripcih, v nadaljevanju pa je zaigrala kot zna in osvojila pomembno zmago.

Strelci

DVA ZADETKA: Lacatus (Rom.), Matthäus (ZRN), Skuhra-vy (ČSFR), Careca (Braz.), Jozić (Jug.), Milla (Kam.).
EN ZADETEK: Caligiuri (ZDA), Bilek (ČSFR), Hlasek (ČSFR), Luhovy (ČSFR), Schillaci (It.), Oman Biyik (Kam.), Redin (Kol.), Valderrama (Kol.), Klin-smann (ZRN), Völler (ZRN), Bro-lin (Šve.), Lineker (Angl.), Shee-dy (Ir.), Cayasso (Kost.), De Grij-se (Bel.), De Wolf (Bel.), Kieft (Niz.), Abedelghani (Egipt), Troglio (Arg.), Burruchaga (Arg.), Balint (Rom.), Giannini (It.)

Bodo nemški »panzerji« strli Arabske emirate?

Rudi Völler

MILAN — Drevisnje srečanje v Mi-lanu med Zvezno republiko Nemčijo in Arabskimi emirati se obeta izredno zanimivo predvsem za nemške napa-dalce, ki bi se morali proslaviti in do-seči celo kopico zadetkov.
Sam trener ZRN Franz Beckenbau-er, ki je običajno dokaj zadržan, je bil kar se da prepričljiv in je dejal, da bo nemška reprezentanca zmagovala. Ne obstaja namreč nikakršna možnost, da bi Arabski emirati pripravili presene-čenje, saj je razlika v kakovosti med obema postavama takšna, da na dre-višnjem srečanju v Milanu ni mogoč noben »čudež«.
V nemškem taboru je razpoloženje vseh igralcev optimistično naravnano in igralci nimajo dvomov glede dre-

višnjega uspeha. Igralec Rome Rudi Völler opozarja, da bodo predstavniki arabske države zaigrali že od vsega začetka izredno obrambno, kar bo nje-govim precej otežilo nalogo. Vpraša-nje pa je, koliko časa bo nemška vrsta potrebovala, preden bo prvič zatresla nasprotnikovo mrežo. Odtlej, je no-vinarjem dodal Völler, pa bomo prisot-vovali pravi »žetvi« zadetkov in ni iz-ključeno, da bo ZRN dosegla rekord kar zadeva najbolj izdatno zmago na SP. Za ljubitelje statistik povejmo, da sta se na tej posebni lestvici uspehov na SP doslej proslavili Madžarska in Jugoslavija. Prva kar na dveh sreča-njih in sicer leta 1954 proti Južni Ko-reji (9:0) ter leta 1982 proti Salvadorju (10:1). Jugoslavija pa je v zgodovini svetovnega prvenstva dosegla svojo najbolj »prepričljivo« zmago leta 1974, ko je Zaire premagala z 9:0.
Kljub nezahtevnemu nasprotniku Franz Beckenbauer ne bo spremenil postave, tako da bodo proti Arabskim emiratom igrali isti nogometaši, ki so začeli srečanje proti Jugoslaviji.
Junak nedeljske tekme proti »mod-rim«, Matthäus, je v nasprotju z ostali-mi v nemškem taboru nekoliko bolj previden in ne podcenjuje moči Arab-skih emiratov, ki bi znali, kljub vse-mu, le pripraviti kakšno presenečenje. Interjev igralec se torej ogreva za zmago, četudi le z golom prednosti.
Trener Arabskih emiratov, Brazilec Carlos Alberto Parreira, je prepričan, da proti nemškim »panzerjem« nimajo kakšnih posebnih možnosti za uspeh. Zaradi tega bo reprezentanca igrala izredno obrambno v želji, da bi se izo-gnila morebitni »goleadi«.
Carlos Alberto izključuje možnost, da bi se Beckenbauerjevi izbranci lah-ko spotaknili ob »arabskem banano-vem olupku«, kot se je to zgodilo Ni-zozemski proti Egiptu.
VERJETNI POSTAVI
ZRN: Illgner, Reute, Brehme, Au-genthaler, Buchwald, Berthold, Haes-sler, Matthäus, Bein, Völler, Klin-smann.
ARABSKI EMIRATI: Faraj Mushin, Eissa Meer Abdulrhaman, Ibrahim Meer Abdulrhaman, Yosouf Moha-med, Khaleel Mubarak, Mohamed Ab-dullah, Nasser Mubarak, Ali Thani, Mubarak Khalid Smail, Gholoum Abas, Adnan Altaliyani.

»Roza škandal« se seli iz Škotske v Anglijo Isabella buri prvenstvo...

Kaže, da imajo daleč največ »mor-bozne fantazije« angleški novinarji. Pred dnevi je izbruhnil škandal dveh škotskih nogometašev, ki naj bi na predvečer srečanja s Kostariko (kate-rega so nato izgubili) poveseljačili z dvema mladenkama iz Rapalla, včeraj pa je še s silovitejšo močjo izbruhnil škandal angleških nogometašev z »razposajeno Isabello«.
Toda pojdemo po vrsti. »Škotski« škandal se zaključuje, kot se je pač začel: vse bo pozabljeno v najkrajšem času, pa čeprav Johnston in Bett gro-zita, da bosta tožila angleški dnevnik The Sun, »angleški« pa se šele razvija. Dokazano je namreč, da sta se Škota nič hudega sluteč fotografirala z dve-ma navijačicama v nekem lokalni, ven-dar pa, kot je poudaril škotski trener

Andy Roxburg, »Nihče ne ve točno, česa so sposobni angleški časnikarji, le da bi dvignili malo prahu!«
In res so ga nato dvignili. Kot zna-no, se Angleži nahajajo na Sardiniji, v mirnem hotelu »Is Molas«, kjer pa je zaposlen hudič v človeški, pardon, ženski podobi, po imenu Isabella. Slednja je zagrešila hudo napako, da se je med rednim opravljanjem svoje-ga poklica približala trem angleškim nogometašem. Žal je bil ob tem »greš-nem dogodku« prisotem nek angleški fotograf, ki je »bežeči trenutek« izročil zgodovini. Tam se je vse začelo. Baj-e slika še ni bila nikjer objavljena, sicer pa, nič zato. S to objavo grozi kar ne-kaj angleških dnevnikov, tako da so v angleškem taboru resnično zaskrblje-ni, kaj se bo iz tega izcimilo. Nabolj je

še zaskrbljen angleški zvezni trener Bobby Robson, ki ima že itak dovolj skrbi za igro svojih varovancev, pa se mora ubadati še s takimi problemi.
Kaže, da se bo angleški »roza škan-dal« še razvil v veselje in srečo (za koga bi sicer novinarji o tem pisali?) bralcev z Otoka. Sicer pa, več pišeš (in s tem osredotočiš javno mnenje) o br-hkih mladenkah, pač manj boš analiziral pereč problem huliganov. Tudi ta, že drugi po vrsti (in oba so sprožili nadebudni angleški novinarji) »roza škandal« bo kmalu šel v pozabo, ven-dar svoje posledice je že pustil. Pov-sem nedolžno hostoso Isabello so pre-mestili zaradi psihičnega pritiska, ka-teremu je bila podvržena, pa tudi no-gometaši so zbegani. Ti škandali se lahko še ponavljajo...

SKUPINA A	SKUPINA B	SKUPINA C
Italija □ Avstrija 1:0 ZDA □ ČSFR 1:5 Italija □ ZDA 1:0 Avstrija □ ČSFR 15. 6. Italija □ ČSFR 19. 6. Avstrija □ ZDA 19. 6. Italija 2 2 0 0 2:0 4 ČSFR 1 1 0 0 5:1 2 Avstrija 1 0 0 1 0:1 0 ZDA 2 0 0 2 1:6 0	Argentina □ Kamerun 0:1 SZ □ Romunija 0:2 Argentina □ SZ 2:0 Kamerun □ Romunija 2:1 Argentina □ Romunija 18. 6. Kamerun □ SZ 18. 6. Kamerun 2 2 0 0 3:0 4 Argentina 2 1 0 1 2:1 2 Romunija 2 1 0 1 2:2 2 SZ 2 0 0 2 0:4 0	Braziliija □ Švedska 2:1 Kostarika □ Škotska 1:0 Braziliija □ Kostarika 16. 6. Švedska □ Škotska 16. 6. Braziliija □ Škotska 20. 6. Švedska □ Kostarika 20. 6. Braziliija 1 1 0 0 2:1 2 Kostarika 1 1 0 0 1:0 2 Švedska 1 0 0 1 1:2 0 Škotska 1 0 0 1 0:1 0
SKUPINA D	SKUPINA E	SKUPINA F
Arabski e. □ Kolumbija 0:2 ZRN □ Jugoslavija 4:1 Jugoslavija □ Kolumbija 1:0 ZRN □ Arabski e. 15. 6. ZRN □ Kolumbija 19. 6. Jugoslavija □ Arabski e. 19. 6. ZRN 1 1 0 0 4:1 2 Kolumbija 2 1 0 1 2:1 2 Jugoslavija 2 1 0 1 2:4 2 Arabski e. 1 0 0 1 0:2 0	Belgija □ J. Koreja 2:0 Španija □ Urugvaj 0:0 Belgija □ Urugvaj 17. 6. Španija □ J. Koreja 17. 6. Belgija □ Španija 21. 6. Urugvaj □ J. Koreja 21. 6. Belgija 1 1 0 0 2:0 2 Španija 1 0 1 0 0:0 1 Urugvaj 1 0 1 0 0:0 1 J. Koreja 1 0 0 1 0:2 0	Anglija □ Irska 1:1 Nizozemska □ Egipt 1:1 Anglija □ Nizozemska 16. 6. Irska □ Egipt 17. 6. Anglija □ Egipt 21. 6. Irska □ Nizozemska 21. 6. Egipt 1 0 1 0 1:1 1 Irska 1 0 1 0 1:1 1 Anglija 1 0 1 0 1:1 1 Nizozemska 1 0 1 0 1:1 1

Po zmagi nad Romunijo so se črni »levi« žé uvrstili v osmino finala

Kamerun spet zadel v črno!

KAMERUN - ROMUNIJA 2:1 (0:0)
STRELCA: Milla v 76. in v 86. min., Balint v 88. min.
KAMERUN: Nkono, Onana, Ebwelle, Kunde (Pagal), Tataw, Ndip, Mbo-uh, Mfede, Makanaky, Omam Biyik, Mabdan (Milla).
ROMUNIJA: Lung, Rednic, Klein, Andone, Popescu, Rotariu, Sabau, Hagi (Dimitrescu), Timoițe, Lacatus, Raducioiu (Balint).
SODNIK: Silva Arce (Čile)
GLEDALCEV: 38.000. **INKASO:** 1.880.186.000 lir.

BARI — Kamerunski »levi« bodo še rjovel na letošnjem svetovnem nogometnem prvenstvu. Z včerajšnjo zmago nad Romunijo si je namreč Kamerun, kot prva ekipa nasploh, zaslužil nastop v osmini finala. Kaj takega pred začetkom Italije 90 verjetno ni nihče pričakoval, dogodki na igriščih, tako pretekli petek v Milanu kot včeraj v Bariju, pa so pokazali, da je Kamerun vsega spoštovanja vredna rep-

rezentanca z dobro skupinsko igro in nekaterimi izvrstnimi posamezniki, in da je njegova uvrstitev v osmino finala povsem zaslužena.

V Bariju sta se srečali ekipi, ki sta v prvem kolu z zmagama proti Argentini oziroma Sovjetski zvezi pripravili dve od dosedanjih največjih presenečenj prvenstva. Po splošnem mnenju naj bi bil »spopad« med Kamerunom

in Romunijo dokaj »prijateljski«, saj bi obema prijal neodločen rezultat.

Prvi polčas je nekako potrdil ta predvidevanja. V prvih 45 minutah so Romuni le dvakrat streljali proti vratom Nkono, obakrat s prostega strela, akcije Kameruncev pa so izhlapele pred Lungovim kazenskim prostorom. Po prvem polčasu je bilo torej predvideti neodločen izid, in to tudi zato, ker je prva zvezda romunskega nogometa, »milijarder« Hagi, igral tako slabo, da ga je moral trener Jenei v drugem delu zamenjati z Dimitrescom, junak tekme s SZ, Lacatus, pa je bil vse prej kot nevaren.

V nadaljevanju je dokaj nepričakovano prišlo do spremembe. Kamerun je zaigral ostreje, bolj prodorno, za natančnimi podajami si je utiral pot do Lungovih vrat in jih tudi večkrat ogrožil (strel Kundeja v 6. min., dve minuti kasneje je Makanaki sam pred vratarjem zastreljal ugodno priložnost).

Za zmago Kameruna je bila odločilna poteza trenerja, Sovjeta Nepomnjačkega, sredi drugega polčasa. V ekipo je vključil veterana Millo, ki je v zadnjih 15 minutah dosegel dva gola: prvega sicer potem ko je morda zakrivil prekršek nad branilcem, drugega pa po krasni akciji, ki jo je sam začel in jo tudi uspešno zaključil s silovitim diagonalnim volejem.

Romunija je znižala zaostanek dve minuti pred koncem z golom Balinta v dvomljivem položaju, več pa ni zmogla. Ob sodnikovem žvižgu kamerunski nogometaši skoraj niso mogli verjeti, da so se že po samih dveh srečanjih uvrstili v naslednjo fazo prvenstva, Romuni pa so se hudovali nad sodnikom zaradi prvega zadetka Mille. O njihovi uvrstitvi v osmino finala bo sedaj odločala tekma z Argentino v ponedeljek, 18. junija, v Neaplju.

Kamerunski jok do jutra

BARI — Apoteoza v solzah, takò je bilo v slačilnici kamerunske nogometne reprezentance po včerajšnji zmagoviti tekmi proti Romuniji, ki je afriškimi »levom« odprla vrata osmine finala. Najbolj »solzen« med vsemi je bil prav junak srečanja, 38-letni Milla, živa legenda afriškega nogometa, heroj kamerunskega športa. Trener Nepomnjački ga med pripravami sploh ni hotel poklicati v reprezentanco; šele po izrecnem »političnem« posegu kamerunskega predsednika Biye je Milla dobil vozovnico za Italijo, kjer naj bi bil le »statist« ali turist, kot se temu tudi pravi.

»Lev«-veteran pa se ni dal: izbral si je mesto najprej na rezervni klopi, ko pa je dobil priložnost, jo je odlično izkoristil. Z dvema goloma, od katerih je bil drugi res sijajen, se je zahvalil predsedniku in trenerju za zaupanje.

Po tekmi je ves od sreče objokan izjavil, da je to zgodovinski dan za kamerunski nogomet, zmago pa je poklonil vsej svoji številni družini. Na vprašanje, do kdaj bodo kamerunski nogometaši jokali, je iskreno priznal: »Do jutra«.

Tudi za kamerunskega trenerja, Sovjeta Nepomnjačkega, je bil včerajšnji dan »zgodovinski«. Ko so slovitega trenerja sovjetske reprezentance Lobanovskega ob prihodu v Italijo vprašali, ali pozna Nepomnjačkega, je osorno odgovoril, da ni nikoli slišal zanj. In prav dan po sodniško zrežiranem Waterlooju SZ se je Nepomnjački s Kamerunom uvrstil v osmino finala. Tudi to se dogodi v igri z okroglo žogo...

halo mundial

Na tretjem mestu!

Guido Neubauer, bivši odbojkar, sledi prvenstvu na nekoliko atipičen način. Dnevno se vozi na delo v Benetke z vlakom. Poplava televizijskih oddaj ga zato ne prizadeva in dogodom sledi iz tiska, za branje katerega ima v vlaklu dovolj časa.

»Povedati moram najprej, da nisem samo bivši odbojkar. Na spisku imam tudi nekaj atletike in prve vesti, ki jih jutraj poiščem, se nanašajo prav na atletiko. Nato pride na vrsto odbojka. Sledim premikom igralcev po raznih najmočnejših italijanskih klubih in si ustvarjam sliko o bodočih razmerjih moči in tudi tekem. Komaj nato pride na vrsto nogomet.«

Se ob poročilih tudi razburjaš?

»Ne! Opažam samo, da so vesti o italijanski reprezentanci vse enakega tona. Idilično oboževanje in pomanjkanje vsakršne kritične note. Očitno gre za ukaze od zgoraj, ker gre v letošnjem primeru za stvar narodnega prestiža. Istočasno pa se vsi pisci imajo za največje nogometne izvedence in ne štedijo s teoretskimi razlagami.«

Za koga navijaš?

»Afektivno brez dvoma za ekipe iz Afrike in Azije. Ob tem, da so na primer Afričani pokazali izredno igro, me je prevzela vnema, s katero so opravili svoje nastope. To je bil istočasno nauk našemu bogatemu svetu, ki v takih športnih dogodkih kljub vsem bajnim honorarjem racionalno štedi z moči.«

Pomeni uveljavitev ekip iz Afrike tudi kisik za priseljence v Italiji?

»Gre brez dvoma za neke vrste nadomestila za krivice, ki se godijo priselencem pri nas. Naš svet namreč pozablja, da so svoj čas recimo Italijani masovno odhajali v druge dežele, samo zaradi kruha. Sedaj drugi prihajajo k nam iz povsem enakih razlogov.«

Veteran Milla (na sliki AP v dvoboju s Popescum) je bil z dvema zadetkoma junak tekme proti Romuniji.

Petroviču »vroča« tekma v Cagliariu

Jugoslovan Zoran Petrovič bo v soboto v Cagliariu sodil srečanje med Nizozemsko in Anglijo, ki se obeta dokaj »vroče«, tako na igrišču kot tudi na tribunah. Da je sodniška komisija pri mednarodni nogometni zvezi določila za tako pomembno tekmo prav Petroviča dokazuje, da je cenjen kot ena najboljših svetovnih »piščalk«.

Jugoslovanski sodnik, ki je star 38 let in je po poklicu profesor telesne vzgoje, se je proslavil že na mehiškem SP, ko je sodil kar pet srečanj. V Cagliariu bosta Petroviču pomagala Hansal (Alžirija) in Coidesal (Mehika).

Za ostalih 5 srečanj 2. kroga kvalifikacijskega dela so bili izbrani naslednji sodniki: Švedska - Škotska, Maciel (Par.); Brazilija - Kostarika, Jouni (Tun.); Irska - Egipt, Van Langenhove (Bel.); Belgija - Urugvaj, Kirschen (NDR); Južna Koreja - Španija, Guerrero (Ekv.).

V Vidmu »veterani«

VIDEM — V okviru videmskih srečanj za SP bo v soboto start 11. rallyja starih avtomobilov. Na dirki bo sodelovalo kakih 50 vozil, ki se bodo pomerila na progi od Vidma do Piancavalla. Star dirke bo v jutranjih urah s Trga 20. septembra v Vidmu.

V Olbii aretirali huligana

OLBIA — Pretor iz Olbie je včeraj s štirimi meseci zapora pogojno kaznoval dva angleška huligana, ki ju je policija zasačila, ko sta vlamljala v avtomobile. Prenapetnega, 36-letni David Lowe in 42-letni David Peschett, si bosta tekmo med Nizozemsko in Anglijo »ogledala« kar med potjo domov.

Sobotno srečanje v Cagliariu ne bo videlo osem angleških »navijačev«, ki jih je policija aretirala v Algheru. Da bi si kratili čas, so namreč mladi Angličani v vinjenem stanju razbili nekaj pohištva bara ter ranili mimoidočega mladeniča.

Prepoved prodaje alkoholnih pijač v mestih, kjer so na sporedu tekme svetovnega prvenstva, je sprožila nemalo polemik med zainteresiranimi kategorijami, ki ugotavljajo, da odredba prektur ni dosegla svojega cilja.

Malo zanimanja

RIM — Italijani niso z navdušenjem sprejeli novost, ki jo je uvedlo vodstvo loterijske službe: nogometne stave na SP. Doslej so namreč v blagajne loterijske družbe zbrali precej manj denarja kot so si pričakovali.

Maradonova »roka« proti SZ še vedno buri duhove

Škandal mednarodne razsežnosti

Kvalifikacijsko srečanje B skupine svetovnega prvenstva med Argentino in Sovjetsko zvezo, ki je bilo v sredo zvečer v Neaplju, je dvignilo prav mnogo prahu, saj je ves nogometni svet videl, kaj se je tam dogajalo. Švedski sodnik Fredriksson, ki je vsestransko zrel za upokojitev, je na igrišču »vedril in oblačil«, saj je z vsaj tremi zelo spornimi odločitvami odločilno vplival na končni izid. Naravnost makroskopsko napako je naredil, ko je z razdalje kakih treh metrov »spregledal« igranje Maradone z roko v kazenskem prostoru, nato je izključil Bessonova za res blag prekršek nad Caniggio, nato pa ni razveljavil gola Burruchage, čeprav je le trenutek prej Troglio ustavil žogo z roko.

Ogorčenost nad temi sodniškimi odločitvami se (na srečo!) stalno veča, saj je tisto, kar se je zgodilo v sredo v Neaplju, prešlo vse okvire »športne dostojnosti«, čeprav je marsikdo skušal Fredrikssona celo opravičiti. Med temi je celo glavni organizator prvenstva Luca De Montezemolo, ki je celo »preslišal« vprašanje novinarjev, kako to, da ni sodnik dosodil enajstmetrovke. Sovjetski nogometaši so takoj po tekmi umirjeno protestirali, včeraj pa je njihova ogorčenost (verjetno ob ogledu posnetkov in tudi ob solidarnosti »poštenih« športnih delavcev) dosegla svoj višek.

Sinoči je namreč sovjetski zvezni trener Valeri Lobanowski celo sklical tiskovno konferenco, na kateri je bruhal »ognjene besede« proti svetovni nogometni zvezi FIFA, ki je dovolila, da se je lahko kaj takega sploh zgodilo. »Fredriksson je namreč tisti sodnik, ki nas je pred štirimi leti na SP v Mehiki grobo oškodoval na odločilni tekmi proti Belgiji, kjer ni razveljavil kar dveh zadetkov Belgije. Osebnost sem pred tekmo uradno protestiral proti tej odločitvi FIFA, ki je po mojem mnenju zelo huda, vendar je niso hoteli spreminiti.«

Po splošnem mnenju je švedski sodnik eden najboljših in najbolj objektivnih na svetu (!), pa čeprav je bil večkrat vpleten v zelo dvoumne dogodke in odločitve. Lobanowski je nato analiziral igro svojih varovancev ter poudaril, da je na tekmi proti Romuniji marsikaj zgrešil, pa čeprav jih je tudi takrat sodnik Cardellino hudo oškodoval, saj je dosodil Romunom povsem neobstoječo enajstmetrovko, katero je realiziral Lacatus, ki je tako zapečatil končni izid 2:0 v korist Ro-

Maradona moleduje ali se pobožno zahvaljuje Fredrikssonu? (Telefoto AP)

munov. Tiskovno konferenco pa je zaključil z željo, da jih v bodoče FIFA ne bo več oškodovala, ter izrazil vse svoje razočaranje nad tem najvišjim svetovnim nogometnim organom.

Svoje mnenje je seveda o tekmi povedal tudi argentinski as Maradona, ki pa je zelo nerad govoril o svojem prekršku z roko. »Vsi smo bili še pod globokim vtisom hude poškodbe našega standardnega vratarja Pumpida, ki si je le kako minuto prej zlomil golenico in mečnico, tako da je bila moja gesta instinktivna, ko sem dvignil

roko proti žogi. To je bilo zaradi pomanjkljive koncentracije v trenutku, ko zbranosnti niti nismo mogli imeti iz objektivnih razlogov. Po drugi strani pa se mi ne zdi prav kriminalizirati sodnika, ker pač sodniki grešijo od vedno, mojega prekrška pa Fredriksson enostavno ni videl.« S to trditvijo je Maradona kategorično zaključil svojo izjavo o tem dogodku ter pogovor z novinarji preusmeril drugam. Dejal je, da je bila »revolucija« v postavi v primerjavi s srečanjem proti

Kamerunu nujna, in da je zadovoljen, da je dobil Caniggia svoje stalno mesto v standardni enajsterici. Znano je, da je Maradona zagovornik Barbasa in Pascullija, vendar tokrat ni hotel več polemizirati.

Kaj pa o teh spornih dogodkih menijo naši bralci oz. športni delavci? ANDREJ RACE, ki je v zamejstvu znan kot neutruden, požrtvovalen in večstranski nogometni delavec (saj je najprej nogomet igral celo vrsto let, nato se je posvetil vodstvu naših enajsteric), nam je dejal sledeče: »Sodnik Fredriksson je tekmo med Argentino in SZ sodil zelo slabo, saj je neverjetno, da ni videl Maradonovega prekrška. Neverjetno in pravzaprav zelo čudno, vendar pa hočem vseeno verjeti, da napake ni naredil nalašč. Dobro se spominjam, kako je prav isti sodnik pred štirimi leti grobo oškodoval prav Sovjete proti Belgiji in tudi takrat sem bil ogorčen. Res čudno in... sumljivo.«

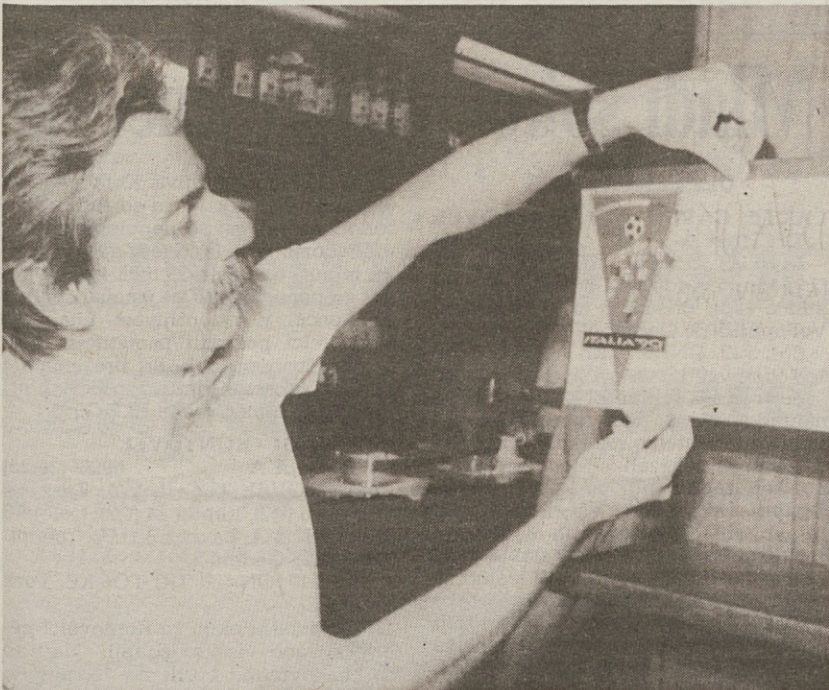
RAVEL GOMBAČ iz Ricmanj, ki je igral nogomet pri Bregu in nato pri Triestini, pa nam je dal naslednjo izjavo: »Kaj naj povem? Da je Maradona priden igralec. Priden in hiter, ko pa je že tolikokrat preliščil sodnike. Ker vseeno ne verjamem, da bi sodnik, če bi prekršek videl, tudi ne piskal. Hočem pač verjeti, da »roke« pač ni videl, čeprav je bil zelo blizu kraja tega spornega dogodka. Žal mi je za Sovjetsko zvezo, saj je imela več od igre, vendar ni znala tega konkretizirati.«

MITJA ŠTOKA, ki igra že vrsto let nogomet pri Primorju, ima o sredinih dogodkih v Neaplju sledeče mnenje: »Prepričan sem, da je sodnik videl prekršek, saj ni... slep, vendar pa vseeno ni piskal. Zakaj? Ker me je to zanimalo, sem nato sledil večernim televizijskim oddajam o SP, na katerih so izvedenci analizirali dogodek. Kar strinjati bi se s tistimi, ki so dejali, da je sodnik nalašč izločil Sovjete, ker ne prinašajo Italiji in vsemu tistemu, kar se vrta okoli tega svetovnega prvenstva, takega dobička kot ga prinaša npr. Argentina. Nesramno pa se mi zdi to, da so za ta »rop« delegirali prav tistega sodnika, ki je isto reprezentanco ogoljufal že pred štirimi leti.«

Vsi intervjuvanci se torej strinjajo, da so Sovjeti doživeli načrtovan »rop«, ki so ga pripravili in programirali prav pri najvišjih organih FIFA. Vseeno ne hočemo verjeti, da bo v kratkem pri FIFA zavel nov veter, pač veter poštenosti, in da si bodo odgovorni končno nalili čistega vina.«

Prepoved prodaje alkoholnih pijač in stavka gostincev
V Rimu so se takoj znašli
Tudi za humane namene

Tisoči navijačev, ki so včeraj dopotovali v Rim na tekmo z Združenimi državami, kakor tudi ostali turisti in romarji, so bili ne le brez alkoholnih pijač, pač pa tudi brez tople hrane. Zveza gostincev je namreč v sredo zvečer napovedala stavko, ki se bo ponovila tudi v ostalih dneh, ko bodo na olimpijskem stadionu mundialske tekme. Gostinci protestirajo proti odloku, ki prepoveduje prodajo alkoholnih pijač. Odlok je bil sprejet brez posveta z gostinci in jih je torej resno oškodoval. Toda Rim ne bi bil Rim, če ne bi našli takojšnje alternativne rešitve. Še enkrat je odločilno posegla zasebna pobuda. Že v prvih dopoldanskih urah je bilo moč zapaziti okrepljeno službo "letečih stojničarjev", ki so prodajali ne le pred stadionom, pač pa na vseh pomembnejših trgih in ulicah, hrenovke, obložene kruhke, hamburgerje in podobno. Lakote torej kljub stavki ni bilo.

V središču vsakodnevnih pogovorov pa včeraj ni bila zgolj stavka gostincev, pač pa predvsem pobuda predsednika Zveze za boj proti raku Manfredija, ki si je na dokaj nenavaden način zagotovil financiranje onkološkega centra v Rimu. Že pred tedni je časopisje poročalo o zamisli, da bi koščke travnate ploskve rimskega olimpijskega stadiona prodajali kot spominčke, torej nekako tako kot kamne in cement berlinskega

zidu. Nekaj kvadratnih centimetrov velika kepa, seveda z notarsko overitvijo, bo stala 300 tisoč lir. Prof. Manfredi je prepričal družbo "Ottima", ki si je prevzela prodajo, da bo 7 odstotkov dobička namenila onkološkemu centru. Družba si je že v predprodaji zagotovila več milijard lir, predsednik "Ottima" Tomasi pa je nakazal Zvezi za boj proti raku 250 milijonov lir za začetne stroške.

Center zaenkrat še ni zaživel, vendar ima že svoj sedež, ki bo od septembra dalje brezplačno na razpolago vsem. Nogomet se je torej, čeprav neposredno, vključil tudi v humane pobude.

S podobnim financiranjem nameravajo v Rimu izvesti še eno pobudo. Odbornik za urbanistiko je namreč ugotovil, da je glede propadanja dreves rimsko predmestje v prav tolikšni nevarnosti kot Amaconija. Vsako leto izumre zaradi avtomobilskih izpušnih hlapov nad 2.000 dreves, predvsem v okrajih Parioli, Prati, San Giovanni in Flaminio. Vsi dosedanja administrativni ukrepi so le podaljšali proces drevesnega izumiranja, občina pa nima denarja, da bi korenito rešila problem. Z "mundialsкими" pobudami pa naj bi si zagotovili dodatna sredstva za nasaditev vsaj 10.000 dreves.

SAŠA RUDOLF

Tako po TV do sobote

Danes, 15. 6.
ZRN-Arabski emirati 20.45 RAI 2, 20.30 TMC, 20.40 TV-Lj 2
Avstrija-ČSFR 16.45 RAI 3, 16.30 TMC, 16.40 TV-Lj 2 (posnetek v soboto 13.40 TV-Lj 1)
Jutri, 16. 6.
Avstrija-ČSFR 13.40 TV-LJ 1 (ponovitev)

Brazilijska-Kostarika 16.30 TMC, 16.45 RAI 2, 16.40 TV-Lj 2
Anglija-Nizozemska 20.30 TMC, 20.45 RAI 1, 20.40 TV-Lj 2 (ponovitev ned. 14.45 TV-Lj 1)
Švedska-Škotska 20.45 RAI 3, 23.45 TMC (posnetek), 22.30 (ca.) TV-Lj 2 (posnetek)

Atletska priprava ostaja ključni pojem za kakovost
D. Švab: Neznanje še razširjeno

Na nogometnih igriščih vse bolj prihaja do izraza učinkovitost, ki izhaja iz dobre telesne priprave igralcev. Idealna osebnost za obdelavo te tematike je Dušan Švab, dolgo let atlet pri Boru in v minuli nogometni sezoni za nekaj časa tudi atletskega trenerja pri Triestini.

»Na mundialu je atletska priprava prišla na dan že med prvo tekmo,« je menil Švab, »ko je Kamerun prav po njeni zaslugi tudi zmagal.«

Gre v tem primeru za čisto pripravo ali tudi za očitno telesno nadarjenost črnopolnih?

»Ker gre za vrhunske športnike, gre za zmes obeh pojmov, važna pa je "podlaga", ki je v tem primeru rasne narave. Sicer se dogodek tudi izkorišča. Bral sem na primer, da je Kamerunec skočil kar 2,70 m visoko, ko je z glavo udaril žogo. Kdor pozna šport samo v takih priložnostih kot je nogometno svetovno prvenstvo, bo mislil, da je svetovni rekorder v skoku v višino le ščene v primerjavi s kamerunskim igralcem. Točno je bilo namreč, da je bila glava 2,70 m visoko.«

Pri Triestini si dalj časa pripravljaval moštvo. S kakšnimi prijemi in s kakšnimi rezultati?

»Atletska priprava v nogometu ni še absolutni pojem. Neznanje je bolj razširjeno kot bi se lahko sklepalo iz zunanega blišča. Zato se v nogometu lahko še marsikaj doseže. Seveda je treba programirati za daljši rok in delo izvajati v miru. Cilj je na vsak način v krepitvi tistih mišičnih skupin, ki so najbolj podvržene nevarnostim poškodb. Če se vrnemo k Argentini, je vredno poudariti, da njene igralce pestijo skrite poškodbe, ki res omogočajo igranje, vendar na nižji ravni. Take poškodbe so večinoma posledice pomanjkljive telesne priprave.

Dušan Švab

tim poškodb. Za delo pri Triestini sem se načelno navezal na izkušnje sedaj starega atletskega trenerja Colauttija, ki je leta 1948 pomagal Nereu Roccu pri Triestini. Tržačani so tedaj osvojili drugo mesto. Specifična atletska priprava je bila tedaj pravi revolucionarni pojem.

Ker sem poleg atletike tudi aktivno igral nogomet in sem na to igro nave-

zan, upam, da bom s svojimi izkušnjami še posegel v nogometni svet.«

Omenil si površno poročanje o tehničnih lastnostih igralcev. Pri čem so s tem v zvezi bralci Dnevnika?

»Lahko rečem samo, da je poročanje o mundialu kakovostno in boljše kot tisto o domačem športu. Očitno se pri slednjem pozna pomanjkanje jasnih smernic in idej. Prispevki vodilnih so navadno mlatenje prazne slame.«

Atletika je kot pojem vedno prisotna pri razpravah o vseh športnih zvrsteh. Tudi pri nas...

»Pravilno gre tu za pojem atletske priprave. Nominalno ga poznajo vsi naši trenerji, osebne izkušnje pa so me privedle do prepričanja, da mnogi ne razumejo preproste aritmetike: če ni ustrezne podlage, ni mogoče doseči zastavljenih ciljev. Za domači šport je to prava tragedija, saj gre skozi razna sita kopica ljudi brez prave možnosti, da bi v svoji športni karieri do kraja razvila svoj talent in imela od volje do dela primerna zadoščenja.«

Iz vsega sklepam, da ostaja atletika čustveno še vedno na prvem mestu. Kako bi se je dalo poživiti?

»Odločno na prvem mestu. Domačo vrsto bi se lahko okreplilo s kapilarnim delom na šolah. Ne gre pa zanemarjati tistih, ki delajo. Nanje se sploh poživljajo vsi, in to v državnem merilu. Pri delu bi morali upoštevati stvarnost, ki nas obkroža in če bi bilo potreba, biti tudi malo bolj "lopovi".«

BRUNO KRIŽMAN

Videm ob SP

Na Grajskem dvorišču

V ponedeljek, 18. 6., ob 21.15: baletni večer s solisti Pariške opere.

V četrtek, 21. 6., ob 21.15: koncert Astorja Piazzolle in Godalnega kvarteta iz Mantove.

V torek, 26. 6., ob 21.15: recital sopranistke Katie Ricciarelli.

V petek, 29. 6., ob 21.15: koncert kitarista Paca De Lucie.

Na Trgu Matteotti

V nedeljo, 17. 6., ob 21.15: Giselle - baletni večer Målega gledališča mesta Videm s sodelovanjem plesalca Georgeja Bodnarcuica.

V sredo, 27. 6., ob 21.15: večer glasbe in plesa s skupino Afrik'o' Bosso Pitura Freska.

● V primeru slabega vremena bodo prireditve v Gledališču Zanon (Ul. Leonardo da Vinci 1).

V Palači Murgu

Danes, 15. 6., ob 21.30: kavarniška glasba - Judy Moss, Alberto Delfini, Giovanni Toffoloni in Claudio Zanon.

Jutri, 16. 6., ob 21.30: kabaretni kotiček - Ta tum ta tum crack, nastopa skupina I pendolari dell'essere.

V torek, 19. 6., ob 21.30: kavarniška glasba - Glauco Venier in Massimo Demattia.

V sredo, 20. 6., ob 21.30: kabaretni kotiček - Cinque miliardi... e uno, nastopa Adriano Iurisevich.

V petek, 22. 6., ob 21.30: kavarniška glasba - Gabriele Centis, Sergio Candotti, Michele Calgaro in Mauro Slaviero.

V soboto, 23. 6., ob 21.30: kabaretni kotiček - Lenny (poklon Lennyju Bruceu), nastopa Beppe Lanzetta.

V četrtek, 28. 6., ob 21.30: kavarniška glasba - Francesco Ciani, Piero Purini, Paolo Butti in Walter Vouch.

Nagradni kviz »Beneco Kronos« v začetni fazi

Večina prognoz za Avstrijo

Naše nagradno tekmovanje se je začelo ob zmernem zanimanju bralcev. Nagradni sklad, ki bi se utegnil v teku tekmovanja obogatiti, že sedaj vabi k večji udeležbi.

Na včerajšnja vprašanja so udeleženci kviza odgovorili raznoliko. Za tekmo med Avstrijo in Češkoslovaško so dali prednost Avstrijcem, na splošno pa so predvideli novo goleado Nemčije. Na tekmi proti Emiratom naj bi dosegli skupno celo 6 golov in verjetno so vsi mislili samo na nemške. Za tretje vprašanje se je večina tekmovalcev odločila za izredno fair tekme. Tako naj bi bili skupno celo samo 3 igralci opomnjeni, izjema pa je prognoza 8 rumenih kartonov.

Za danes so naloge naslednje:

1. VPRAŠANJE: Bo na tekmi Nizozemska-Anglija dosojena enajstmetrovka? (3 točke)

2. VPRAŠANJE: Brazilijska-Kostarika. Bo prvi gol padel pred (vključno) 20. minuto ali kasneje? (2 točki)

3. VPRAŠANJE: Švedska-Škotska. Kateri od dveh vratarjev se bo med igro prvi dotaknil žoge? (5 točk)

Na postavljena vprašanja je treba odgovoriti telefonsko danes med 15. in 18. uro na št. 7796353.

Nagradni sklad predvideva sedaj dve nogometni žogi, več izletniških nahrbtnikov in nekaj športnih oblačil. Nagrade je prispevalo podjetje Beneco Kronos.

Tako v 1. fazi svetovnega prvenstva Italija 90

I. FAZA	SKUPINA A		SKUPINA B		SKUPINA C		SKUPINA D		SKUPINA E		SKUPINA F	
JUNIJ 1990	ITALIJA ZDA	Avstrija ČSFR	ARGENTINA SZ	Kamerun Romunija	BRAZILIJA Kostarika	Švedska Škotska	ZRN Arabski e.	Jugoslavija Kolumbija	BELGIJA Urugvaj	J. Koreja Španija	ANGLIJA Nizozem.	Irska Egipt
	RIM	FIRENCE	NEAPELJ	BARI	TURIN	GENOVA	MILAN	BOLOGNA	VERONA	VIDEM	CAGLIARI	PALERMO
Danes, 15.		OB 17. URI Avstrija ČSFR					OB 21. URI ZRN Arabski e.					
Jutri, 16.					OB 17. URI Brazilija Kostarika	OB 21. URI Švedska Škotska					OB 21. URI Anglija Nizozemska	
Nedelja, 17.									OB 21. URI Belgija Urugvaj	OB 21. URI J. Koreja Španija		OB 17. URI Irska Egipt
Ponedeljek, 18.			OB 21. URI Argentina Romunija	OB 21. URI Kamerun SZ								
Torek, 19.	OB 21. URI Italija ČSFR	OB 21. URI Avstrija ZDA					OB 17. URI ZRN Kolumbija	OB 17. URI Jugoslavija Arabski e.				
Sreda, 20.					OB 21. URI Brazilija Škotska	OB 21. URI Švedska Kostarika						
Četrtek, 21.									OB 17. URI Belgija Španija	OB 17. URI J. Koreja Urugvaj	OB 21. URI Anglija Egipt	OB 21. URI Irska Nizozemska
Uvrstita se prvi dve iz vsake skupine ter štiri od najboljše tretjevrščenih.	prva = A1 druga = A2		prva = B1 druga = B2		prva = C1 druga = C2		prva = D1 druga = D2		prva = E1 druga = E2		prva = F1 druga = F2	

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 5 - din, naročnina za zasebnike mesečno 70 - din, polletno 390 - din, letno 780 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593
LJBIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

petek, 15. junija 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax (040) 772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax (0481) 532958
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik **Dušan Udovič**
Odgovorni urednik **Vojimir Tavčar**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Za VN Jugoslavije na Reki

Včeraj proste poskusne vožnje

REKA — Teden po Veliki motociklistični nagradi Avstrije bo na sporedu v nedeljo VN Jugoslavije na Reki, in sicer sedma tekma v razredih 250 in 500 ccm ter šesta v razredu 125 ccm in sidar.

Včeraj so bile na Grobniku proste poskusne vožnje. Američan John Kociski na yamahi, ki je imel tudi padec, je pokazal, da je v odlični formi in je seveda eden možnih kandidatov za zmago.

Izkazal pa se je tudi Italijan Luca Cadalora.

Italijanski pilot Pierfrancesco Chili na hondi je že okrevaj po padcu v Nemčiji. Na bolje gre tudi Faustu Gresiniju (honda), ki si je poškodovalevo nogo v Misano. Ghesini bo skušal privoziti v skupini najboljših, da bi tako osvojil čimveč točk, da ne bi izgubil stika s prvimi na skupni lestvici.

Za VN Jugoslavije na Grobniku vlada tudi v naši deželi veliko zanimanje, saj si bodo številni ljubitelji motociklizma ogledali ne samo nedeljske tekme, temveč tudi poskusne vožnje.

Mednarodna kolesarska etapna dirka po Švici

Ludwig v sprintu

V Veroni predstavili trenerja Fascettija

VERONA — V Veroni so včeraj predstavili novega trenerja Eugenia Fascettija, ki je izjavil, da je sprejel mesto na krmilu Verone, ker ta klub resno misli na takojšen povratek v A ligo.

Stringara k Interju Annoni k Torinu

MILAN, TURIN — Inter je od Bologne najel srednjega igralca Paola Stringaro (28 let). Stringara je igral za Inter že v sezoni 1979/80.

Torino pa je najel od Coma 24-letnega branilca Enrica Annonija, za katerega so povpraševali tudi Parma, Fiorentina in Verona.

Bryant ostaja v Reggio Emilii

REGGIO EMILIA — Ameriški košarkar Joe Bryant (36 let) bo ostal vsaj še za eno sezono pri prvotigašu Sidisu (bivše Cantine Riunite) iz Reggio Emilie.

Materazzi novi trener Messine

MESINA — 44-letni Giuseppe Materazzi je novi trener italijanskega nogometnega drugoligaša Messine. Materazzi je zadnji dve leti vodil Lazio, ki nastopa v A ligi.

Prvo ekipno consko prvenstvo za »optimiste« v organizaciji JK Pietas Julia

»Čupa 1« osvojila tretje mesto

Kot smo že prejšnji teden napovedali, je v soboto in nedeljo jadralski klub Pietas Julia priredil prvo consko ekipno prvenstvo v razredu optimist. To je nova oblika tekmovalstva, ki je spremenilo jadranje in individualne v kolektivno športno panogo. Spektakularnost ekipnih dvobojev je na državnem in mednarodnem nivoju že pritegnilo pozornost televizije in številne publike.

Regatna pravila standardnega olimpijskega trikotnika so utrpela nekaj sprememb in tekmovalci se morajo tem spremembam prilagajati. To pomeni, da morajo pravila dobro poznati, če se hočejo uspešno braniti in hkrati napadati nasprotnike s prizivi. Torej, zanimiva izkušnja za naše mlade tekmovalce, ki so letos prvič nastopili na tovrstnem tekmovalstvu. Prvenstva se je udeležilo skupno 9 ekip. Vsaka ekipa se je morala pomeriti z vsako.

V soboto so bile vremenske razmere precej naklonjene. Tekmovalce pa je motil močan morski tok, ki je ustvarjal veliko preglavic predvsem pri obračanju

boj. Zaradi velikega števila kol je bilo regatno polje majhno. Vsaka napaka je zato odločilnega pomena. Kljub temu da jadralski JK Čupa niso imeli nikakršnih izkušenj, so nastopili s trdim prepričanjem, da se izkažejo. Po prvem dnevu je ekipa »Čupa 1« zabeležila samo en poraz. Le za dve točki je izgubila proti Adriacu. »Čupovci« so še upali v zmago in so naslednji dan odlično začeli. V močnem vetru so najprej blesteli proti ekipi SNPJ Potrebna je bila še zmaga proti favoriziranemu SVOC iz Tržiča, ki ga sestavljajo starejši in izkušenejši tekmovalci. Našim je zmanjkalo športne sreče. V močnem vetru je prišla do izraza teža tekmovalcev in SVOC je prispel prvi na cilj in osvojil consko prvenstvo.

Po skupnem seštevku opravljenih regat sta YC Adriaco in JK Čupa dosegla enako število točk. Toda naši so dvoboj proti tržaški ekipi izgubili in so tako zdrknili na tretje mesto.

Ekipo Čupa 1 so sestavljali: Iztok Colja, Andrej Petaros, Mojca Žerjav, Ivan

Zidarič ter Zoran Bandelj. Tretje mesto je prav gotovo lep uspeh in pohvaliti moramo vso ekipo zaradi požrtvovalnosti in borbenosti. Toda to ni bila edina Čupina postava. Ekipa »Čupa 2«, Johana Križnič, Kristjan Kovačič ter Ana Zerjav, je zadovoljila. O tej ekipi je vredno poudariti, da nihče izmed njenih članov ni še dopolnil desetega leta starosti. To je bila najmlajša postava prvenstva. Najmanjši so izstopali zaradi borbenosti in so brez strahu izpeljali vse plove.

Konec tedna bo Sesslanski zaliv spet prizorišče jadralne prireditve. Na vrsti je Memorial Alex Moccia. Regata je prav tako namenjena optimistom. Lansko leto je nastopilo več kot 80 tekmovalcev. Tekmovalja se bo udeležilo tudi 8 Čupinih jadralscev.

Takoj po regati se bodo najbolj perspektivni jadralski XI. cone italijanske jadralske zveze podali na priprave v Alpago. Zvezni selektorji so izbrali tudi Andreja Petaros, Iztoka Coljo in Zorana Bandlja. (D. Poljšak)

Na deželnem odbojgarskem pokalu Nabrežinke v nadaljnji del

SOKOL INDULEŠ - PRATA 3:0 (15:9, 15:12, 15:4)

SOKOL INDULEŠ: Ušaj, Vidali, Brumat, T. in L. Masten, Vižentin, Škrk, Gruđen, Devetak, Pertot.

V povratni tekmi so se sokolovke odločile za tesen poraz v Furlaniji. Gostinje niso bile skozi vso tekmo kos Nabrežinkam, ki so bile stalno v vodstvu. Le v drugem setu so nasprotnice nevarno povedle do 12:5, nakar pa so sokolovke po minuti odmora nadoknadile razliko, zaigrale suvereno in niso dopustile nasprotnicam niti točke več. (A. T.)

UNDER 16 MOŠKI

To prvenstvo je zadnje, ki je ostalo in se bo zaključilo v tem tednu, ko bosta kar dve koli. V osmem kolu pa je prišlo do presenečenja v slovenskem derbiju, saj je Olympia premagala Sočo, ki je bila na drugem mestu lestvice. Na ta način je pokrajinski prvak že matematično ekipa Armonia e salute, ki je v osmem kolu zmagala. Za slovenski ekipi in v prvi vr-

sti Sočo je to konec upov za prvo mesto. Škoda, da je bratomorna tekma prestregla eni slovenski ekipi vse možnosti.

IZIDA 8. KOLA: Olympia - Soča 3:0, Armonia e salute - Mossa 3:0. Počivala je ekipa ACLI Ronchi.

LESTVICA: Armonia e salute 12, Soča Sobema in Olympia 8, Mossa 4, ACLI Ronchi 0.

SPORED ZADNJIH DVEH KOL: 13. 6.: ACLI Ronchi - Armonia e salute, 14. 6.: Mossa - Olympia, počiva Soča; 15. 6.: Soča - Mossa, 16. 6.: Olympia - ACLI Ronchi. Prosta: Armonia e salute. (MJ)

V nedeljo sprehod po kraških gmajnah

Zaradi slabega vremena je bil v nedeljo odpovedan sprehod po kraških gmajnah z gorskim kolesom (mountain bike), čeprav se je kljub dežju kar precej ljudi zbralo na šempolajskem trgu. Organizatorji pa so sklenili, da bodo tekmo preložili na nedeljo, 17. t. m. (G. P.)

Teniški turnir Kmečke banke za posameznike v Ločniku Kakovostne tekme in dobra organizacija

Na igriščih teniškega krožka Coral-lo v Ločniku se je v prejšnjih dneh zaključil teniški turnir "Kmečke banke" za posameznike.

Turnirja so se udeležili številni kvalitetni igralci tudi iz bližnje Slovenije. V boljši skupini je slavil Giulio Nobili, ki je v finalu zanesljivo opravil Roberta Tiberia s 6:0, 6:2. Nobili je prejel pokal Kmečke banke, Tiberio pa pokal Banca d'Italia.

V malem finalu je Miran Komel iz Nove Gorice premagal Giancarla Zoza.

V drugi jakostni skupini je prvo mesto zasedel Paolo Plet, ki je odpravil Edija Marušiča z rezultatom 6:3, 6:4.

Ob zaključku so nagradili vse najboljše igralce nadvse uspelega turnirja tako zaradi kakovostne igre na vseh tekmah in tudi zaradi dokaj dobre organizacije.

Na sliki: nagrajenci teniškega turnirja Kmečke banke.

obvestila - obvestila - obvestila

SPDT prireja v nedeljo, 17. t. m., avtomobilski izlet v Hrastovlje na šesto srečanje prijateljskih planinskih društev. Odhod izpred sodne palače na Trgu Ulpiano ob 7.00 in ob 7.30 s Križpota pred mejnim prehodom Osp. Izlet vodi Ervin Gombac.

ŠD POLET prireja od 18. do 30. t. m. brezplačen TEČAJ MINIBASKETA IN KOTALKANJA za najmlajše letnikov 1983 in 1984 v Prosvetnem domu na Opčinah vsak dan (razen nedelje) od 14.00 do 15.00 za kotalkanje (sekcija nudi na posodo tudi kotalke) in od 15.15 do 16.45 za minibasket.

V primeru slabega vremena bosta oba tečaja s istimi urniki v pokritem prostoru na Poletovem kotalkališču (na Pikelcu).

Vpisovanje od 10.30 do 12.30 (tel. 213403) ali na Poletovem kotalkališču od 15.00 do 20.00 (tel. 211758).

ŠD KONTOVEL sporoča, da je do 26. t. m. v teku kamp košarke na igrišču na Kontovelu. Vabljeni so posebno otroci letnika 1979 in mlajši. Poleg domačih trenerjev sodeluje tudi dr. Brane Dežman iz Ljubljane. Zbor vseh udeležencev bo danes, 15. t. m. ob 9. uri za prvo, in ob 10.30 za drugo skupino na odprtem igrišču Kontovela.

ŠD MLADINA prireja zaključni baletni nastop, ki bo jutri, 16. t. m., ob 20.30 v Domu A. Sirk v Križu. Ob priliki bo v fojerju Doma razstavljali slike Jože Sigon. Otvoritev razstave bo danes, 15. t. m., ob 20. uri.

JK ČUPA prireja jadralske tečaje za otroke od 18. t. m. dalje. Vpisovanje je na društvenem sedežu v Sesslanskem zalivu ob sobotah in nedeljah (tel. 299958).

ZŠSDI obvešča udeležence 14. srečanja slovenskih športnikov iz obmejnih dežel, ki bo 17. junija na Jesenicah, da bo avtobus odpeljal ob 5. uri izpred telovadnice v Sovodnjah in ob 5.45 izpred Prosvetnega doma na Opčinah.

SK DEVIN vabi v nedeljo, 17. t. m., na spretnostno vožnjo po kraških gmajnah od Šempolaja do Cerovelj z gorskim kolesom (mountain bike). Začetek vpisovanja od 8.30 do 10. ure v Šempolaju. Odhod prvega tekmovalca ob 9. uri. Tekmovalci so razdeljeni na tri kategorije: od 8. do 14. leta, od 14. do 18. leta ter od 18. leta dalje. Za zadnjo kategorijo je predvidena tudi vožnja na kronometer od Cerovelj do Grmade.

TENIŠKA SEKCIJA GAJE prireja mladinske teniške tečaje od 18. t. m. dalje. Vpisovanje in informacije na sedežu kluba na Padričah (tel. 226115) jutri, 16. t. m. od 16.00 do 19.00.

konjske dirke - konjske dirke

1. MILAN (galop): naš favorit na tej tekmi je gotovo Greyhound (skupina x). Od skupine 1 naj omenimo Hollow Baba, v skupini 2 pa ima nekaj možnosti Swinging Hill.

2. Livorno (galop): v skupini x je nesporni favorit Bosco del Lupo. Če bo ujel pravi ritem, potem bi predvsem omenili Capa Speranzo (skupina 1). Nekaj možnosti ima Hotel Metropole.

3. Rim (kasaštvo): precej težko je oceniti to tekmo. Možnosti imajo tako Introd (skupina 2) kot Infuocato, ki je v nedeljo imel dokajšnjo mero smole (1).

4. Rim (kasaštvo): Deio (skupina 2), ki je pred kratkim zmagal na podobni tekmi, ima možnost, da ponovi podvig. V skupini 1 naj omenimo konja Ettore Masa, verjetno med prvimi bo tudi Guelfo Sbarra (skupina x).

5. Firenze (kasaštvo): eden od protagonistov bo zagotovo Gaglioro (skupina 1). Glede na progno pa je v prednosti Gaddo RL (skupina x), omembe vreden pa je tudi Pernon.

6. Tarent (kasaštvo): kljub startu v drugi vrsti bo Funesto (skupina 2) go-

tovo eden od favoritov. Od skupine x naj omenimo Incisiva, medtem ko od skupine 1 je eden boljših Garofalo Rosso.

DIRKA TRIS

Naši favoriti: št. 8: Febo del Ronco; št. 16: Gonzales OM; št. 15: Exodus RL. Za sistemisti: št. 10: Eros di Valle; št. 9: Eterrillos; št. 11: Innesto.

totip

1. — prvi	1 x
2. — drugi	2 x
3. — prvi	x 2
4. — drugi	2 x
5. — prvi	x 1
6. — drugi	2 x
7. — prvi	1 x
8. — drugi	x 2
9. — prvi	2 x
10. — drugi	x 1